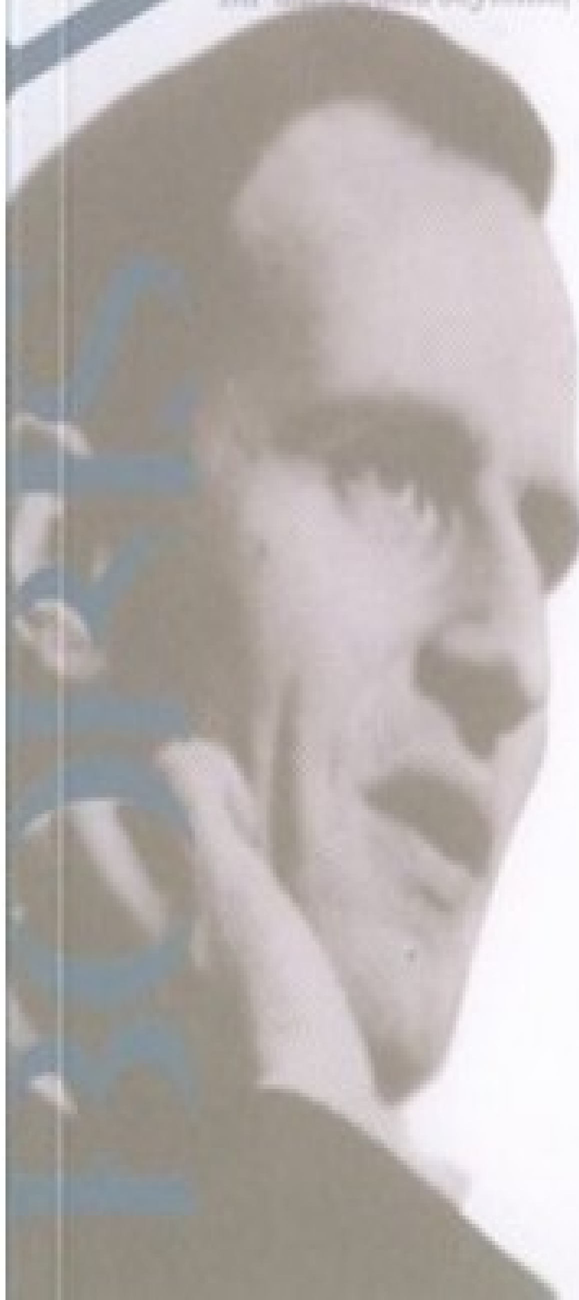
BORIS VIAN

ROMAN

bütün ölülerin derileri aynıdır

"Muriel... Kalmam gerek... Karım gidecektir..."
"Karını rahat bırak. Hem, zenci olduğunu ona söyledin mi önceden?"
Dan'ın yüzü sertleşti. Güçlükle soluk alıyordu.
"Bir daha bunu söyleme," dedi. "Tavsiye etmem sana."

ithaki

Boris Vian

10 Mart 1920'de Ville d'Avray'da doğdu. Beş yaşında okuma yazma öğrendi. On iki yaşında baş gösteren kalp rahatsızlıklarını yaşamı boyunca çekti. İlk gençliğini, kendini ordu, kilise ve paradan oluşan bir üçlü iktidarın tehdidi altında hissederek yaşadı. 1940'ta Michelle Lfeglise ile tanıştı, bir yıl sonra evlendiler, iki çocukları oldu. 1942'de yiksek öğrenimini tamamlayarak mühendis diploması aldı.

27 yaşına geldiğinde en tanınmış üç romanı -*Günlerin Köpüğü, Mezarlanmza Tükürececeğim, Pekin 'de Sonbahar*- yayımlanmış bulunuyordu.

1952'de Michelle'den ayrıldı. 1954'te Ursula Kübler'le evlendi.

Kısa yaşamına adeta birkaç insan yaşamı sığdıran Boris Vian yazarlığının yanı sıra resimden müziğe, tiyatrodan sinemaya kadar pek çok sanat dalında sarsıcı tarzını hissettirmeyi başardı.

Mezarlarınıza Tükürececeğim adlı romanından uyarlanmış filmin 23 Haziran 1959 günü yapılan ilk gösterisi sırasında Marbeuf Sineması'nda gelen bir kalp krizi sonucu hastaneye kaldırılırken öldü.

Boris Vian

Bütün *ölülerin Derileri Aynıdır*

Özgün Adı: Les *Morts Ont* Tous La *Meme Peau*

Çeviren: Z. Zühre llkgelen

Redaksiyon: Pelin Çam

lthaki Yayınlan - 474 Edebiyat - 385 ISBN *975-273-272-0*

\. Baskı Eylül 2006, lstanbul

Yayın Koordinatörü: Füsun Taş

Sanat Yönetmeni: Murat Özgül

Sayfa Düzeni Ve Baskıya Hazırlık: Cemile Öz

Kapak, İç Baskı: İdil Matbaacılık

(Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.)

Cilt: Yıldız Mücellit

lthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur. lthaki Yayınlan:

Mühürdar Cad. llter Enüzün Sok. 4/6 34710 Kadıköy İstanbul Tel: (0216) 330 93 08 - 348 36 97 Faks: (0216) 449 98 34 ithaki@ithaki.com.tr- - ^ww.khakixom.tr Dağıtım:

Çatalçeşme Sok. Yavuz Han *26* Cagaloğlu-lstanbul Tel: (0212) 512 76 00 Faks: (0212) 519 56 56 ithakidagitim@ithaki.com.tr internet satış: ^^.ilknokta.com

Boris Vian

Bütün Ölülerin Derileri Aynıdır

Çeviren Z. Zühre İlkgelen

Boris Vian "Amerikanca'dan çeviri" bir ikinci roman yazdığında Vernon Sullivan adını kullanmaya başlayalı ancak altı ay oluyordu ve *Mezarlannıza Tüküreceğim* kitabı yazarından iyice söz ettirmeye başlamıştı. Bu ikinci roman yani *Bütün Ölülerin Derileri Aynıdır* için not defterine bir taslak düştüğü sayfa 23 Şubat 1947 tarihini taşır. O ayın 7'sinde, aşırı tutucu bir mimar olan Daniel Parker, zaten Henry Miller'in kitaplarıyla işi başından aşmış olan, Toplum ve Ahlak Hareketi adına savcılığa başvurarak şikayette bulunmuştu. Sullivan, biraz patırtılı gürültülü de olsa bu girişimden bedava bir reklam olarak yararlanıp romanının kahramanına dilekçe sahibinin adını vermiş, hafifçe .Amerikanlaştırarak Dan Parker demişti. Fakat gerçekten yaşamış kişilerle herhangi bir benzerlik galiba bundan öteye gitmemişti. Bu romana Vian pek kısa süre önce, ocak ayında yazdığı ve öykülerinin en Sullivan'ca olanını, *Köpekler, Kösnüllük Ve Olüm'ü* eklemiştir. Elbette amaçladığı, kitabı biraz kalın göstermekti; çünkü *Bütün Ölülerin Derileri Aynıdır,* Sullivan imzalı ilk kitaba göre biraz kısa kalmıştı.

Kitap 10 Eylül 1947'de, bir önceki gibi, yazarın dostu Jean d'Halluin'in Scorpion Yayınları'ndan çıktı ve bizim burada önsöz olarak verdiğimiz sonsözü büyük yankılar uyandırdı. Vian o sonsözü ağustos ayında, *Mezarlannıza Tüküreceğim* çevresindeki patırtı gürültünün doruğa vardığı, Vemon Sullivan'ın gerçekliği (!) büyük ölçüde sarsıldığı sırada yazmış olmalı. Oysa, burada ilk önce düşünüldüğü gibi, bir önsöz olarak sunduğumuz bu kısa ve göz alıcı metinde Sullivan'ın ilk romanının gördüğü kabulden başka bir şeyden söz edilmemektedir. Sanki Amerikalı yayıncıların boykot ettikleri bu gizemli yazan keşfetme ve yazdıklannı Fransızca'ya çevirme rolünü benimsemeyi sürdüren Boris Vian ikinci kitabı okura sunmazsa sahtecilik suçundan kurtulamayacakmış gibi... Aynca, caz konusunda çok iyi yorumlarda bulunan bir gazeteci olarak yazdığı

eleştirilerde, en çok da gazete eleştirilerinde skandalın patırtısına kapılıp da romanın kendisinin bir yana bırakılmasına verip veriştirmektedir. Kendi yaptığından zevk alarak sınırsız bir özgürlük istemekte, şöyle demektedir: “Ne zaman kabul edeceksiniz ki, bir insan hem *Temps Modernes* dergisinde yazar hem de varoluşçu olmayabilir, hem uydurma haber verir hem de her zaman bunu yapmayabilir? Ne zaman özgürlüğü kabul edeceksiniz?”

Bütün Ölülerin *Derileri Aynıdır, Mezarlannıza Tüküreceğim'in* zorunlu devamıdır. Lee, beyaz derisi sayesinde Beyazlann arasına girip onlara karşı beslediği amansız intikam susuzluğunu gideren sahici bir Siyahtı. ikinci romandaki Dan bir Beyazdır, fakat kanı bakımından kendinin Siyah olduğuna inanır. Beyazlara duyduğu kini yaptığı işle, kötü şöhretli bir gece kulübünün kabadayısı olmakla yüceltir ve Siyahları ezen tüm kötülüklerin kaynağı olan Beyaz ırkla yavaş yavaş özdeşleştiğinin farkına varmaksızın o gece kulübünde elinden geldiğince hem vurur hem kadınlarla birlikte olur. Sözü-mona kardeşi, bir Siyah, günü gününe yaşayan şantajcının biridir, ama Dan elbette bunu iş işten geçtikten sonra öğrenecektir. Özetlersek, Lee sahte bir Beyazdı, kara derili gerçek bir kardeşi (Tom) vardı; Dan ise kara derili bir sahte kardeşi olan (Richard) gerçek bir Beyaz olacak. Jean ve Lou Asquith, Lee'nin sadizm sunağında kurban edilen iki Beyaz kadındı; Sally ve Ann ise, kendileri işin aslını bilmeksizin, Dan'ın içine gerçekten bir Siyah oldugu inancını sokan iki Siyah kadın olacaklardır. Fakat, bu koşutluklardan daha ilerisi, Lee ve Dan acımasız yazgılarının elinde oyuncaktır ve iki roman da yazarın pek sevdiği bir konu olan ırk ayrımına adanmış bir ağıt gibi okunur. Hattâ iki kitap daha başka noktalarda da birbirini bütünler: Lee bir çeşit doymak bilmez Priapos’tur[1]; halbuki Dan, kendisinin ırk köklerinden duyduğu sürekli kuşku içinde, Siyah kadınlarla yattıktan sonra Beyaz kadınlar karşısında iktidarsızlaşmıştır. Burada birtakım klişelerle karşılaşırız: Ayrı renkte âşıklar arasında kasıp kavuran hayvansal bir sevişme; düşünmeksizin, makine gibi her an sekse hazır olmaları; ileri bir şiddetle birlikte onulmaz bir kadın düşmanlığı. Sunulan evren görülmemiş bir sertliktedir. Erkekler kadınlara kabaca sahip olur, onları bir mal gibi değiştirirler; buna karşı kadınların da yanan cinsel organlarını bu yırtıcı hayvanlara sunmaktan başka bir işleri yok gibidir. Eros Tanatos'a‘ yenik düşer.

Bütün Ölülerin *Derileri Aynıdır'da* psikolojik boyut, *Mezarlarınıza* Tükûreceğim'den çok daha belirgindir. Dan'ın birtakım iç çatışmaların pençesinde oldugu besbellidir. Sürekli kendisine sorduğu ve yalnızca onun sorduğu soruların çokluğundan bunu anlarız. işleri ne zaman biraz düzeltse, o, karmaşıktan çapraşığa, çapraşıktan çaresize doğru ağırlaşan bir duruma düşer. Sonra da çözümsüz bir ikilemle karşı karşıya kalır: Bir yandan ırkı konusunda, renkli kadınlara duyduğu ilgi konusunda kendini aldatır, bir yandan da hem gece kulübünün kapanış saatini geçiren sarhoş kavgalarında ait olduğunu sandığı ırkı belli etmeksizin Beyazlardan öç alır hem de Beyaz rolü oynar. Kitabın bir yerinde şöyle der: "lki ırkın arasındaki sınırda duruyordum, her ikisi de beni kovmaya hazırdı." Zaten okur da, Dan'ın kendisi gibi, onun hangi ırktan olduğunu hiçbir zaman kesinlikle bilmez, çünkü statüsü Beyaz, Melez ve Siyah arasında gidip gelir. Co-oper tarafından bulunan ve Dan'ın Beyaz ırktan olduğunu bildiren belgelerin sagladığı sözümona yadsınamaz kanıt, romanın kurgusunu çok sarsar. Nitekim Dan, acıklı sonundan hemen önce, hâlâ yaşamına olağan bir yol verebileceğini sanır. Kaygılarını kimseyle payla-şamayan bu yalnız adam kendi yazgısının uygulayıcısı olur.

Olay New York'ca geçer. Yazar, o kentte sadece gerçekçi değil, aynı zamanda orada geçen olaylara uygun bir çerçeveyi özenle hazırlamıştır. Ağırlık, Manhattan'ın kuzey noktasındaki ünlü Siyah mahallesi Harlem'e verilmiştir. Kişiler sert, acımasız gece kulüpleri ortamında, alkol, kumar, fuhuş ve uyuşturucu içinde, ayak takımının arasında hareket ederler. Dan, başını dertten kurtarmak için sürekli olarak fiziksel gücüne başvurur. Özentili bir maçoyken kısa sürede öfkeli, hırçın bir sadist olup çıkar. Denenip iyi sonuçlar alınmış olan iç konuşmanın, psikolojik -oldugu kadar erotik de olan bu korku romanında çok etkili olduğu görülüyor; anlatan kişinin keskin dili o karanlık ve acımasız alemin görünümüne çok uyuyor.

Dil, birçok yerde, senaryo dilini andırıyor. Fiilsiz tümceler pek çok: "Metro. Bir çeyrek saat. Daha başka insanlar. Sokağım. Ev. Dingin ve sessiz"; ya da yine başka bir yere bağlı olmayan tek başına bir paragrafta: "Koridorda adımlar, tekdüze". *Nick'in* Yeri'ndeki insanlar "omuz planında gülünçleri oynamayı sürdürürler". Burada anlatan kişi bir fotograf terimi kullanıyor. Konuşmalar gergin, sert, kısa. Amerikan kaynağından geldiğini insanın gözüne zorla sokan o Ingilizce kalıplardan pek çok yok. Gerçi, kemin

bloklara ayrılmış olduğunu öğreniyoruz. Kişier ikide bir “sure!" diye bağırıyorlar. Yazar kişilere geldikleri viskili, kokteylli ayak takımı çevresinin argosunu konuşturuyor. Fakat bütün bunlar arka planda kalıyor. Anlatan kişi fazla ayrıntıyla oyalanmıyor; o yıllarda Fransızlann gözlerinde canlandırdıkları bir Amerika'nın cıncığı çıkmış klişelerine düşmemek için aşırı Amerikanvari bir coşku da göstermiyor. Bu bakımdan, roman ilk Sullivan'dan daha başarılı. Anlatım ölçülü ve gerçeğe uygun. Vian'ın hiç Amerika’ya gitmemiş oldugu düşünülürse bunun zor iş oldugu kabul edilir. Yer ve zaman içine yerleştirme çok iyi kotarılmıştır; hava agır ve kösnüldür, ortada bir tehdit dolaşır ve hemen her şey gece vakti olur. Olayın anlatılması kahramanın iç konuşmasındaki nesnel öykünün arasına girmiştir. XVII’inci bölümden başlayarak anlatan kişi görüş noktası değişimini vurgulamak için italikler kullanmaya başlar. Bu bölümlerde Dan dışarıdan ve nesnel olarak gözlemlenir. Bu, o yılların, başta Faulkner olmak üzere, gözde Amerikan yazarlarınca kullanılan bir yöntemdir ve Fransız yazarlarınca taklit edilmiştir’.

Bununla birlikte, metinde birtakım akla pek uygun olmayan noktalar, hattâ bir Amerikan polis romanı olmasına inanılmasını sabote edecek muziplikler vardır. Örneğin, Dan’ın dükkanı ateşe vermek için rehincide benzin hattâ araba tekerleği bulmasına şaşarız. Gizlendiği izbe otelde elini kolunu bağladığı otelciyi yatağının altında gizlerken kansını (kara derili bir kadın) kolayca baştan çıkarır. Sonra *Vercoquin et le plancton’da* yer almaya layık bir sahnede adamı ağzını tıkadıktan sonra dolaba sokar. Fakat herhalde en büyük belirsizlik Dan'ın kanının çeşidindedir. Aynca, durumunun ciddiyetine karşın, Cooper onun bir Beyaz olduğunu gösteren belgelerin bulunmasını rastlantıya verir. Sullivan'ın ikinci romanındaki aldatmacanın boyutlarına bakılırsa, metni Boris Vian'ın kendisinin sabote ettiğini ve bütün bu uydurmalara kıs kıs güldüğünü tahmin edebiliriz.

Köpekler, Kösnüllük ve Ölüm, l949’da yazılmış Vian imzalı başka bir “Amerikalı” öyküye, *Le Rappel'e* yakındır. Her ikisinde de anlatan kendini düşlere kaptırmadan yaşamına katlanır. Çevresindeki saçmalığın ağırlığı altında ezilen, ölümün çekiciligiyle büyülenen kahraman, acımaksızın kendi kendini mahkum eder. *Le Rappel'de* -bu sözcüğü çifte anlamıyla almak gerekir (le rappel=geri çağırma; anımsatma)- umutsuz,.bir. adamın araya anılar giren intiharını görürüz. *Köpekler, Kösnüllük ve* Ölüm'de olay birkaç

haftaya yayılmıştır ama, sonu daha ilk satırda öğreniriz: *Hakkımdan geldiler, yarın sandalyeye oturuyorum,* der kahraman. Her iki öyküde ..de aldatıcı dekorlara başvurmayan bir *Amerikanlık* vardır. Bir yerde, Şalvar ile taksi şoförü arasındaki garip, insanı tedirgin eden ilişki, kanlı bir rezalete dönüşür. İkisi, bir çeşit görülmemiş şiddette cinsel doyuma ulaşırlar. Şalvar korkutucu bir dişi şeytan gibidir. “Omuzlarına inen siyah saçları ve kendisine hasta görünümü verecek denli açık renk bir teni vardı. Dudaklarını neredeyse siyah denecek bir rujla boyu-yordu; ağzı loş bir deliğe, benziyordu.” Daha ileride bir yerde de ağız bir kara deliğe benzetilir. Vian’a özgü bir esin yolu olan erotik niteliğin bu öyküde büyük ölçüde bulunması, o imzayla ve ikinci romanıyla birlikte yayımlanmasını açıklıyor. Ancak, bunda ırk sorunlarına rastlamayız. Burada bize gösterilen şey, New York'un başka bir yüzüdür. Taksi şoförü, Brooklyn ve Bronx'ta, orta ve aşağı sınıfın ve gemicilerin ağırlıkta olduğu güney ve güneydoğu mahallelerinde dolaşır. Bugün olduğu gibi, kırklr yıllarda da en varlıklılar-la en yoksulların burun buruna yaşadığı yer, Manhattan Adası'ydı.

Vernon Sullivan imzalı ilk roman daha 1947 yılında bile satış rekorlarını kırmıştı ama, ikincisi için durum aynı olmadı. *Bütün Ölülerin Derileri Aynıdır* 1948 başında satışa çıkarıldığında, halk aldatmacayı aşağı yukarı öğrenmişti; bu da ikinci kitabın okurlarının birinci-ninkilere oranla aşağı yukarı üçte iki daha az olmasına yol açtı. Bununla birlikte, ikincinin birinciden geri kalmadığını söyleyebiliriz. Yazar, türün bütün değerlerine eksiksiz biçimde egemendir; heyecanı, şiddeti ve seksi çok iyi ölçerek verir.

Metin hakkında birkaç söz

Roman elimizde, biri elyazması, biri daktiloya çekilmiş olarak iki biçimde bulunmaktadır. Elyazması, büyük boyutta bir defterin yüz kırk iki sayfasını doldurmuştur. Daktilo edilmiş nüsha da, çok az degiştirmeyle, yüz kırk sekiz sayfa tutar. Öte yandan, Vian sonlardaki bazı bölümlerde italik kullanmaktan yana olduğunu kaydetmiştir. O bölümler el yazmasında bir *ara bölüm* olarak görülürler. Bölümlere verilen sayıların bu baskıda düzeltilmesi gerekti; çünkü daktilo edilmiş nüshada sayılar karışıktı, iki tane XI vardı ve yazarın kendisi italikler nedeniyle işin içinden çıkamamıştı.

Öykü [Köpekler, Kösnüllük ve Ölüm] bugün elimizde sadece büyük boyda on dört sayfa tutan elyazması biçiminde bulunmaktadır. Tepede ilk yazılan başlık olan *“They begin with dogs"'* ile çevirisi *“On commence par tıer les chiens”*[2] vardır. Yazar her ikisinin de üzerini çizmiştir. Bizim bildiğimiz başlıksa bu iki üzeri çizilmiş satırın altinda bulunur.

Marc Lapprand (Kanada, Victoria Üniversitesi Fransızca Bölümü Başkanı)

ÖNSÖZ

Vernon Sullivan'ın ilk yapıtının[3] uyandırdığı çeşitli tepkileri görünce yüreklendim ve bu genç yazarın ikinci kitabına da bir önsöz yazmaya karar verdim. Bunun bir yaran var: Dört beş sayfa daha olacak, erbabının dediği gibi, kitap şöyle *ele gelir* bir kalınlığa ulaşacak. Öte yandan, ara sıra okurla sohbet edip kendisini unutmadığımızı ona göstermek hiç de fena olmuyor.

Evet, tepkiler çeşitli oldu, diyordum; fakat hepsinden de açık, soğuk ve keskin, acımasız bir sonuç çıkıyordu: beş altı iyi niyet sahibi dışında, eleştirmenler en aşagı düzeyde davrandılar.

Ünce, söz konusu eleştirmenler birinci önsözde inandırmaca ile ilgili birkaç satıra dayanarak -o parçayı yayımcılar çok iyi anlamışlardı; keşke iş onlara kalsaydı- kitabı benim yazdığımı ileri sürdüler ve bunu zevk alarak yaptılar. İzledikleri yol, alçakların yolu. Ben öyle şeyler yazamayacak denli lekesiz, temiz bir insanımdır. Pek karşı koymadım, çünkü iyi reklam oluyordu; ama doğru değil ya da tam doğru değil. Ayrıntılar için de başka bir alay zırva ileri sürdüler: Kimisi Amerikan arabalarının sayısına, bolluğuna şaşmış; bunlar hiç Raymond Chandler okumamışlar'. Kimisi de incir çekirdeğini doldurmayacak çeşitli salaklıklar döktürmüş. Üzerinde durmayacağım şeyler; durmak bayağılık olur. Hattâ kendinin Martinik Adası'ndan bir Siyah olduğunu öne süren yan-Arap yarı çok eski zamanlardan kalma adı bile *edep duygulanna saygısızlık* olan bir herif çıkıp şimdiye kadar hiçbir Siyahın kitap yazmamış olduğunu söyledi ciddi ciddi. Demek ki, kendisi Siyahlan, onların neler yaptıklarını biliyormuş[4]. Yine o Siyah’a şöyle yanıt verelim: San Fran-cisco'da oturan bir Çinli, Şanghay'daki sorunların çözümlenmesinde ne denli etkili olabilirse, o da Amerika'daki kardeşlerinden ancak o denli söz edebilir. Ayrıca da, küçük kardeşinin

öcünü almak için Beyaz kadınlarla yatıp onları paçavraya çevirmek istemiyor olabilir ama, başkalarının bunu yapması da pekala kabul edilebilir. Fakat daha kötüsü de var.

Daha kötüsü şu ki, zehirlerini Vernon Sullivan'ın ilk yapıtının üzerine kusanlar da, onu göklere çıkaranlar da bu yolla ona önemli bir yer açmış oldular. Bu kitaba öyle bir önem yüklediler ki, belki zaten vardı ama, o yönde değildi. Yazın bakımından söylemek gerekirse, bu öyle pek üzerinde durmaya değecek bir kitap değildir. Açıklığa kavuşturalım: Ben şöyle böyle, akademik değil ama, eli yüzü düzgün bir Fransızcayla bir çeviri yaptım. Fakat, ticaret ruhunun en mide bulandırıcı çekiciyle biçimlendirilmiş o birinci önsözde ilgililere haber verme zahmetine katlanmış, *bir yayıncı bir kitap satıcısıdır,* demiştim (onlar hala bunu bilmezden geliyorlar).

İşte şimdi de üşüşmüşler, sırtına bineyim de gör, pis bir kitap bu, aşağılık bir şey, iğrenç, falan filan! Madem ki Vian çevirmiş, Sul-livan'ın değildir. Hem genel çizgiden sapıyor. Gerçi özelinden de sapıyor ya... Sonra, kadınlarla yatan erkekler var bunda; zevk de alıyorlar; kulampara da değiller, sevici de. iğrenç bir şey. Vahşete dönüş; görülmemiş felaket; umutsuz bir saçmalama, *und so Kater*[5]*!...*

Böylece sürdürüyorlar, her şeyden söz ediyorlar ama, elbette kitap hakkında bir şey demiyorlar. Küçük Vian kopyacı, kat^l, porno-cu, sefil ve silik biri, iktidarsız bir zavallı ve aynı zamanda, boşalmış bir Priapos, koca ayaklı bir Jean Legrand[6], en kötüsünden ne varsa bir tane ondan; hadi oradan bakayım, çıktı ne mal olduğun ortaya.

Öykünün kendisi, iki yüz tane basılı sayfa, hiçbir şey anlatmıyor. Bu, bu kitabın özelliği değil. Genel bir şey. Bir kitabın eleştirini yapmak dedikleri şey bu işte. insanın aklı karışıyor.

Bana kalsa başka şeylerden söz ederim ama, ortada öyle bir çıban var ki, içindeki birkaç başlı irini temizleyecek -o da becerebilirse- insanın cerrahı beklerken kenarlarına bastırması gerekiyor.

Acınacak herifler, kıyısından köşesinden eleştirmen olmuşlar, hemen hepsi Claude Morgan" kadar budala; bu kadarı da anlatmaya yeter. Kuzum, ne

zaman eleştirmenlik görevinizi yerine getireceksiniz sizler? Okur, kitap ararken sizler ne zaman kitapların içinde kendinizi aramaktan vazgeçeceksiniz? Önceden yazarın Perulu mu, papa-tanımaz mı, Komünist Partisi üyesi mi ya da Aııdre Mal-raux'nun[u] akrabasından mı diye merak etmeyi ne zaman bırakacaksınız? Yazarına göndermelerde bulunmadan, adamın ıncığını cınagını deşmeden bir kitaptan söz etmeyi ne zaman göze alacaksınız? Aptalca şeyler söylemekten mi korkuyorsunuz? iyi de, bütün o sakınmalarınızla öyle çok sayıda ve daha büyük aptallık dile getiriyorsunuz ki... Şunu ne zaman kabul edeceksiniz ki, bir insan *Temps modernes*'de“ yazar ama varoluşçu olmayabilir; şaka sever ama dakika başı şaka yapmayabilir? Ne zaman özgürlüğü kabul edeceksiniz siz?

Ama hayır, özgürlük, sizin sözlüğünüzden sildiğiniz bir sözcük; sözlük dedigim de ufacık bir şey ha, lugatçe, öylesine az içindekiler.

Niçin yazarlardan söz edersiniz siz? Yazarın ne olduğunu bilmezsiniz ki... Oysa, insan hiçbir şey bilmedi mi, yine de düşlemiyle bir şeyler bulabilir. Fakat sizin düşleminiz yok. O zaman ahlaksızlaşıyor-sunuz. Sadece anlamadığınız şeyden söz ediyorsunuz. Örneğin *Me-zarlannıza Tüküreceğ*im'den. lşte onun hakkında söylenecek tek şey vardı ve yukarıda sözünü ettiğim o dürüstçe konuşan beş altı tane eleştirmen, kitabın ne olduğunu dürüstçe kabul ettiler: iyi işlenseydi iyi bir roman çıkabilecek bir izlekti. Gerçi genellikle her iyi romana -eleştirmenler ve yayıncılar yüzünden- musallat olan az satma tehlikesi baş gösterirdi. Böyle ticari biçimde işlenince de, kolay okunan, çok satan bir popüler roman olup çıkmış. Her halde lncil'den çok daha az edepsiz bir şey. Ben de onu, dediğim gibi, satışına zarar vermeyecek ve eleştirmenlerce anlaşılacak -öyle umuyordum- biçimde ve pek basit bir nedenden ötürü dilimize çevirdim: Biftek, ağırlığınca koz helvası ediyor ve koz helvası de pek pahalı.

Sonuç: Eleştirmenler bu kitaba bir yazınsal başarı sağladılar (hakkında ister iyi söylensin ister kötü, bir kitaptan herkes söz etti mi, o kitap bir yazınsal başarıdır). Bu arada, iyi kitaplar da hala eleştirmenlerini bekliyor. Peki, ey eleştirmen sürüsü, anlamadığınız o kitaplar hiç değilse varlıklarını duyurmanıza değmez mi? Okur için tavsiyelerin en iyisi o olurdu. Oysa sizler, sizi şaşırttıklarını kabul etmek şöyle dursun, o kitapları boğuyorsunuz. Hatta, aslında onlar sizi şaşırtmıyor bile. Çünkü sizler artık

işin içinde değilsiniz. Olan biten başka bir düzlemde akıp gidiyor. Böyle yirmi örnek sayılabilir.

Eleştirmenler, sizler salak heriflersiniz! Kendinizden söz etmek istiyorsanız, herkesin ortasında günah çıkartın ve Selamet Ordu-su'na girin. Ama, o aşkın fikirlerinizi kendinize saklayıp insanları rahat bırakın; başka bir işe yaramaya bakın. Biraz nesnel eleştiri, lütfen. Artık zamanı. Tehlikedesiniz.

Boris *Vian*

O akşam fazla müşteri yoktu, orkestra böyle zamanlarda hep olduğu gibi baygın bir şeyler çalıyordu. Bana göre hava hoştu. Ne kadar az kişi gelse, o kadar iyiydi. Her akşam beş altı herifi usturuplu yoldan kapı dışarı etmek, sonunda yorucu olmaya başlamıştı. Bu, başlarda hoşuma gidiyordu.

Hoşuma gidiyordu. Çünkü o domuzların suratına bir tane çakmak zevk veriyordu. Fakat aynı sporu beş yıl yaparsan, bıkıyorsun. Beş yıl geçmiş; her akşam suratlarını dağıtanın kanı kırma biri, renkli bir adam olduğunun farkına varmamışlar. Evet, ilk önceleri, bundan heyecan duyuyordum. Ya kadınlar, o viski çirkefleri! Sırtlarındaki paçavralarla, işkembelerindeki alkolle, tutup arabalarına tıkıyordum. Beş yıl boyunca, haftanın her akşamı.

Nick bu iş için çok iyi para veriyordu, çünkü görünümüm, kılık kıyafetim iyiydi ve herifleri mesele çıkarmadan, sesimi yükseltmeden nakavt ediyordum. Haftada yüz doları da cebe indiriyordum.

O akşam, hepsi sakin sakin oturuyordu. Gerçi köşede gürültü eden iki kişi vardı ama, pek ciddi bir şey değildi. Yukarı kattakiler de kıpırdamıyordu. Jim tezgahının arkasında uyukluyordu.

Yukarıda, Nick’in orada, kağıt oynanırdı. Elbette, aşağılık oyunlardan. istersen kadın da bulabilirdin. İçki de içiliyordu. Ne var ki,

her isteyen yukan kata çıkamazdı.

Köşede oturan ikisi, sıska bir herifle yorgun sanşın bir kadın, dansa kalkıyorlardı. lki kişi kaldıkları sürece pek tehlike olmazdı. En kötüsü,

masalara çarpıp oralannı buralannı yaralamalanydı; o zaman ben de götürür, yerlerine oturturdum.

Gerindim. Jim yavaş yavaş uyumaya başlamıştı; çalgıcıların üçünün de ona aldırdığı yoktu. Hiç düşünmeden, smokinimin yakasını sıvazladım.

Gerçek şu ki, heriflerin ağzını bumunu kırmaktan artık o kadar tat almıyordum. Alışmıştım. Ben Beyazdım.

Ne dediğimin farkına vannca irkildim.

“Bir bardak bir şey ver bana, Jim.”

“Viski mi?” Jim düşlerini yarıda kesip uyanınca bunu ağzının içinde mınldanarak sormuştu.

“Viski. Viskisi fazla olmasın.”

Ben Beyazdım. Beyaz bir kadınla evlenmiştim. Beyaz bir oğlum vardı. Annemin babasıysa Saim Louis'de liman işçiliği yapmış biriydi. İnsanın düşünebileceği en koyu tenlisinden bir liman işçia. Yaşamım boyunca Beyazlardan nefret etmiştim. Saklanmış, on!ırdan kaçmıştım. Onlara benziyordum ama, o sırada beni korkutuyorlardı. Şimdiyse o zaman neler duyumsadığımı artık bilmiyorum, çünkü anık dünyaya bir Siyahın gözleriyle bakmıyorum. Geçirdiğim evrim ağır ağır ve kendim farkında olmaksızın gerçekleşmişti. O akşam dönüşüme uğramış, değişmiş, çevreye uymuş olduğumu hissediyordum.

“Bir gitseler," dedim Jim'e.

Bir şey yapmam gerektiği için konuşuyordum. Kendi sesimi duymak zorundaydım.

“Evet," dedi jim yorgun bir sesle.

Saatine baktı.

“Daha vakit gelmedi.”

“Zararı yok, dedim. Bir defalık erken kapatabiliriz. Yukarıda çok

kişi var mı?"

“Bilemiyorum,” dedi Jim. “Bu yandan da çıkan oluyor, öte yandan da.”

Hala dans eden adamla kadın bir koltuğa takılıp gürültüyle düşmüşlerdi. Kadın oturdu, burnunu tuttu. Saçı başı dağılmıştı ve tümden şapşallaşmış görünüyordu. Adam oldugu yerde kaldı; nedensiz yere sıntıyordu.

“Çıkar şunları," dedi Jim. “Def et başımızdan. At dışarı."

“Oo,” dedim, “daha başkaları kalacak ama."

Yaklaştım, kadının kalkmasına yardım ettim. Herifi de koltuk altlarından kavrayıp ayağa kaldırdım. Hafif bir şeydi. Oda içi yürüme şampiyonlarından biri daha.

“Sağol canım,” dedi.

Kadın ağlamaya başladı.

“Canım deme ona,” diyordu. “Canın benim."

“Elbette, canım,” dedi adam.

“Evinize gitseniz nasıl olur?" dedim, öneri yollu.

“Hayır," dedi adam. “İstiyorum ki... "

“Sizi arabanıza götürüyorum," dedim. “Ne renkti?"

“Aa, orada," dedi herif. Bunu derken ne anlama geldiği pek anlaşılmayan bir hareketle elini sallıyordu.

“Mükemmel,” dedim. “Buluruz. Gelin kuzucuklarım."

Kadın koluma asılmıştı.

“Güçlüsünüz, değil mi?" diyordu.

“Ben ondan güçlüyüm,” dedi adam.

Ne yapacağını anlamama kalmadan kamıma bir yumruk indirdi. Bir deri bir kemikti budala ama, soluğum kesildi.

“Haydi, haydi,” dedim.

İkisini birer kollarından yakaladım; erkeğinkini biraz sıktım. Rengi uçtu.

“Gelin," diye sürdürdüm. “Evimize gideceğiz uslu uslu.”

“Uslu olmak istemiyorum,” dedi adam.

Biraz daha sıktım kolunu. Kurtulmak istiyor ama beceremiyordu.

“Haydi, haydi,” diye yineledim. “Biliyor musunuz, bir beyefendiyi böyle tutmuş, kolunu kırmıştım.”

Kapıya kadar sürükledim ikisini de, ayağımla itip açtım.

“Hangi araba?” diye sordum.

“Üçüncü,” dedi kadın. “Şurada.”

Aralarından bir tanesini gösteriyordu ama, kocasının işareti ne denli belirsizse onunki de öyleydi. Herhangi birinden başlayıp üçe kadar saydım, soktum onları içine.

“Hanginiz kullanıyor?” diye sordum.

“O,” dedi adam.

Doğru tahmin etmiştim. Kapıyı kapadım.

“İyi geceler,” dedim. “Tatlı rüyalar görün.”

“Hoşçakalın,” dedi adam elini sallayarak.

Dönüp bara girdim. Hiçbir değişiklik yoktu. İki müşteri kalkmış, gidiyorlardı. Esnedim. jim de esniyordu.

“Ne iş!” dedi.

“Nick bir inse...” dedim.

Nick'in yukarıdan inmesi, kapatacağız demekti.

“Bir inse.. .” dedi Jim de.

Ben de onun gibi konuşuyordum. Onun gibiydim. Kanın da şu ki, benimle konuşurken yüzüme bakmıyordu bile.

Sonra, tezgahın altındaki küçük zilin sesini duydum. İki kez çalmıştı. Yukarıdakiler istiyordu beni.

“Git,” diye mırıldandıjim. “Çıkar hepsini dışarı.”

Merdiven ağzını kapatan kadife perdeyi aralayıp küfür ederek yukarı çıktım. Acaba orospu çocukları bırakacaklar mıydı beni, sakin sakin evime döneyim?

Karım uyumuş olmalıydı. Yatak sıcak olacaktı ve yaylanacaktı.

Adımlarım beton ve çelikten merdivende tok bir ses çıkarıyordu. Esnek hareketlerle çıktım yukarıya. Kurban olduğum kaslarımı çalıştırmak için hiçbir fırsatı kaçırmazdım. Kaslarımın bana yaptığı iyiliğe karşı bu da benim onlara borcumdu. Merdivenin yukarı başında da yine bir kadife perde vardı. Nick kadifeyi pek severdi. Kadifeyi ve şişman kadınları. Bir de parayı...

Yukan kattaki salonun tavanı basık, duvarları koyu kırmızı bir şeyle kaplıydı. İki düzine herif oturmuş, Nick'in hatırı için ütülüp duruyorlardı. Nick, bir duvara boylu boyunca küçük localar yaptırmıştı; içlerinde dörder tane oturacak yer, bir de masa vardı. Biraz fazla heyecanlanmış adamlar buralarda bara sürekli gelen kadınlarla sakinleştirilirdi. Nick'in bu kadınlara bir yüzde verip vermediğini bilmiyorum. Yoksa durum tam tersi miydi?

Fakat, kadınlar hiç işsiz kalmadıklarına göre, patronla her zaman anlaşıyorlardı.

işte benim rahatım bu malum localar için bozulmuştu. İçeri girdiğimde, bir locayı büyük salondan ayıran alçak korkuluğun üzerinden beş kişi-^lmiş içeri bakıyordu. Nick beni görünce, adamları bu sessiz seyirlerinden çekip alayım diye işaret etti. Kızlardan ikisi adamların üstlerine başlarına asılmış, geri çekmeye çalışıyorlardı ama boşuna. Sıradakilerden ilkinin omzuna elimi koyar koymaz iş-

ler kötüye gitmeye başladı. Adamlardan birinin, herhalde bana vurmak istediği yumruğu, suratının ortasına yiyen Maxine oldu. Ufak tefek, güzel vücutlu sarışın bir kız. Yüzünün aldığı durumu görünce kendimi tutamayıp güldüm. Herifin büyük bir güçle vuracak hali yoktu ama, kadın tiksintiyle bıraktı onu; biraz da öfkelenmişti.

“Domuzun evladı!"

Kadın bunu kalkan balığının sırtı gibi pütürlü bir sesle söylemişti. Bununla da kalmadı; adama kolay unutulmayacak, sarhoş birinin bile unutamayacağı, beş parmağının izi kalacak çeşitten bir çift tokat patlattı. Ben hâlâ adamın arkasındaydım. Kıza tam karşılığını veriyordu ki, kolunu zamanında yakaladım ve kendi bildiğim biçimde büktüm. Fena bir biçim değildi ama, adamın nasıl değerlendirdiğini de anladım.

Bu arada göz banyosunu da kesmemiştim. Locadaki iki kişi işi hiç de hafiften almıyorlardı. Kız, giysisini memelerine kadar sıyırmıştı. Babasının Irlandalı olduğu hemen anlaşılıyordu. Öylesine çilli. Güzel de mavi gözleri vardı. Herif çaprazlamadan kızın üzerine yatmış, karnına salyalarını akıtıyordu. Locayı ne duruma soktuklarına bakılırsa, adam hatırlı bir müşteri olmalıydı:

İkisi de tam anlamıyla viskide yüzüyordu; erkek daha iyi durumdaydı ama, sadece üstte olduğu için öyle görünüyordu.

Hâla kolundan tuttuğum oğlanı duvara savurdum. Yapıştı, kaldı. Kolundan sıkıntısı var gibi geldi. Herhalde, öteki kolunu hareket ettiriyordu. Tutunabilmesi için de ona gereksinimi vardı. Öteki dördü, görünüşe göre,

hiçbir şeyin farkında olmamıştı; Nick de Ma-xine'e *kes sesini* diye bir işaret geçti. O. nasıl davranılacağını bilirdi.

“Evinize dönmek istemez misiniz?”

Bunu orada duran dördünden birinciye söylemiştim. Kıpırdamadı. Başımı çevirdim ve Nick'in bakışını gördüm. Tamamdı. Girişebilirdik.

“Çekin arabanızı buradan, dördünüz de!”

Bunu söylerken, ikisini birer kolumun altına sıkıştırıp kavradım ve merdiven başına götürdüm. Merdiveni Nick indirtecekti. O da eline sopayı aldı mı pek iyi becerir. insan yarı yarıya sersemlemiş olsa da bir merdiveni tehlikesizce inebiliyor. Bacaklar refleksle işliyor herhalde ya da kafalarına vurulmasına alışmışlar.

Öteki ikisini de Nick'e havale ettim. Masalardakiler, hiçbir şey olmamış gibi oyunlarını sürdürüyorlardı. Ben işe koyulduğum zaman terbiyelidir Nick'in müşterileri. Hiç burunlarını sokmazlar. Locadaki iki kaçığın gerçekten insanın gözünün önünde öyle maskaralık etmesi gerekiyordur, diye düşünürler.

Peki, şimdi sıra onlarda.

Üstlerinden geçerek locaya girdim. Erkek agır değildi. Kavradığım gibi, önünü kavuşturup bir sandalyeye oturttum. Öyle yapmam gerekiyordu. Kıza da aynı şeyi yapmaya kalktım ama, kolay değilmiş. Ellerimi üzerinde hisseder etmez, solucan gibi kıvrılmaya, dönmeye, bacaklarımın arasına girmeye başladı. Kendisinin üzerine düşeyim diye çekiştiriyordu. Bitirim bir parçaymış. Nick'in yerine pek sık degil ama, düzenli gelirdi. Adı neydi, bilmiyorum.

“Haydi,” dedim. “Uslu otur, bebeğim.”

“Salaklar!"

Aptal aptal sırıtarak bana sarılıyor ve dut silkeler gibi sarsıyordu. Dayanması zor bir şeydi, çünkü birinci sınıf bir seyirlik karşısınday-dım.

Yine de eteklerini kalçalarına kadar indirebildim.

“Gel güzelim, yatacağız.”

“Tabii, tabii. Beni evime götür.”

“Seni evine beyefendi götürecek."

“O olmaz. O artık hiçbir şey yapamaz. Tam zom olmuş.”

Kızı kaldırdım; adamın yanındaki bir sandalyeye oturttum. Ama herif o sırada ölü gibiydi. Gerçekten.

Nick dönmüştü.

“Öteki dördü dışarıda,” dedi. “Sen şu ikisini def et."

“Kadın neyse... Ama beyefendi, ayaklarının üzerinde duramıyor.”

“Getir buraya," dedi Nick.

Bir kolumu herifin koltuk altına geçirdim, kız da omzuma asılmış pazılarımı mıncıklıyordu.

“Arabası dışarıda, gel göstereyim sana.”

“Sen önden git," dedim.

İkisini birden taşımak pek kolay değildi. Neyse ki kız biraz yürüyebiliyordu.

Merdivenlerden indim, barın arkasındaki koridora geçtim; oradan da dışarı çıkılıyordu.

“E, haydi, neredeymiş şu araba?"

Kız biraz bakındı.

“Şurada, lacivert."

Bu kez yanılma yoktu. Fakat serin hava benimkini hiç etkilememişti. Kız ön kapıyı açtı.

“Oturt şuraya,” dedi.

İtebildiğimce ittim, ön koltuğa uzanıverdi.

“Katiyen seni evine bırakamaz bu.”

Kız koluma daha sıkı sarıldı.

“Ne yaparım ben?”

“Ayılır."

İyimser davranmıştım.

“Benim yanımda kal, korkuyorum. Sen götürmek istemez misin beni?”

“Böyle mi?"

“Onun arabasıyla, haydi."

Bıkmıştım. Gidip yatmak istiyordum. Karımın yanında olmak istiyordum. Ne meslek amal Kızışmış dişi köpekler gibi bana sürtünüyordu.

“Vazgeç,” dedim.

“Ger

Kolumu bırakmadan arabaya girdi. Leş gibi viski ve parfüm kokuyordu ama ben de neredeyse istek duymaya başlamıştım. Arka koltukta dönüp de tek hareketle elbisesinin önünü açtığını görünce birden arzuladım. Ne sutyenine bir şeyler tıkıştırma ne de çelik telle dikleştirme gereksinimi vardı.

“Kal orada,” dedim. “Daha sakin bir yere gideriz.”

“Gel... Hemen. Daha fazla bekleyemem.”

“Beş dakika beklersin pekala.”

Alçak sesle ve öylesine kışkırtıcı kıkırdıyordu ki, ön kapıyı açarken ellerim titriyordu. Gaza bastım ve Central Park’a sürdüm. En rahatı orasıydı. ikimiz de indik; kapıları kapamadık bile. Önümüze çıkan ilk gölge köşede, kızı yere yatırıp yaptım işimi.

Ortalık pek sıcak değildi ama, birbirimize öylesine yapışmıştık ki, serin havada derisinden buhar çıktığını görüyordum. Tırnaklarını da sırtıma ceketimin kumaşının üzerinden batırmıştı. Hiçbir önlem de almıyordu. Bu da hoşuma gitti.

O akşamlık iş bu kadarla bitmişti. Nick'in yerine herifin arabasıyla döndüm. Kendisi hâlâ uyuyordu. Kız da ondan hallice değildi. Üstüm başım leş gibi viski ve karı kokuyordu. İkisini kapıda bırakıp görev duygusuyla yukarı çıktım. Ortalık sessizdi. Aşağı indim. Kimse kalmamıştı. Gidip yatabilecektik.

Jim esneyerek ceketini giyiyordu.

“Bir tatsızlık daha geçti,” dedim.

“Farklı bir şey değil,” diye yargısını verdi Jim.

“Değil," dedim.

Farklı bir şey değildi ama, o gün tam beş yıl oluyordu. Kendimi fark ettirmeden geçen beş yıl. Bu adamları ezmekle, kadınlarını düzmekle geçen beş yıl. Ne yaptığımın pek farkında olmadan yumruğumu duvara indirmişim. Hızlı vurmuşum ki, söylene söylene elimi silkeledim. Canımı acıtan onlar olmuştu.

Onlardan daha Beyazdım, çünkü şu anda Beyaz olduğuma seviniyordum. Ne olmuş sanki, olamaz mı?

Taktığım yoktu. Takmıyordum, işte o kadar. Beyaz olmak öyle pek kötü bir şey değil. Yatağında bir Beyaz kadın olması. Günün birinde bir kimse olacak olan Beyaz bir çocuğunun...

Jim neden hâlâ esniyordu?

“İyi geceler,” dedim ona.

Kapıyı itip gerindim ve çıktım. İstasyon uzak değildi.

Kanm uzakta değildi. Biraz belim ağrıyordu. Sırtımda kızın tırnakları... Hayır, daha gücüm yerindeydi.

New York'ta ilkbahar hiçbir yerdekine benzemez.

Metro. On beş dakika. Yine insanlar. Sokağım. Ev. Dingin ve sessiz.-

Viski kokusu orada, smokinimi astığım yerde kalmıştı ama, kadının kokusu hâlâ ellerimdeydi. Güzel bir koku. lrlandalı bir babanın mavi gözlü kızının kokusu.

Üç kat merdiveni gürültü etmeden çıktım. Hep öne eğik olarak. Formum. Anahtarlarım cebimde şıngırdıyordu. Üç anahtarım. O sırada gerekli olanı kalınlığından tanırdım. işte şu.

Kapı açılıyordu. Elbette açılacak.

Kalın kanadı yine kapadım ve lambayı yakmadan, el yordamıyla banyoya yöneldim.

Sonra, karanlıkta uzanmış yatan bir vücuda çarpıp tökezledim ve düştüm. Olduğu gibi üzerine.

Bir saniyede toparlanıp elektrik düğmesine atıldım. Aydınlanıverdik. Ayakta, öyle çivilenmiş gibi kalakaldım. Uyanmamış, horlamaya başlamıştı. Kuşkusuz sarhoştu. Pis zenci. Ri.chard. Üzerinde kirli bir takım elbise vardı. Sıskaydı. Ve pis kokuyordu. Bulunduğum noktadan kokusunu alıyordum. Yüreğim, çırpınan bir hayvan gibi, göğsümde düzensiz atıyordu. Bir adım atmayı göze alamıyordum. İlerlemeye cesaretim yoktu. Gidip de Sheila’nın gerçeği bilip bilmediğini öğrenme yürekliliğini gösteremiyordum. Arkamda bir dolap vardı. Açtım ve gözlerimi Richard’dan ayırmadan, el yordamıyla çavdar viskisi şişesini buldum. İçtim. Dört beş yudum. Fakat Richard önümdeydi ve yatak odasının açık

kapısından hiçbir ses gelmiyordu. Çevremde dünya ölmüştü, uyuyordu. Ellerime baktım, yüzüme dokundum. Richard’a baktım ve gülmeye başladım,

çünkü o benim kardeşimdi ve beni bulmuştu.

Kıpırdamaya başladı. Yaklaştım ona. Bir elimle doğrulttum. Gözleri yarım açıktı, sarstım.

“Uyan, serseri.”

“Ne var?" dedi.

Gözlerini açtı ve beni gördü. Yüzünde degişen bir şey olmamıştı. “Buraya ne halt etmeye geldin?”

“Buldum seni, Dan. Gördün mü? Buldum seni. Tanrı seni bulmamı nasip etmiş.”

“Sheila nerede?"

“Sheila kim?”

“Kim açtı sana kapıyı?”

“Girdim içeri... kimse yoktu.”

Onu orada bırakıp yatak odasına koştum. Komodinin üzerinde, her zamanki yerinde Sheila'nın notunu gördüm. “Bebekle annemdeyim. Öperim.”

Komodine tutunmak zorunda kaldım. Kafam yerindeydi ama, bacaklarım tutmuyordu. Yavaş yavaş hole döndüm.

“Defol, buradan!”

“Ama, Dan...”

“Defol. Haydi, çek arabanı. Ben seni tanımıyorum."

“Ama, Dan, Tanrının izniyle seni buldum."

“Defol, diyorum sana!"

“Param yok.”

“Al şunu.”

Cebimden bir on dolarlık çıkarıp uzattım.

“Bir Beyazın Siyah bir konuk kabul etmesinin tatsız bir şey oldu-gunu bilmiyor musun?"

“Ben senin kardeşinim, Dan. Nüfusum falan burada.”

Saniye geçmedi, üzerine çullandım. Ensesinden yakalamış, dişlerimin arasından beddua ediyor, tehditler savuruyordum.

“Nüfusun falanmış ha? Hangi nüfus? Sersem!”

“Soyadlarımız aynı, Dan. Tanrı dememiş mi, insan annesini babasını inkardan gelemez diye?”

Yapılmayacak tek şey vardı ve ben onu yaptım. Yumruğumu sıktım ve alt dudağının üzerine indirdim. Dişlerinin çatırdadığını duydum ve utanç içinde kaldım. Richard kıpırdamadı. Gözleri üzerimdeydi ve o gözlerde gördüm ki. .. Hayır, aklımı kaçırmışım. Gözlerde hiçbir şey görülmez. Hiçbir şey görülemez. Aklimı başıma toplamaya çalışıyordum. Umutsuzca çabalıyordum ama. Richard hiçbir şey demiyor, bana bakıyordu ve ben korkuyordum.

“Nerede çalışıyorsun, Dan?”

Sesi ağzının yaralanmasından ötürü değişmişti, çenesine ince bir kan çizgisi iniyordu. Elinin tersiyle sildi.

“Defol, git Richard. Canını seviyorsan, bir daha buraya ayak basma."

“Seni nerede görebilirim, Dan?"

“Ben seni görmek istemiyorum.”

“Belki Sheila görmek ister," dedi düşünceli bir sesle.

!çimde bir bıçak gibi dikilen öldürme isteğini yine bastırdım.

“Dışarı!”

Kapıya doğru yürüdü, yırtılan dudağına hafifçe dokundu.

“On dolar,” dedi. “Pahalı değilmiş.”

Karşımdaki kardeşimdi, ben ise onun ölmüş olmasını istiyordum. Korkunç bir yürek sıkıntısı içimi kavramıştı Geri dönmesinden korkuyordum. Merak ediyordum ...

“Dur. Kim verdi sana adresimi?”

“Aa, hiç kimse,” dedi. “Arkadaşlar... Ben gidiyorum. Görüşürüz, Dan. Iş yerine gelir, görürüm seni."

“Nerede çalıştığımı bilmiyorsun ki,” dedim.

“Fark etmez, Dan. Fark etmez."

“Kapıyı nasıl açmıştın?”

“Ben kapıları açarım. Tanrı şahittir ki ben kapıları açarım. Görüşürüz, Dan. Yakında görüşürüz.”

Afallamıştım; arkasından bakakaldım. Saatim sabahın beş buçuğunu gösteriyordu. Gün ağarıyordu. Dışarıda sütçüler. Sheila bebekle annesinde yatıya kalmıştı.

Richard zenciydi. Derisi karaydı. Zenci kokardı.

Dairenin kapısını kapadım ve soyunmaya başladım. Ne yaptığımı bilmiyor, sağıma soluma bakınıyordum. Sonra yatak odasına yürüyüp içeri girmeden durdum. Vazgeçip banyoya girdim. Aynanın karşısında dikildim. Karşımda

sağlam, otuz beş yaşlarında, sağlıklı biri bana bakıyordu. Özelliği olmayan biri, hiç kuşkusuz Beyaz ... fakat gözlerindeki anlamı beğenmiyordum.

Hortlak görmüş birinin gözleriydi.

Hemen o gün başka bir daire aramaya başladım, ama çok zordu, büyük para vermek gerekiyordu. Sheila'ya sözünü etmiyordum; galiba oturduğumuz yeri çok seviyordu da, söylemeye korkuyordum. Nasıl bir bahane bulmalıydım? Sokakta yürürken *peşimden biri geliyor mu* diye hep dönüp arkama bakıyor, Richard'ın sıska görüntüsünü, melez renkli tenini, kıvırcık saçlarını, ütülenmemiş takımını, uzun kollarını gözlüyordum. Çocukluğumdan kalabilmiş anıların, Richard'a bağlananların hepsinde rahatsız edici, tedirginlik verici bir şey vardı. Bu tedirginlik veren niteliğin ne zaman anılarımın içine sızdığını çıkaramıyordum. Her çocuğun sahip olabileceği anılar gibi şeylerdi. Richard üçümüzün içinde teni en koyu renk olandı; bu, her halde, duyduğum sıkıntıyı bir dereceye kadar açıklamaya yeterdi.

Nick'in oraya, metrodan bir istasyon önce ya da bir istasyon sonra inip değişik yerlerden, karmaşık yollardan, yakın sokaklarda keyfime göre çizdiğim bir çeşit labirentten geçerek gidiyordum. Bu yorucu oyun (zihin yorucu demek istiyorum) sıkıntıma biraz ara veriyordu; parmaklığının arkasına sığınıp gelebilecek saldırılardan korunduğum yapay bir güvenlik önlemiydi.

Sonunda Nick'in yerine girmem gerekiyordu. Elbette özel bir sakınım alamazdım, dönüp arkama bakamazdım. O gün de her za-

manki gibi öyle yaptım.

Jim tezgahının arkasında dalgın dalgın akşam gazetesini okuyordu; ben girince gözlerini kaldırdı.

“Selam," dedi.

“Selam."

“Biri gelip seni sordu."

Önce donup kaldım. Sonra, içeride müşteriler olduğunu anımsayıp vestiyerde üstümü değişmeden önce tezgahın arkasına geçtim. “Kimdi?”

“Bilmiyorum. Seni görmek istiyordu."

“Niçinmiş?"

“Bilmiyorum.”

“Sıradan biri mi?”

“Evet, öyle. Sıradan biri. Ne oluyor sana?”

“Bir şey olduğu yok.”

“İyi, öyleyse,” dedi Jim.

Tekrar okumasına daldı ve hemen yine başını kaldırdı.

"Bir saat sonra yine gelecek.”

“Buraya mı?"

“Evet, buraya. Burada olacağını söyledim."

“iyİ"

“Canını mı sıktı bu?”

Sesinde ilgi yoktu. Sadece bir merak, o kadar.

“Niye canımı sıkacakmış? Adamı tanımıyorum bile."

“Kimseyi beklemiyor muydun?”

“Hiç kimseyi.”

“Ya... "

Vestiyere geçip soyunmaya başladım.

Richard degildi. Olsaydı, Jim gelenin Siyah olduğunu söylerdi. O zaman kim?

Yapacak şey bir saat beklemekti. Hazırlığımı bitirip bara döndüm.

“Bana bir viski ver, Jim, sulu.”

“Viskisi fazla olmasın, yani?”

“Suyu fazla olmasın.”

Bir yorum yapmadan yüzüme baktı ve bardağımı doldurdu. Dilimi dalayan soğuk sıvıyı bir dikişte içtim ve bir tane daha istedim. Alkol sevmem. Midemi ısırdığını duyuyordum, ama çok dingindim, tümden dingin ve gergin.

Bann ucunda, geliş gidişleri gözetleyebileceğim bir yere oturdum.

Bekliyordum.

tki kız girdi. Mekanın müdavimlerinden. Bana gülümsediler. Önümden geçerlerken vücutlarına sımsıkı oturmuş, biçimli çizgilerini belli eden giysilerinin üzerinden kalçalarını okşadım. Bara yakın bir masaya oturdular. tyi müşteridirler. Nick öğleden sonranın giderlerini bu kızlarla çıkarır.

Kızlara bakmak hoşuma gitmişti. tyi makyajlı, temiz, gerçekten iştah açan şeyler. Güzel Beyaz bebekler. Richard’ı yeniden öylesine güçlü biçimde düşündüm ki, bir savunma hareketi yaptım; arkasından da bir yumruk daha sıkıp birinci hareketi açıklamaya çalıştım.

Jim yazar kasasının başındaydı ama birden gördüm ki, merakla bana bakıyormuş. Bunu fark eder etmez, gözlerini çevirdi.

Böyle beklemek çok zor geliyordu. Kendimi avutmak için yere, duvarlara, tavana, flüoresan ampullere, parlak metal yuvalarındaki şişelere, sonra yine müşterilere, kadın erkek müşterilere bakıyordum. Oturduğum yer fazla yüksek geldiği için şu esmer kadının bacak arasını iyi göremiyordum.

Tünediğim yerden inip kadının tam karşısından bir sandalye çekip oturdum. Ne yaptığımı pekala anlamıştı. Gözlerim bayram etsin diye bacaklarını biraz daha araladı. Yeterince aydınlık değildi ama, rahatça bakmama bir engel olmadığını anlamıştım. Hoş, rahat bir durumdu.

Kadın bana bir işaret çakıp, tuvalete gitmek üzere kalktı. Gerindim.

Belki böyle o herifin gelmesine kadar vakit geçirmiş olurdum.

Kadının gittigi yoldan geçmedim; kumar oynanan salona çıkan merdivenin arkasında gözden kayboldum. Kadife perdenin arkasından *dar* bir koridora çıkılıyor, onun karşı tarafından tuvalete iniliyordu.

Nick'in becerikli düzenlemeleriyle telefon kulübeleri rahat odacıklara dönüşmüştü. Elbette biraz dardı ama, genellikle kimsenin yakındığı yoktu.

Kadın beni ilk kulübede bekliyordu. Ne istediğimi biliyordu.

Ben be biliyordum ve dümdüz gittim. İstifini bozmadan sigara içiyordu; bu da beni biraz sinirlendirdi. Herhalde bu kadınlara bir şeyleri belli etmenin bir yolu olmalıydı. Sadece benim hatırım için gelmemişmiş.

O an, sigarasını anp etli ve genç agzını agzıma yapıştırdı. Güzel kokan yumuşak etini hafifçe ısırdım. Mutluydum. Çepeçevre beyaz bir rahatlık, çevremi pamuk gibi bir sis bürümüştü. lpeksi ve hafif dalgalı derisi elimi karşılıyordu; çarçabuk telefon kulübesinin içinde, ayakta içine girmeme yardım etti. Gözlerini kapıyor ve ürperi-yordu, sonra gitgide gevşedi ve büsbütün ayrılmadan bir sigara daha yaktı. Belinin aşagısından yakalamış tutuyor, ellerimi vücudunun kavislerinde dolaştırıyordum. iyiydim.

Bir şey konuşmadan ayrıldık. Üstümü başımı düzelttim; aslında pek az bozulan üstümü başımı. O, çantasını açıp rujunu çıkardı. Telefon kulübesinin kapısını sessizce kapayıp merdivene yöneldim.

Yukarı çok hızlı çıktım. Bir an dağılmış olan kaygı yeniden yakama yapıştı.

jim yerinden ayrılmamıştı. Yeni bir kimse girmemişti. Tezgaha, masalara yiyecek gibi baktım.

“Bana bir viski ver, Jim."

içkimi koydu. İçtim ve bardağı bıraktım ve sonra donup kaldım. Birisi kapıyı itiyordu. Yalnız biri, sıradan, normal bir adam.

Jim çenesiyle gireni işaret etti.

“Seni arayan bu,” dedi.

“Peki,” dedim.

Yerimden ayrılmadım.

Beni tanıyor gibi değildi; Jim’e dogru ilerledi.

“Dan burada mı?” dedi.

“Bu,” dedi Jim beni işaret ederek.

“Merhaba,” dedi adam.

Beni dikkatle süzüyordu.

“Bir şey içer misiniz?”

“Viski,” dedim.

lki viski ısmarladı. Pek uzun boylu degildi ama, omuzlan ürkütecek denli genişti.

“Beni görmek istiyormuşsunuz?”

“Evet,” dedi, “kardeşiniz Richard hakkında.”

“Arkadaşı mısınız?”

“Hayır,” dedi herif. “Zenciden arkadaş tutmam.”

Bunu söylerken bana bakıyordu. Kılımı kıpırdatmadım.

“Ben de,” dedim.

“Richard gerçekten kardeşiniz mi?”

“Aynı babadan değiliz.”

“Babası mı Siyahtı?”

Yanıt vermedim. O, viskisinden küçük yudumlar alarak bekliyordu. Jim tezgahın öteki ucundaydı.

“Gelin, dedim. Daha sakin bir yerde oturalım.”

Bardaklarımızı alıp masalardan birine yürüdüm. *Az* önce kulübede birlikte olduğumuz kız tuvaletten çıkıyordu. Yerine otururken bana gülümsedi. Hiçbir şey düşünmeden gözümü kırparak karşılık verdim.

Oturduk.

“Haydi," dedim, “ne söyleyeceksеniz söyleyin bakalım” “Richard buraya giremez,” dedi. “Bana elli dolar önerdi, ben de

geldim.”

“Elli dolar mı? Peki nereden bulacakmış onu?”

“Sizin ona götürmek üzere bana vereceğiniz yüz dolann içinden.”

Derin bir soluk aldım. Masanın kenannı iki elimle tutuyor ve parmak bogumlanmın kanının çekildiğini görüyordum.

“Ya yüz dolarım yoksa?”

“Buranın patronu kardeşinizin derisinin rengini merak edebilir.”

“Nick mi?” dedim. “Takmaz bile”

Adam özgüveni sarsılmış gibi göründü. Bana baktı. Baksın istediği gibi. Beş yıldır başkaları da bol bol bakmıştı.

“Richard'ı nereden tanıyorsunuz?” diye sordum.

“Bir barda rastladım.”

“Sen Melezsin,” dedim adama birden. “Tırnaklarını göster bakayım."

Ayağa kalktı.

“Kusura bakmayın,” dedi. “O yüz dolar bana kesinlikle gerekli. Başka birinden istemek zorunda kalacağım. Ayrıca, sizin de tanıdığınız birinden.”.

Ben de kalkmıştım. iyi konumda değildim, yeterince boşluk yoktu ama o yumruğu öylesine içimde duydum ki, sol kolum neredeyse kendim farkında olmadan fırladı gitti. Herifin çenesi çatırdadı. Yavaşça yere süzülüyordu ki, sağ elimle ceketinin yakasından kavrayıp kaldırdım.

Sol elimi iki üç kez açıp kapadım. Bir kız, bir çıngar. Yaşam dediğin bu işte. Başka bir şey olacağını da nereden çıkarıyordum? Tanrım! Şu herifler benim yaşamımı berbat etmeden ben onları ezip yok edecek zamanı bulabilsem bir... Yemin ederim, ondan sonra tek gün' can sıkıntısı diye bir şey yaşamam artık.

Elbet küçük tartışmamızı hiç kimse fark etmemişti.

Jim bana bakıyormuş. Gözlerimiz karşılaşınca başını çevirdi.

Herif ayaga kalkmıştı. Nasıl ayakta durabildiğini anlamadım. Tümüyle kendinden geçmiş ama ayaktaydı. Sandalyeye oturttum ve bekledim. Zar zor gözkapaklarını kaldırır gibi göründü ve yutkundu. Elini çok degerli bir şeyi yoklar gibi çenesinde gezdirdi.

“Kalk,” dedim.

“Niçin?” diye mırıldandı.

“Gidip Richard'ı göreceğiz.”

“Olmaz.”

Yumruğumu sıkıp masanın kenanna birkaç kez hafifçe vurdum. “Nerede olduğunu bilmiyorum,” diye ekledi.

“Ne zaman görecektin onu?”

“Bu akşam.”

“Akşam, şimdi. Haydi, geliyorum peşinden.”

“Susadım,” dedi.

“Viskini iç. Bitirmemişsin.”

Güçlükle içti. Çok yorgun bir hali vardı.

“Richard'ın nerede olduğunu bilmiyorum," dedi yine. Söylediğine kendisi de inanmıyor gibiydi.

“Ben de bilmiyorum,” dedim. “Zaten o yüzden gidip aramamız gerekiyor. Gel.”

Kalktım. Onu da kaldırdım ve bara dogru ittim.

“Jim,” dedim, “paltomu uzatır mısın?”

Jim vestiyere seğirtti.

“Ee,” dedim. “neredeymiş şu Richardcıgımız?”

Birden aynada yüzümü gördüm ve adamın niçin yanıt vermediğini anladım. Halbuki dingindim. Richard’ı evimin girişinde sızmış bulduğum akşamdan çok daha dingin. Ev aradığım günlerdekinden çok daha dingin.

Bu işi bu akşam bitirmek ya da her şeyden vazgeçmek gerekiyordu. Her şeyden. Telefon kulübesindeki kızı, kavga dövüşü, She-ila’yı, çocugu. Bu ve viski ve ayık kafayla göze alamadıkları için sevişecek yerde zom olan o salakların suratını dağıtmak.

Jim yağmurluğumu uzam; sokağa öyle çıkmamak için sırtıma geçirdim.

“Yürü,” dedim herife.

Nick bana bir şey sormazdı. Sık yaptığım şey değildi.

Adam önümden yürüdü.

“Uzak mı?" diye sordum.

“Pek değil," dedi. “l 15'nci caddenin yakınında."

Bahsettiği yer Harlem’deydi.

“Hep bu zenci takımıyla mı düşüp kalkarsın?" dedim.

“Akmasa damlıyor," dedi.

“Her normal kişinin kendine söylemesi gereken bir şey bu," diye ahkam kestim. “Fakat, galiba, heyecan işlerine de geliyor.”

Tedirginlikle baktı bana. Ondan daha uzun boyluydum ama, onun da herhalde bir agırlıgı vardı. Enli biriydi, bira fıçısı gibi. “Suratını dağıtmaları hoşuna mı gidiyor?” diye sordum.

“Elli dolara," dedi, hoşa gidebilir bir şey.

“Hangi elli dolardan söz ediyormuşsun, görelim bakalım,” diye işi alaya aldım. “Meger ki sözde kardeşim Richard bu arada bir başka enayi bulmuş olsun."

“Madem ki kardeşiniz değil, size ne oluyor?"

“Suratlarını göreyim bakayım şunların."

Bana ne olduğunu biliyordum. Ara yoldaydım ve iki şey olmuştum ve fark etmemiştim ki, günün birinde seçimimi yapmak zorunda kalacağım. Seçim günü gelmişti. Sheila’yı, telefon kulübesini, Detroit ayaklanması[7] sırasında zencilerin suratlarına inen copları düşündüm ve yüksek sesle güldüm. Seçimimi yapmıştım. Yumruklamakla yumruk yemek arasında ben yumruklamayı seçiyordum.

Yumruklayacağım kişi sapına kadar aşağılık kardeşim Richard olsa da.

Bir taksi çağırdım ve adresi verdim.

içerisi kirliydi ve igrenç kokuyordu. Yanımdaki herif tezgahın arkasındaki zenciye bir şeyler söyledi; o da bize bodruma inen merdiveni işaret etti. Önce ben indim. Arkamı dönmüyordum. Çok müşteri olup olmadığını bilmiyorum. Herhangi bir meyhaneden farkı olmayan bu yerden, göz açıp kapayıncaya kadar kısa bir sürede gördüklerimi sayıp dökemeyecegim.

Yerin giriş çıkışını iyi kavrayamıyordum. Merdivenin dibinde bir koridor vardı ve bir dik açı yaparak dönüyordu. Koridor boyunca gittik; sonuna geldiğimizde yukan çıkan başka bir merdiven gördüm. insan pekala iki merdiveni karıştırabilirdi. Sağdaki üçüncü kapıymış.

Duman dolu, havasız bir odada bir erkek ve sütlü kahve derili iki kız vardı. Kızlardan biri bir masaya oturmuş, hiçbir şey yapmıyor, kimbilir ne bekliyordu. Erkekle öteki kıza gelince, bir divanda pervasızca birbirlerini mıncıklıyorlardı. Kız giysisini çıkarmıştı, üstünde kalan da örtülmesi gerekeni örtmeye yetmiyordu.

Erkek, elbette, Richard idi. Yanındaki kadının kalçalarını okşarken sıska yüzü terden pırıldıyordu. ikisi de yan yana ve boylu boyunca divana uzanmıştı. Richard'ın ellerinin kirli bir sutyeni yırtacak gibi geren iki sıkı küreye uzandığını görüyordum.

Nick'in orada esmer kadınla işimi görmekle iyi etmişim, çünkü, evet igreniyordum ama, aynı zamanda bu sahne iştahımı da kabartıyordu. Oda allak bullaktı. Ortalık ter kokuyordu. Ürperdim, fakat o kadar da kötü bir duygulanım değildi bu.

Girdiğimi görünce hiçbiri ayağa kalkmamıştı. Sadece divandaki kadının hızlı soluğu ve Richard'ın hareketlerinin çıkardığı ses duyuluyordu. Richard'ın gözleri kapalıydı.

İlk- konuşan yanımdaki oldu; o zaman fark ettim ki, öteki kıza bakıyormuşum. Uzun ve sert saçları, biraz öne çıkık bir ağzı vardı, elleri de büyük ve etsizdi.

“Richard,” dedi yanımdaki, “kardeşin burada.”

Richard gözlerini ağır ağır açtı. Kızı bırakmadan bir dirseğine dayanıp doğruldu. Bir eliyle çektiği sutyeni bıraktı.Yuvarlak, koyu renk ve çok büyük memelerin uçları, daha açık renk olan derinin üzerinde çok belirgindi. Elinin altındaki bu esnek etin üzerinde Richard'ın parmaklarının kasıldığını gördüm.

“Selam, Dan," dedi.

Yanıt vermedim.

“Geleceğini biliyordum,” dedi. “Kardeş, kardeşi terk etmez."

“Ben senin kardeşin değilim,” dedim. “Sen de bunu pekala biliyorsun.”

Kızı sedirin üzerine büsbütün uzattı ve hiç sıkılmadan üzerinden geçti. Uyuşturucu etkisi altında gibi, ne yaptığının farkında değil gibiydi. Marihuana ya da o çeşitten bir pislik içmiş olabilirdi.

“Yoo, kardeşimsin,” dedi.

Kız kıpırdamıyordu. Başını bir yana egrniş, yan kıvrık kollarını yüzünün iki yanına kaldırmıştı. Tüyleri alınmış koltuk altlarında pınldayan damlalar görüyordum. Neden olduğunu bilmiyorum ama, öfkem yatışmıştı ve kendimi çok yorgun hissediyordum. Çok yorgun ve biraz sinirli. Öteki kız konuşmuyor, kemikli parmaklarıyla masayı tıkırdatmayı sürdürüyordu.

Beni getiren herif önce bize bakıp durdu, sonra çıkıp gitti. Koridorda bir aşağı bir yukarı dolaştığını duydum.

Yataktaki kadın hafiften haz sesleri çıkarıyordu ama, Richard kendini sıyırdı, sonra da kalktı. Üstünü başını düzelterek geldi, masaya oturdu. Kız tatmin olmamış ve kendini vermeyi hâlâ istiyor, göğsü, kalçaları pis örtünün üzerinde kıpırdayıp duruyordu.

“Ne istiyorsun?” dedim Richard'a.

Birden öylesine zararsız görünmüştü ki bana, kendisini evimde bulduğum gün duyduğum dehşeti, heyecanımı zor anımsayabiliyordum. O günden beri ev aradığıma inanamıyordum. Niçin? Bu sıska ve yorgun Siyah-Beyaz kırması için mi? Bana çok uzak olan bu herif için mi?

“Bana yüz dolar ver,” dedi Richard. “Hiçbir şeyim kalmadı.”

“Yüz dolarım yok,” dedim.

“Kardeşine yardım etmen gerekir," dedi. “Tanrı seni bulmamı-is-tedi. Kardeşim Sheila'yı bulmamı istedi.”

Birden gözlerimi yüzüne çevirdim ve bakışını gördüm. Sinsi, işkenceci gözleriyle aşağıdan yukarıya beni inceliyordu, dudaklarında belli belirsiz bir gülümseme vardı. Terli alnını elinin tersiyle sildi, sonra gözlerini kaçırıp, odanın bir köşesine dikti.

Geçen günkü tehlikeyle karşı karşıya olduğumu fakat artık tepki gösteremeyeceğimi az çok seziyordum. Kararsız kaldım ve bir an *acaba kan bağı akıldan daha mı güçlü,* diye düşündüm. Yıllarca Beyazlarla birlikte bulunmaktan edindiğim reflekslere karşın, bende-ki Siyah kalıtımın beni dayanılmaz biçimde Richard'a çekip çekmediğini sordum kendime. Hayır, saçmaydı, olacak şey değildi. Beyazlara etime saplı olduğunu duyumsadığım tüm o çengellerle, alışkanlıklar, benimle teklifsiz oluşları, onların arasında kendimi *evimde* hissedişim gibi şeylerle bağlıydım. Sheila ile, iyi bir eğitim alacak, üniversiteye gidecek, *bir kimse* olacak olan oğlumla.

“Bak, Richard, sana o yüz doları verirsem, Chicago'ya döneceğine ve beni rahat bırakacağına söz verir misin?”

‘Tann tanığım olsun, sana yemin ederim,” dedi Richard ayağa kalkarken, “fakat o yüz dolarla pek kısa bir süre idare edebilirim."

“Her ay sana para gönderirim,” diyebildim zar zor.

Neden onu ezmiyordum? Neden üzerine atılıp da ondan kurtulmuyordum? Neler duyumsadığımı ben de anık pek iyi bilmiyordum. Bir uçurumun

kıyısındaymışım gibi geliyordu bana. Zamanın akışında en ufak bir kesiklik olsa denge bozulacaktı.

“Ne kadar?" dedi Richard.

Sedirin üzerindeki kız kıpırdamıyor, parlak gözleriyle bize bakıyordu, bana bir şey işaret etti.

Koridordan tekdüze ayak sesleri duyuluyordu.

“Sana para göndereceğim," diye yineledim kendimi zorlayarak.

Başka şey düşünmek istiyordum, başka şey düşünmek zorundaydım.

“Arkadaşıma elli dolar vermem gerekiyor,” dedi Richard. “Yüzden onu düştüm mü, elimde fazla bir şey kalmaz."

“Git, gelir onu.”

Dışarı çıktı, sonra adamla döndü.

“Sen defolup gideceksin,” dedim herife.

“Peki," dedi, “o kadar kötü davranmayın.”

Canını çok yakmak istemiyordum ama, iki metre uzağa kapaklandı.

“Kalk ayağa," dedim.

Kızlar bir şey demeden bakıyordu, soluklarının hızlandığını duydum.

“Şu yirmi doları alıp cehennem olacaksın," dedim paraları cebimden çıkarırken. “Şayet bir daha suratını görürsem, sana öyle bir şey yaparım ki, kendini tanıyamazsın.”

“Verin bakalım,” dedi. “Zaten görmeye bayılmıyorum, ne sizi ne onu."

Sedirdeki kız, çırılçıplak, kalkıp kapıyı kapadı. Richard’a yaklaştı ve gidip masaya oturdu. Genzimi yakan sıcak kokusunu duyuyordum. Bana

bakarken boş boş sırıtıyordu.

Ne yapacaktım? Richard'ı öldürecek miydim? İki kıza, kardeşimin sıska vücuduna, sinsi gözlerine baktım. O korkunç koku başıma vuruyor, belimde ürpertiler uyandırıyordu. Kızların çıglıklan arasında iki elimle kardeşimin kirişli ve sert boynunu kavramış halimi gözlerimde canlandırdım. Elbette ondan yakayı sıyırmam gerekiyordu ama, bunu ona Chicago'ya dönsün diye para vermekten başka bir yolla yapmalıydım. Elbette. Fakat bu kızlardan kurtulmadan burada yapacak bir şey yoktu. Peki. O işi de bitirmek gerekiyordu.

"Git viski getir," dedim giyinik olana. "Adın ne senin?"

"Ann," dedi.

"Benimki de Sally, dedi öteki[13]."

Sinsice bana bakıyor, başını yana egrrıiş, gizli gizli gülüyordu. Yuvarlak ve sıkı oyluklan masanın pütürlü yüzeyinde biraz yassıl-mıştı ve koltukaltlarından sızan ter sert kalçalarına iniyordu. Oturuşunu hafifçe değiştirdi. Şimdi derisinden biraz daha koyu renkte hafif bir tüy külçesiyle örtülü göbek altını görüyordum. Gözlerimi kapayarak çıkıntılı ve dolu cinsel organını avucumda duyumsadım; sonra kaydığımı, savaşımı yitirdiğimi sezdim. Düşünmeye çabalayıp bir kez daha çöküşümü, Sheila'yı, oğlumu, düşlerimin sonunu gözümde canlandırmaya çalışıyordum; fakat benim durumumu ciddi olarak tehlikeye atacak şey, Richard'ın cılız boynu, yıpranmış elleri olamazdı. Bu iki kadının, bu Siyahların kokusu her yandan fışkırıyor gibiydi, kirli esmer duvardan, yapıldığından beri çok zaman geçmiş, yer yer kalkmış badanadan, şu soğuk ve nemli zeminden, şu modası geçmiş sedirden, şu kızın bacaklarından, sabırsızca

15) Kuşkusuz. kızlann adlan gelişi güzel seçilmemiş. SallyAnn, Selamet Ordusu için kullanılan, alay da düşmanlık da taşımayan teklifsiz bir takma addır.

gerildiğini gördüğüm göğsünden, oyluklanndan ve olanca ağırlığımla ezeceğim o sert ve sıcak üçgenden geliyordu.

Richard gerindi ve dirseklerini masaya koydu. Sally ona baktı ve çok yumuşak bir hareketle parmaklarını onun saçlarından geçirdi. Parmaklan uzun ve hareketliydi, onları kendi vücudumun üzerinde düşündüm. Ann, kendisine uzattığım beş doları alıp viski getirmeye gitmişti; viski içecektim. Yine Richard'ın soğuk ve sert bakışlarıyla karşılaştım. O viski istemiyor, para bekliyordu.

Bir korkuyor, bir unutuyordum. Cinsel uyarıya kapılmıştım; bu da dikkatimi Richard'ın varlığının getirebileceği ve günler ve günlerdir tüm varlığımı uğraştıran sonuçlar üzerine yoğunlaştırmama engel oluyordu. Onları artık arada bir ve pek kısa süre düşünüyordum, çünkü yıpranmış sedirin üzerinde hep iki vücut görüyordum: Sally ve ben. Richard beni gözlüyordu.

Masaya yaklaştım. Sally’ye dokunmam için elimin bir hareketi yetecekti.

Hareketi o yaptı. Kalktı, vücudunu benimkine yapıştırdı ve sağ elimi alıp sivri göğsüne götürdü. Richard kıpırdamıyordu. Kapının açıldığını duydum. Ann içeri girdi, anahtarla kapadı ve şişeyi masanın üzerine koydu. Richard şişeyi aldı, tereddüt etti ama açtı; kana kana içtiğini gördüm.

Ann şişeyi bekliyordu ve göz göze geldiğimizde gülümsedi. Sally'nin kıpırdadığını, hareket ettiğini duyuyor ama onu düşünmeyi göze alamıyordum. Birden sıyrıldı ve yağmurluğumu çıkarmama yardım etti. Şapkamı yanı başıma koydum.

Richard içmeyi bırakmıştı. Şişeyi Ann’a uzattı. Kız şişeyi alıp içti, sonra sıra bana geldi. Bu arada iki kız giysilerimi çıkarıyorlardı. Richard. başı ellerinin arasında. çökmüştü. Sally'yi sedire kadar taşıdım. Şişeyi elinde tutuyordu ve boş olarak bana geri verdi. Derisinin minicik pütürlerini, terinin acı nemini dudaklarımla okşuyor. etini ısırmak istiyordum. Beni kendisine çekti ve başımı bastırdı;

onu öperken kendisini bana verdiğini hissettim. Bu arada Ann vücuduma yapışarak kaydı. Vahşice, onu bağırtarak girdim. Çıplak vücutlarımızdan odanın soğuk havasında buhar çıkıyordu ve artık derimin beyaz olduğunu unutmuştum.

İki kadının birbirine dolanmış vücutlarından sıyrılabildigimde kollarım, bacaklarım sızlıyor, başım acıyla zonkluyordu. Başı cansız gibi sallanan Sally’yi sedirin kenarına oturtmaya çalıştım ama, oldugu yere düştü. Gözlerini aralayıp belli belirsiz güldü, sonra yine kapadı. Ann, sudan çıkmış köpekler gibi silkiniyordu. Bir mankene benzeyen uzun ve ince vücudunun esnek zarafetiyle, dik ve ufak göğüsleriyle, narin kemikleriyle sarsılmıştım. Bir yaban hayva-nınınki gibi yumuşak hareketleri vardı. Sheila da böyle gerinirdi.

Sheila. Saate baktım. Jim ne düşünüyordu acaba? Nick? Nick bir şey demezdi. Birden korkuya kapılıp masaya baktım. Giysilerim orada duruyordu ve Richard masanın üzerinde kavuşturduğu kollarına başını yaslamış, uyuyordu.

Üzerimde yüz dolar yoktu. Buraya bir kez daha gelmem gerekecekti. Ama önce... Richard’ın uyumasından neden yararlanmayacaktım?

Kalkıp biraz kıpırdadım. Pekala yapabiliyordum. Uyuşukluğum geçiyordu. İki kız viskinin etkisini silmeye birebir gelmişti. Sally ag-zı açık yatıyordu. Tiksintiye kapıldım. Ellerimin kokusunu duydum. Kokuları tüm vücuduma sinmişti. Ürperdim, fakat tasasız ve bir şarkı mırıldanarak giyinmekte olan ikinci kızın toprak rengi vü-

cudunu görünce onu yeniden istedim. Alev gibi ve sımsıkı etini etimin çevresinde duyuyordum. Fakat Sheila’nın çehresini, dalgalı sarı saçlarını, parlak kırmızı dudaklarını, çıplak göğsünün mavi damarlı derisini de gözümün önünden uzaklaştıramıyordum.

Richard’a yüz dolar vermek istemiyordum. Uyuyordu. Çıkıp gitmekten başka yapacağım bir şey yoktu.

Giysilerime uzandım ve alelacele giyindim. Bir duş almak isterdim ama, elimi çabuk tutmam gerekiyordu. Nick’e dönüp işe başlamam gerekiyordu. Neyse ki tüm bunlar öğleden sonra olmuştu. Genelde öğleden sonralan çok fazla işim olmazdı. Bu kokudan nasıl kurtulacaktım? Sheila’nın hiçbir şey fark etmemesi imkansızdı. lçinde bulunduğum durumun bilincine vardıkça duyularım yeniden işlemeye başlıyor, yeni ve gittikçe daha çarpıcı izlenimler algılıyordum.

Richard kıpırdamıyordu, gerçekten derin uykudaydı. Kafam yeniden berraklaşıyordu. Fazlasıyla berrak. Bir adım ilerlememiştim. Vücudumun kösnüllüğüne kapılmıştım. Her erkek kara derili kadınla yatmak ister. Beyaz erkekler yani benim gibi erkekler bile. Bunda ırk söz konusu olmaz. Bu, doğal bir reflekstir. Kara derili kadınla yatmanın değişik olacağı sanılır.

Sahiden de değişikmiş.

Ne yapacağımı bilemeden yumruklarımı sıktım. Kafese kapatılmış gibiydim. Ann alaycı ve istediğini elde etmiş bir yüzle beni inceliyordu.

“Ne zaman geliyorsun bir daha?” diye fısıldadı.

“Bir daha gelmiyorum,” dedim sertçe.

“Richard’ı görmek istemiyor musun?”

Richard'a yaklaştı. Herhalde uyandıracaktı. Elimi kaldırıp durdurdum.

“Dokunma ona," dedim kuru bir sesle.

Uslu uslu durdu.

“Niçin bir daha gelmek istemiyorsun?” dedi.

“Ben onun kardeşi değilim. Rengini sevmiyorum. Onu görmek istemiyorum.”

“Benim rengimi seviyor musun?" dedi gülümseyerek.

Vücudunun hiçbir yeri yoktu ki temasını vücudum tanımasın, gerçekliğin kesinliği içinde anımsamasın.

“Ben Beyazım,” dedim. “Sizleri tanımak istemiyorum.”

Omuzlanm silkti.

“Siyahlarla yaşayan pek çok Beyaz var. Burası Güney değil. New York'tayız.”

“Sizden bir şey beklemiyorum ben,” dedim. “Böyle mutluyum. Bir zenci çetesi tarafından sömürülmeye meraklı değilim.”

O hâlâ gülümsüyor, ben de öfkemin gitgide arttığını duyuyordum.

“Üçünüzden de vazgeçebilirim,” dedim. “Ben sizden bir şey istemedim. Sizin tüm istediğiniz de bana şantaj yapmak.”

Saldırıya uğramadan savunmaya geçmişim gibi geliyordu bana. Bu üç zararsız kişi mi bana saldıracakmış?

“!ki ayrı dünyadanız," dedim. “Birlikte var olan ama karşılaşa-mayacak olan iki dünya. Bunlar karşılaşırsa mutsuzluk ve yıkımdan başka bir şey çıkamaz ortaya. Her ikisi için de.”

“Richard'ın yitirecek bir şeyi yok,” dedi.

Ann beni tehdit mi ediyordu yoksa sadece bir gözlem mi ileri sürüyordu? Bu üçü, Arın, Richard ve Sally arasındaki ilişkinin ne olabileceğini merak ediyordum. Sorusunu yineledi.

“Ne zaman geliyorsun bir daha?”

Eteklerini bacaklarının yukansına kadar sıyırıp çoraplarından birinin jartiyerini düzeltti. Eteği gerektiğinden daha yukarılara kaldırıyordu; derisinin üzerinde oynaşan gölgelere bakınca, *artık gitsem iyi olacak* diye düşündüm. öfkem bambaşka bir şeye dönüşüyordu. Gürültü çıkarmadan ve Richard'ın soluklanna dikkat ederek masanın yanından geçtim.

“Bana para ver,” dedi. “Richard’ın karnını doyurması gerek.”

“Peki, sen?" dedim, “sen yemek yemez misin?”

Yadsır gibi başını salladı.

“Bana para gerek değil. Bana gerekeni veriyorlar."

Sıkıntı içinde durmuş, kalmıştım. Niye sıkılıyordum? Ceplerimi karıştırıp bir kağıt para çıkardım. Baktım, on dolarlıkmış.

“Al," dedim.

“Sağol, Dan. Richard sevinecek."

“Bana Dan deme."

“Niçin?” dedi kafa tutmayan bir sesle.

Niçin mi? Elbette bilemezdi ki, Sheila da bana tıpatıp aynı biçimde, biraz ağzını yayarak Dan derdi. Ne yapayım. Bilseydi.

Daha fazla oyalanmadan çıktım. Ann beni alıkoymaya çalışmadı.

Nemli koridor boyunca yürürken çeşitli duygular altındaydım. hepsi de eriyip neredeyse somut bir sıkıntıya dönüşüyordu. Değişmem, evimden çıkıp başka bir yer bulmam, saklanmam için birden öylesine diri bir gereksinim duydum ki, yüzümü ter bastı. Bir çeşit yürek sıkıntısı, kovalanan insanın kaygısı hattâ bulunduğu yere mıhlanıp kalmış da avcıya ödün vermeye çalışan av hayvanının yürek darlığı içindeydim. Hiç fareyi minik sırtından kedi pençesini çektiği anda görmediniz mi? Hareketsiz durur, kaçmaya çalışmaz bile; arkasından gelen pençe vuruşu bir okşayıştan daha hafiftir. Sevgi okşayışından, kurbanın işkencecisine duyduğu, işkencecinin de bir bakıma karşılığını verdiği sevgi.

Richard’ın beni sevdiğinden emindim. Bundan sonra pençesini ne zaman kaldıracaktı acaba?

Sıradan fareler kendilerini savunamazlar ama, benim yumruklarım vardı; yumruklarımı da bir silah gibi kullanmayı bilirdim.

Belli olmaz. lşe yarayabilir.

O akşam Nick'te pek geç vakte kadar kalmadım. Yorgundum; vücudumdan çok, kafam yorgundu. Bir de, her akşam, şaşmadan kumar oynayan, sarhoş olan o salaklar her zamankinden çok tiksinti veriyordu.

içimde tedirgin edici, gölgeler gibi belirsiz düşünceler vardı, ama işler benim durumuma acımış olmalı ki, gece çabuk ve olaysız bitti. Kendimi sarı bir ışıkla pırıldayan sokakta ve ne zaman bir fenerin yanından geçsem,

saatin saniye ibresi gibi yer değiştiren bir gölgeyle birlikte yürürken buldum. Kent, hiç dinmeyen uğultusuyla, karanlıkta içten içe kaynıyor, ben de gittikçe daha hızlı yürüyordum. Anlaşılmaz bir sabırsızlık beni Sheila'ya dogru sürüklüyordu.

Yatak odasına hemen gitmedim. Gürültü çıkarmadan banyoya girdim. Penceresi açıktı. Soyunup bir duş aldım ama havluyla kurulanırken fark ettim ki, pençesine düşmüş olduğum o garip duygu soguk suya sıradan bir sarhoşluktan daha fazla direnmişti.

Giysilerimi banyoda bırakıp Sheila'nın yanına geçtim. Üstü tümüyle açık, uyuyordu; pijamasının yakasından kusursuz gögsü görünüyor, çözük saçları yüzünün bir bölümünü saklıyordu. Yanına uzandım ve her akşam yaptığım gibi, öpmek üzere kollarımın arasına aldım. Gözlerini açmadan belli belirsiz uyandı ve o da beni öp-

tü; sonra kendini sabırsız ellerime bıraktı; baştan aşağı soydum. inatla gözlerini kapalı tutuyordu ama, kendisini olanca ağırlığımla ezdiğim zaman açacağını biliyordum. Canlı, diri kollarını, uyumlu, yuvarlak kalçalarını okşuyordum. Kendini ellerime bırakmış, ne olduğu pek anlaşılmayan sevgi sözcükleri mırıldanıyordu.

Öpmeyi, ılık ve sımsıkı vücudunu okşamayı sürdürdüm. Belli ki kendisine sahip olacağım anı bekliyordu. Kıpırdamıyordum. Yapa-mıyordum. Hiçbir şey yapamıyordum. Sheila henüz farkında değildi. Bense onun öpüşlerinin altında kayıtsız kaldığımı, etinin etimi uyandıramadığını, yaptığım her şeyi alışkanlıkla, makine gibi, yaptığımı fark etmiştim. Vücudunun çizgilerini seviyordum, uzun bacaklarının sıkılığını, kamının altın üçgenini seviyordum, yuvarlak memelerinin esmer ve etli başlarını seviyordum ama, hareketsiz bir sevgiyle, bir fotografı sever gibi.

“Neyin var, Dan?” dedi.

Gözlerini açmadan konuşuyordu. Omzumdaki eli koluma doğru indi.

“Hiçbir şey,” dedim. “Bugün çok iş vardı.”

“Her gün çok işin var. Bu akşam beni sevmiyor musun?”

Bana daha sıkı sarıldı ve eliyle beni harekete geçirmeye çalıştı. Yavaşça çekildim.

“Başka şey düşünüyorum," dedim. “Sıkıntılarım var. Bağışla beni."

“Nick'le mi sıkıntıların?”

Sesinde sıkıntılarımı merak ettiğini gösterir en ufak bir belini yoktu. Ne istediğini kesinlikle biliyordu ve onu elde etmediği için de ona haksızlığa uğramış gibi geliyordu. Ben de onu çok iyi anlıyordum. İsteğimi getirtecek şeyler düşünmeye, Sheila'nın vücudunun seviştiğimiz zamanki durumunu, yarı açık ağzını, parlak dişlerini, bir yandan elleriyle sırtımı ve kalçalarımı tırmıklar ve başını sağdan sola çevirirken çıkardığı kumru sesine benzeyen o hafif hı-nltıyı zihnimde canlandırmaya çalışıyordum. Sheila bekliyordu. Tümden uyanmış değilse de, benim başıma olağan olmayan bir şeyler gelmekte oldugunu fark edecek denli bilinçliydi.

“Evet,” dedim. “Nick'le olan sıkıntılar. Kendisine fazla paraya mâl oluyormuşum.’’

“Yeterince müşterisi olmayan o,” dedi.

“Ona bunu söyleyemem.”

“Ona para getirmeyen kadın müşterilerle uğraşmak işine geliyor. ”

Benden ayrıldı, ben de yeniden yaklaşmaya çalışmadım. Kendimi iyi hissetmiyordum; tedirgindim ve umutsuzca belleğimi kurcalayıp içinden anılar çıkarmaya çalışıyordum. Nick'in yerindeki geceler, telefon kulübelerinde birlikte oldugum kızlar, temasları herhalde bana güç veren esmer kızlar, sarışın kızlar canlanıyordu gözümde.

Beni sevmeyen ve bende benim onlarda bulduğum şeyi yani kolay, sevişmeye alışık bir eş bulan kadınlarla olan o birliktelikler, genellikle, beni yormak şöyle dursun, Sheila'ya daha çok istek duymama yol açardı. Sanki onların ve benim duyduğumuz isteğin sırf maddesel oluşu, tüm ruhumla sevdiğim o kadına beni daha büyük bir güçle yaklaştırırdı.

Gerçekten de, Nick'in yerinde fedailik edenin ruhu, doğrusu ya, ne de güzeldi!

Vücudum üşüyordu, gevşemişti; seğirmelerle sağa sola çekilen derimin altında kaslarım tedirginlikle nabız gibi atıyordu.

“Sheila,” diye mırıldandım.

Yanıt vermedi.

“Sheila bana kızmakta haksızsın.”

“Sen sarhoşsun. Bırak beni.”

“İçmedim, Sheila, yemin ederim.”

“Keşke içmiş olsaydın.”

Ağladı ağlayacak, gergin ve alçak bir sesle konuşuyordu. Sheila.

Onu nasıl da seviyordum!

“Bu önemli degil,” dedim. “Fakat bana inanmanı isterim. Belki böyle tedirgin olmakta haksızım."

“Nick tüm paranı almış olsa bile, Dan, bu, beni hor görmen için bir neden olmamalı.”

Umutsuzca kendimde istek uyandırmaya, erotik sahneler düşünmeye, beni yatağımızın çarşafları üzerinde hareketsizliğe çivileyen o sağlıksız uyuşukluğu dağıtmaya çalışıyordum. Maxine ve benzerleriyle günde yirmi kez seviştiğim olmuştu. Yirmi kez de evime başım dinç döner, karıma kavuşmaktan, onu tatmin etmekten mutlu olurdum, çünkü, her sefer, karşılaştırmada o üstün çıkardı, her sefer kusursuz vücuduyla temasımda yeni bir güç elde ederdim.

Elimden gelmiyordu. Hiçbir şey.

“Sheila,” dedim, “ne sandığını bilmiyorum, ne düşündüğünü bilmiyorum, ama bu, bir kadın, kadınlar yüzünden değil."

Hafif, hızlı hıçkırıklarla ağlamaya başlamıştı.

“Ah, Dan, sen artık beni sevmiyorsun. Dan... Sen...”

Üzerine eğildim, öptüm onu. Yapabildiğim kadarını yaptım. Böyle sakinleştirilen kadınlar vardı; Sheila'nın mutlu olmasını içtenlikle istiyordum, ama o, başımı sertçe itti ve kendisine dokunmamı önleyecek biçimde yorgana sarıldı.

Hiçbir şey demedim. Odanın içi karanlıktı. Kulak verdim, hıçkırıklarının sesi azaldı, az sonra da yeniden uykuya daldığını düzenli soluklarından anladım.

Büyük dikkatle kalkıp banyoya döndüm. Gömleğim orada, duvarda asılıydı. Aldım ve kokusunu içime çektim.

Üzerinde hâlâ Sally'nin kokusu aynı zamanda Ann'ın kokusu vardı. Vücudumun sertleştiğini duyumsadım.

Gömleği bırakıp ellerimi yüzümde dolaştırdım. Koku yayılmış gibiydi ama, yine de belirsiz ve keskin olarak orada duruyordu ve Ann ile Sally, Harlem'deki o içkili aşçı dükkanının nemli bodrum katında vücutlarımızın birbirine dolanmış durumu gözümün önündeydi.

Bitişikte, yatak odasında Sheila uyuyordu. Nick'in oradaki kızlarla isteğimi doyururken, profesyonel sokak kızlarını müşterilerinin arabalarında ve gözlerinin önünde düzerken aklıma hiçbir zaman Sheila'yı aldamgım gelmemişti. Fakat, o anda kötü davrandığımın, bağışlanamayacak bir şey yaptığımın farkına vardım, çünkü onu kafamın içinde aldatıyordum, vücudum da onun vücudu karşısında duygusuz kalıyordu.

Kendimi yatıştırmaya çalıştım. Elbette, kara derili iki kadınla yatmak Beyazlarla yatmaktan daha yorucu olabilir, diyordum kendi kendime, bana gereken de sadece bir dinlenmeydi. Fakat gergin vücudum bana bunun

tersini kanıtlıyordu ve kafamdan geçen şeyler dinlendirici göllerin mavi sularından pek uzaktaydı.

Banyonun içine girdim ve duşun zincirini çektim. Yine buzlu su. Bu kez sakinleşmem için.

Çünkü, Sheila'yı uyandırıp kuşkularını gidermek için, içinde bulunduğum durumdan yararlanmayı bile göze alamıyordu.

Korkuyordum. Bu kez karşılaştırmadan onun üstün çıkmayacağı düşüncesi korkutuyordu.

Banyodan kırılmış, elim ayagım kesilmiş, bitkin durumda çıktım ve bu durumum fiziksel olmaktan çok, ruhsaldı.

Yatağıma gittim ve anlamaktan, fazlasıyla. anlamaktan korktuğum bir şeyden yaralanmış, karanlıkta öyle kaldım. Sonunda uyku baskın çıktı.

Tedirgin, karabasanlı bir uyku uyudum ve yorgunluğuma karşın, Sheila’dan çok önce uyandım, çünkü o bana yeni sorular sormadan, geceki tartışma pek kötüye dönmeden çıkıp gitmem gerektiğini belli belirsiz seziyordum. Çocuk yandaki odada uyuyordu, uykusu sabah saat yedi dolaylarında sokağın gürültüsüne dayana-madığından acele etmeliydim.

Alelacele maş oldum, çamaşır değiştirip bir gün önce giydiklerimi silme sandığa attım. Hafif bir takım elbise giyip çıktım.

Bir kahvede kahvaltı ettim. Acele etmiyordum. Nick'in yerinde iş başı etmeme daha bütün bir gündüz vardı.

Bir telefon kulübesine girdim ve Sheila'yı aradım.

“Alo?”

Sesi tedirgindi.

“Alo, ben Dan,” dedim. “Günaydın.”

“Kahvaltı etmedin mi?”

“Çıkmam gerekiyordu,” diye açıkladım. “Dün akşam sözünü ettiğim sorundan ötürü.”

Yanıt vermedi, telefonu kapayacağını sandım. alnımdasoğuk ter damlaları belirdi.

“A, evet," dedi sonra, “anımsadım.”

Öylesine bir soğuk sesle söylemişti ki bunu.

“Eve uğramayacağım,” dedim. “Doğrudan Nick'in oraya gideceğim. Bu sabah görüşeceğim birçok kişi var.”

“Dikkat et de, fazla ruj sürmüş olmasınlar,” dedi Sheila.

Bu kez kapadı. Peki. Ben de ahizeyi yerine koydum ve kulübeden çıktım.

Akşam beşe kadar bütün bir gün, epeyce zaman eder.

Gezinmek. Sonra sinema.

Bir ev aramak.

Bu düşünceye güldüm. Pek şen bir gülüşle değil. O önemsiz anımsatmalardan biri, henüz taze bir yaranın içtçn içe sızlayışıydı, öylesine yüzeysel bir şey ki, insan dikkat etmeye utanır.

Beni böylesine bir güçle tasalandıran şeyi düşünmemeye çalışıyordum. O güç öyle derindi ki, büyük felaketlerde olduğu gibi, kendimi ondan soyutlayabiliyordum, neredeyse kayıtsız kalabiliyordum.

Başlangıçta Richard'dan korkmuştum. Her şeyi yitirme, konumumu, karımı, oğlumu, tüm yaşamımı yitirme tehlikesiyle karşı karşı-yaydım. Korku dolu günler geçirmiş, her şeyi denemiştim. Sonra kardeşimle karşılaşmaya, onunla yüz yüze gelmeye karar vermiştim.

Karşı karşıya gelmiştim de; ne var ki, benim için çok aksi bir rastlantı, yalnız değildi. Onunla birlikte, ruhumun en derin noktasıyla da yüz yüze geliyordum. Evet, şimdi korkum kendimdendi. Tehlike, kendi vücudumdan

geliyordu. Tanışmak istemediğim bir içgüdünün peşine düşmüş ve efendisine karşı diklenen vücudumdan geliyordu.

Richard beni ele versin, o saat konumumu yitiririm, karımı, oğlumu. Fakat, direnirsem, her şeyi yeniden elde etmem için bir olasılık kalırdı.

Fakat vücudum beni ele verirse, bana hiçlikten başka bir şey kalmazdı.

Saate ve bulunduğum mahalleye göre fazla iyi giyinmiş bir kız geçti, dönüp baktım. Hava güneşliydi. Yaşıyordum.

Sheila’yı düşündüm.

Yaşıyordum ama elimden bir şey gelmiyordu.

Bir bara girdim. Barmen ceketsizdi ve beyaz bir önlük takmıştı. Kirli bir bezle tezgahı siliyordu. Yerlere talaş serpilmişti.

“Viski,” dedim.

Adam yanıt vermeden içkimi koydu.

“Hava güzel," diye sürdürdüm. "Öğleden sonra için tüyo yok mu?”

‘Tüyo yok,” dedi. "Herkesin bildiği kadar.”

“Bob Whitney'le“ tehlike yok mu?”

“O, hepsinin hakkından gelecektir,” dedi barmen.

Adam pek konuşkana benzemiyordu.

“Bu kentte sabahın sekizinde ne yapılabilir?” dedim.

“Hiçbir şey,” diye yanıtladı. “Yani, çalışılabilir.”

“Saat beşe kadar yapacak hiçbir şeyim yok,” dedim viskiyi içerken.

Gerçekten, alkole yumulmakta zorluk çekiyordum.

Tezgahın önünde yukarı kattaki salona çıkan bir merdiven vardı ve oradan kova, süpürge sesleri geliyordu. Birisi temizlik yapıyor olmalıydı. Başımı kaldırınca, siyah beyaz iş gömleği giymiş şişman bir zenci kadının en üst basamakta oturmuş olduğunu gördüm. Kocaman kaba etleri düzenli biçimde hareket ediyordu.

“Bir viski daha," dedim barmene.

Sabahın sekizinde ne yapılır? Bir otomatik müzik dolabı görmüştüm.

16) Bağlamdan bu Bob ^Whimey’in jokey olduğu anlaşılıyor. Gerçekte, Whimey soyadı otuzlu ve kırklı yıllarda Aınenka’daki safkan aı yanşlanna sıkı sıkıya bağlıdır. joc-kcy Club üyesi olan, daha sonra Birleşik Dedetler'in Büyük Britanya elçisi olarak atanan, York Heı cıld Tribüne gazetesinin de sahibi olan John Hay Whitney kırklı yıllarda at yarışları dünyasında tam bir efsaneydi Krş. M. A. Sıonıidge, Great Hor-ses of Om’ Time (»zamanımızın büyük atlan), New York, Doubleday and Coınpany Inc, 1972, ss. 1*8-1)O.

“Neler var bunda?” diye sordum.

“Bilmiyorum.”

Cesaretim kınlmıştı, bıraktım peşini.

“Borcum?”

“Bir dolar,” dedi.

Ödedim ve çıktım. En yakındaki metro istasyonuna gittim. Bir gazete alıp katarı bekledim. Tıklım tıklımdı. O kadar yalnız değilmişim gibi geliyordu. Bununla birlikte, hepsi bir yerlere gidiyordu. Hepsi bir şeydiler. Bense, hiçbir yere gitmiyordum. İki ' ırkın sınırında duruyordum ve her ikisi de beni def etmeye hazırdı. Gazetede bir şey yoktu. İnerken vagonda bıraktım.

Rastlantı herhalde, Harlem’e uzak olmayan bir yerde inmiştim.

Önüme ilk çıkan temizlemeciye girdim.

“Günaydın,” dedim.

“Günaydın, efendim.”

iki kişiydiler; bir Yahudi ve yardımcısı. Kabinde soyundum ve pantalonumun hazır olmasını bekledim. Orada kalmak zorundaydım. En az bir yarım saat geçerdi öyle. Başka daha ne bulabilirdim? Pabuçlarımı boyatmak? Beş dakika. Gidip bir şey yemek? O da yetmezdi. Zamanı doldurmaya.

Bir kız. Beyaz bir kız. Bilmek için, denemek için.

Artık sabırsızlanıyordum.

“Çabuk olun,” diye bağırdım temizh:meciye. “Betty Hutton" ile randevum var.”

“Size bir dondurma hazırlıyorum,” diye yanıt verdi adam benim gibi bağırarak. “Serinlersiniz. Bayanı yaralamayın, sakın. Pantalonu-nuz bıçak gibi keskin olacak.”

“Ben onun kucağına oturacağım,” dedim.

“Arkadan da keser,” dedi temizleyici.

17) Kısa zamanda sahne dünyasının büyük bir yıldızı olan 1921 dogumlu bu “ateşli sarışın", 1946'da Hollywood’da doruga ulaşmış. dönemin en büyük oyunculan Fred

Astair, Bing Crosby ve Howard Keel ile birlikte oynamıştı.

Üstelemedim. Adam, barmenin tersi çıkmıştı. Fazlasıyla konuşuyordu. Hiçbir şey düşünmeden bekledim. Beyaz bir kızdan başka hiçbir şey.

.Nerede Beyaz kız bulacağımı biliyordum. Nick’in konsomatrislerinden biri buraya yakın otururdu. Hemen hemen haftada bir kez, kızı evine bırakırdım. Tam bir gelir kapısıydı bu kız. Nick'in talihi. Yine de beş dakikayı ayakkabı boyacısında geçirdim.

Kapıyı gözlerini ovuşturarak kendisi açtı.

“Selam!” dedim. “Yalnız mısın?”

“Sen beni kim sanıyorsun?”

“Arkadaşım sanıyorum,” dedim. “Girebilir miyim?”

“Elbette.”

“Rahatsız ediyor muyum?”

“Senin yanında giyinebilirim,” dedi. “Olmaz mı?”

“A,” dedim, “o kadar acele etmene gerek yok.”

Gözlerini kırpıştırarak bana baktı ve alnına düşen bir perçemi arkaya attı.

“Ne istiyorsun,” dedi. “Seni ilk kez bu saatte burada görüyorum.”

“Seni görmek istiyordum.”

Şapkamı masanın üzerine koydum, kendim de şapkanın yanına oturdum.

“Fena değilsin,” dedim.

“Nasıl olduğumu sen bilirsin. Yeni degil.”

“Çekilebilir,” dedim.

“Tuhafsın, Dan, bu sabah."

“Canın sıkıldı mı?”

“Neye canım sıkıldı mı?”

“Gelmeme...”

“Niçin geldiğini bilmek istiyorum.”

“Kalın kafalılık etme,” dedim.

Pek yakınımdaydı, tutup kendime çektim. Sabahlığının önünü kapamaya bile çalışmıyor, hiçbir direnme göstermiyordu.

‘Tuhaf bir adamsın sen,” dedi.

“Niçin?”

“Nick'in orada, senin hakkında hiçbir şey bilinmiyor."

“Ne bilinmesi gerekiyormuş?"

Hemen yanıt vermedi, ben de sutyenini açarken onu oyaladım. On dokuzunda vardı herhalde. Daha fazla değil. Nick'in orada, taze et.

“Nerelisin?” dedi.

“Oradan," dedim, belirsiz bir el hareketiyle.

“Chicago'dan mı?"

“Öyle.”

“Tuhaf,” diye mırıldandı. “Oralıların hepsi, bize dokunmadan önce sarhoş olurlar. Dersin ki, sarhoş olmadıkça göze alamıyorlar.”

“Adamları iyi işletiyorsunuz,” dedim.

“Hoşumuza gidiyorlarsa işletmeyiz,” diye yanıtladı baştan çıkarıcı bir sesle; bir yandan da bana sokuluyordu.

Hâla masanın üzerinde, tam göğüslerini öpecek bir yükseklikte oturuyordum. En az beş dakika sürdü. Gözlerini kapatıyor, güzel kokulu tenini dudaklarıma bastırıyordu. Onu büsbütün soymaya hazırlanıyordum ki o benden önce davrandı. Zaten sabahlığının altından görünen sutyenini çıkarmıştım. Tüyleri alınmış, çıplak ve yaldızlı karnı ortadaydı.

“Tuhafsın,” dedi bir kez daha, bunu söylerken uzaklaşıyordu. “Bu masanın üzerinde kalmayacaksın herhalde.”

“Peki, sen nerelisin?" dedim bu kez ben.

“Brooklynli.”

Güldü ve beni ayağa kaldırmak için bileklerimden tuttu. “Central Park’ın güneyindeki en güzel evde doğdum demeyeceğim sana."

“Bana öyle bir şey demeni beklemiyorum. İyisi mi, formunda olup olmadığını söyle.”

Gerindi.

“Fena değilim.”

Ceketimi çıkardım; o gidip yatağa uzandı. Kunduralarımı ve geri kalanı çıkardım. Bir sigara yakmış, sakin sakin içerken yan gözle de bana bakıyordu. Yanına yatmaya hazırlanıyordum ama beni durdurdu.

“Mutfakta viski olacak.”

“İçmiyorum,” dedim. “Sık içmem.”

Bir saat önce içtiğim içkinin tadı henüz ağzımdaydı.”

“İçmen gerekiyormuş gibi bir durumdasın, diye alay etti.

Neye baktığını çok iyi biliyordum.

“Korkma,” dedim, “gerektiğinde işler.”

“Yakıt istersin diye düşünmüştüm de.”

“Depo dolu.”

“O halde, gel.”

Kolunu yataktan sarkıtıp, halının üzerindeki bir küllüğe sigarasını bastırdı. Yaklaşıp yanına uzandım. Birkaç saniye okşadım. Bir şey demiyor ve bana bakmıyordu.

Bana neler oluyor diye düşünmeye başlıyordum. Tüm VÜcudunu öpmeyi denedim. Genellikle, yorgun da olsam, bununla iyi sonuç alırdım.

Hiçbir şey.

Öpücüklerimden aklının karıştığım bildiğim için üsteledim. Çıplak karnı sıcaktı ve güneşte sararmış bir erik gibi sımsıkıydı. Birden geriledim. Belirgin ve keskin biçimde sabun kokuyordu.

Tüh, kahretsin. Çamaşır makinesiyle yatar gibi.

Doğruldum ve kalktım. İki elini başının birer yanına kaldırmış, yan dönmüş yatıyordu. Kıpkırmızı tırnaklan yukarı bakan avuçlarına kapanmıştı. Göğsü hızla inip kalkıyordu.

Gideceğimi fark etti, bir sıçrayışta oturdu.

“Dan! Ne var?”

“Hiçbir şey.”

“Kal benimle."

“Hayır.”

“Niçin? Dan... Rica ederim.”

“Haklıymışsın," dedim. “Yapamıyorum.. Kusur sende değil. Emin olmak istiyordum, şimdi yazık ki eminim.”

“Dan!.. Rica ederim... Beni öyle bir duruma soktun ki. .."

“A, peki,” dedim. “Yat sen yine. Düzeltirim ben işi.”

Uzandı, yanına oturdum ve elimden geleni yaptım. Pek hoş bir şey değildi ama, bundan daha tatsız ne angaryalar olur. En azından kız temizdi. Biraz sonra vücudunun gevşediğini, kendini verdiğini gördüm. Ellerini yine kapayıp açtı. Sırtüstü, dingin ve gevşek kaldı. “Dan...” diye mırıldandı. “Tatlım”

“İyi misin?"

“Dan... Bu çok, çok hoşuma gitti.”

“Senin adına sevindim,” dedim.

“Fazla kötü değildi, değil mi Dan?”

“Ooo,” diye mırıldandım, “ha bunu yapmışım ha yarışlarda oynamışım...”

“Çok kabasın, Dan... ama... yapacak mısın yine?”

“Ne yararı var?” dedim. “Bence sonuç, daha çok, düş kıncı.” “Bence öyle değil," dedi. “Sen nasıl bulursan bul.”

“Ben de aynen öyle düşünüyorum. Sana hala yapabilip yapamadığımı öğrenmek için gelmiştim. Sonuç belli. Yapamıyormuşum.” “Sen bana yetiyorsun.”

“Sagol. Daha önce bir kızla yatmış mıydın? Galiba, ■ şimdi o zamanki sesinle konuştun.”

“Eee, bir daha denemek istiyorum,” dedi. “Sence aynı şey mi olacaktır?”

“Bana sorarsan, kesin."

“Soğukkanlılığını yitirme, Dan. İlaçlar var.”

“Saçma,” dedim. “Düşünsene... benim yaşımda?”

Sandığımdan daha dostça konuşmakta olduğumuzun farkına vardım. Gülünç bir şey. Belki de kadınlar iktidarsız erkeklerden hoşlanıyordur. Bir erkek, gerçek bir erkek, onlan her zaman biraz korkutur. Kırılmaktan korkuyorlar. İktidarsız biriyse iyi bir kız arkadaş gibi biri oluyor.

“Herkesin başına geliyor,” dedi. “Ben bunu neler pahasına öğrendim.”

“Unutmamalısın ki,” dedim, “senin müşterilerinin onda dokuzu sarhoştur. İnsan iyice bir kafayı çekti mi donup kalır.”

“O da var ya,” diye dediğimi onayladı. . “Fakat sen içmiyorsun da... Belki bıkmışsın. Bir erkekle denemeyi düşündün mü?” Yüzümü buruşturduğumu görünce güldü.

“Siktir et,” dedim, “beygirle yatarım daha iyi."

“Beygirin canını acıtmazsın," diye alay etti.

Bu da iyi *kız arkadaş* düşüncelerinden biriydi. Yanıt vermedim. “Başka bir şey deneyebilirsin,” dedi. “İki kadınla, üç kadınla...” “Bari bütün bir yatı lı okulla yatayım,” dedim.

“Ya da bir zenci kadınla. Dediklerine göre, onlar..."

“Kes sesini!”

Bu kez öfkelenmiştim. Gerçekten. Tam bir öfke içindeydim.

Kız bir şey anlamadan bana bakıyordu. Başka bir şey söylemedi. ■ Kendi hesabına iyi de etti. Söyleseydi, bir tane çakacaktım.

Arkamı döndüm ve bir şey demeden giyinmeye başladım. Kızın yatakta hafifçe kıpırdadığını duydum. Öfkem yatışıyordu.

“Dan,” dedi mınldanarak, “üzüldüm...”

Aslında fena biri degildi bu kız.

‘Tamam,” dedim. “Bir şey degil.”

“Kendini kınama, Dan... ben... gerçekten... Dan, sana teşekkür ederim.”

Vay canına, neredeyse beni duygulandınyordu. Orospu karı. Bu kadınların içinde ne vardır. Onlara böyle şeyler söyleten nedir?

Yavaş yavaş ayaga kalktı, koltuğun üzerindeki sabahlığını aldı.

“Kahve içer misin, Dan?”

Pantalonumu ilikledim.

“İyi olur.”

Yanımdan geçerken onu yakaladım. Bir an korkuyla sıçradı; bana tedirgin gözlerle bakıyordu. Kolumla omuzlarını sarmaladım ve yanağını hafifçe öptüm.

“Sagol, kardeşim benim.”

Hemen korkusu geçti, o da beni öptü ve minik mutfağa koştu. Kap kaçak gibi bir şeyler tıkırdamgını ve gazı yaktığını duydum. O günlerde moda olan bir şarkı mınldanıyordu.

Ceketimi oldugu yerde bıraktım ve bir koltuğa gömüldüm. Sıfıra sıfır elde var sıfır. Boş çuval gibiydim. Çöp arabasına atabilirlerdi beni.

Az sonra, tepside eksiksiz bir kahvaltıyla geldi. Fincanları, tabakları küçük portatif masasının üzerine koyarken sordum:

“Peki, sahiden başka seferler kadar hoşlandın mı?”

“Hangi seferler?" diye karşılık verdi. “Sen buraya çok gelmedin ki. .."

“Herhalde seni pek etkilememiş,” dedim.

“Kuzum,” dedi, “o zamandan beri öyle çok kişi geçti ki buradan. Fakat az önce bana yaptığın..."

Kızardı.

“Böyle şeylerin sözünü etmek istemiyorum, Dan. Ben belki sokak kızıyım filan ama, bunun sözünü etmekten hoşlanmam. Bu işi parayla yaptığım zaman, aynı şey değil.”

“Seninle böyle ilgilenecek bir dostun yok mu?”

“Hayır," dedi. “Bir dostum oldu. Beni bu işe o koydu, Dan, ama, pis bir herifti. İstediği sadece paramdı. Bense, beni seviyor sanmıştım ve işi onun

hatırı için yapmaya hazırdım ama, o benimle alay etti. Bir daha da kendisini görmedim. Başka kızlan da: işletiyordu. Luciano'nun" adamlarıyla arasında çıkan bir olaydan sonra New York'ıan ayrıldı."

18) Charles “Lucky" Luciano (1897-1962). ünlü New Yorklu gangster; 2 Ekim l946'da sınır dışı edilerek İtalya'ya gönderilmiştir.

“Niye devam etlin?” diye sordum.

“insan sonuna dek aç mideyle kalamıyor, Dan. Iş pek kötü değil. Sen neden devam ediyorsun?”

“Bir karım ve bir çocuğum var,” dedim. “ikisini de seviyorum. Dediğin gibi, iş de pek kötü değil.”

“Şanslısın," dedi. “Ama, hayır, düşünüyorum da, yapayalnız olmayı yeğlerim.”

“Birçok arkadaşın birlikte oturuyorlar. Rahatsızlığı daha az olur, herhalde.”

“Bilmem ki, Dan. !sterdim ki...”

Duraksadı.

“Niye durdun?” dedim. Bir yandan da fincanıma kahve koyuyordum.

“Senin gibi birini isterdim, Dan. Güçlü ve çok yumuşak biri. Hem sonra, bana demin yaptığın gibi yapardın.”

Elimdeki fincana aldırmadan kucağıma oturdu. Fincan dökülecek gibi sallandı.

“Istemez misin, Dan?”

işte bu harikuladeydi. Çıkıp geliyorum, kıza kendisiyle yatmak istediğimi söylüyorum. Fakat, hiçbir şey yapamıyorum, kız ise tutkallamışım gibi yapışıyor. Kaçık bunlar.

“Bir karım ve bir çocugum var diyorum sana.”

Sheila'yı düşününce utancımdan ürperdim. Bir gece önce o denli acımasızca düş kırıklığına uğrattığım Sheila'yı. Bir an kendimi bu sokak kızıyla, Sheila'yı da başka bir erkekle gözümün önüne getirdim, yüreğim kızgınlıkla kanadı. Hep böyledir. Evlisin. Kızlarla yatarsın da hiç sıkılmazsın. Ama karını bir başkasıyla düşündün mü, tüm dünyayı gebertmeye kalkarsın. Bu iş böyle, arada hiç benzerlik yoktur. Erkeğin yaptığı, hiçbir zaman karısını aldatmak değildir.

“Eksik olma,” dedim. “Fakat istemem. Sen iktidarsız birinden fazlasına layıksın.”

Memelerinden birini okşayayım dedim, pembe ucu sabahlığın saydam ipeklisini geriverdi. Kız kendini bırakmaya davranmıştı ki, fincandaki kahvenin yansı tabağa döküldü.

“Dur," dedim. “Akıllı işi değil. Kalk, hemen giyin. Seni sinemaya götürüyorum.”

“Yaşasın!" dedi. “Nişanlıymışız gibi."

“Tam öyle," dedim.

Onu niçin sinemaya götürdüğümü elbette anlatmayacaktım. Ne ona ne bir başkasına. Kendime bile. O işi düşünmekten kaçınıyordum.

Kız giyindiğinde saat iki olmuştu. O iş hep insanın sandığından uzun sürer ama, bu kez bir bakıma işime yaradı. Sinemada daha çok kişi olacaktı.

Zaten kızı götürmek istediğim sinemayı seçmiştim. Bir kız lisesinin yakınındaydı, küçük bir yerdi; her zaman dolu olurdu. Elbette, tasarladığım şeyin kötü sonuçlanması olasılığı da vardı, fakat bir çözüm daha saklıyordum yedekte.

Kızın evinden çıktık; asansör bizi zemin kata indirdi. Yan gözle bakıyordum; gençliğine karşın, yürüyüşünde, giyiminde öyle bir şey vardı ki, insanın onun ne olduğunu fark etmemesi olanaksızdı. Birden düşündüm ki, ben onunkinden çok daha açığa vurulamaz olan bir şeyi saklamayı başarmıştım. Başarmıştım ve başarmayı sürdürecektim.

Peki ama, hangi amaçla' diye kendi kendimle alay ettim. Bütün bunlar, çabalanın, Nick'in yanında çalışmakla geçen yıllarım? Sonunda iktidarsız kalışım. Adam, sende. Şu anda pekala sakindim. Durumum çabuk düzelecekti.

Tuhaf şey. Dün, Sheila ile çökmüştüm. Az önce, bu kızla öfkem kabardı. Gerçi, o da yersiz bir laf etmişti. Şimdiyse, kendimi bugüne kadar olmadığım derecede sakin hissediyordum.

Ne yapacağımı biliyordum.

Yanımda yürüyordu. Hoş kız. Bacaklan, göğsü, başı. Her şey yerli yerinde.

İnsan gerektiğinde kendini kurtaracak ipuçlarını seçmesini bilmeli.

Sinemaya geldik, iki bilet aldım.

Kalın bir yol halısı döşeli, tırabzanları parlak merdiveni çıktık, o önde, ben arkada. Yer göstericinin el feneri karanlığı deldi. Adam biletlerimize baktı.

“Yan yana yok,” dedi. “Sonra değiştirirsiniz.”

Bu, Dan'a büyük ikramiye çıkmış, demekti.

Kız oturdu, ben de iki sıra gerisindeki yerime.

On dakika sonra, gürültü çıkarmadan kalktım, salonun arkasından dolandım; acil çıkış kapısına geldim ve kendimi sokakta buldum. Boş bir taksi geçiyordu. Durduracak gibi elimi kaldırdım.

Hayır. Taksi olmaz. Metroya.

Saatime baktım. Bol bol vaktim vardı.

Metro istasyonunun merdivenlerinden aşağıya daldım.

Bir gün önce Richard'ı bulduğum pis aşçı dükkanına girmeden önce, kendimi öyle pek ortaya çıkarmadan saga sola baktım. Kalabalık yoktu. Siyahlar, Melezler. Beyazlar da. Burası bir tarafsız bölge.

Şapkamı gözlerime indirip kararlı adımlarla içeri girdim ve dog-ru merdivene yürüdüm.

Tezgahın arkasındaki adam ben geçerken şöyle bir gözlerini kaldırdı, o kadar. Koridorun nemli havası, kötü kokusu beni sarmalayınca, yeniden alışabilmek için derin bir soluk aldım.

Kapıyı gördüm ve vurmadan, olabildigince az gürültü çıkararak girdim. Richard kirli sedire uzanmış, uyuyordu. Masanın üzerinde boş bir şişe vardı. Ne Ann ne de Sally. İşim fazlasıyla iyi gidiyordu. Fakat kadınların kokusu odaya iyice sinmişti. Vücudumun harekete geçtiğini duyuyordum. Bu, Sheila'nın ve Nick'teki pilicin yanında uyanmasını istediğim biçimde bir tepkiydi.

Richard. Yaptığını ona ödetecektim.

Bir sıçrayışta üzerine atıldım ve gırtlağını sıktım.

Bağıracak zamanı olmadı. Olanca gücümle sıktım. Parmaklarımın arasında hyoid kemigin büküldüğünü duyumsadım.

Herhangi bir yanlış yok. Bir işaret yok. Hemen bıraktım onu ve

soluk almasına zaman bırakmadan, yüzüne sedirin üzerindeki yırtık minderlerden birini kapadım.

Sonra bastırdım. Boğum boğum vücudu her yönde hareket ediyordu, az kalsın elimin altından kaçıracaktım. Neredeyse üzerine yattım, bastırmaya çalıştım, bacaklannı bacaklarımın arasında eziyordum. Çaresiz kalmış biri gibi sıkıyordum, fakat dizi bacaklarımın arasında çarpınca büyük bir acı duydum. Başım döndü, içimden kusmak geldi ama, minderi bırakmadım ve Richard'ı sararmış kumaşın üzerine yapıştırmayı başardım. Elleri sol bileğime yapışmış, minderi kaldırmaya çalışıyordu, fakat ben kolumu ensesinin altından geçirmiştim; Richard bu mengeneden kurtulamazdı.

Direnmesi en az beş dakika sürdü. Gücüm tükenmeye başlıyordu, sanki gözlerim gözevlerinde dans ediyor gibiydi. Üst üste inen ter damlalarının

derimin üzerinden aktığını, gömleğimi kasılmış vücuduma yapıştırdığını duyumsuyordum.

Richard'ın eli hâlâ bileğimi kavramış durumdaydı ama parmakları artık sıkmıyordu. Zorlukla sıyrıldım.

Daha ileri gitmeye gerek yoktu.

Minderi yüzünün üzerinden çekmeden, aceleyle ceplerini karıştırdım. Pis bir not defteri. Bozuk paralar. Adı ağza alınmayacak şeyler. P.M.U.[1]' biletleri. Not defteri. Gerisi tehlikeli değildi.

Sonra, biraz da acele etmek gerekiyordu.

Minderi çekip kaldırdım. Görünen şey hiç de hoş değildi. Masaya gidip mendilimle dikkatli biçimde tutarak şişeyi aldım ve içinde kalanı yüzüne, giysilerine serpiştirdikten sonra Richard'ın yanına koydum.

Bu hilenin yutulma olasılığı azdı. Fakat FJarlem'in kıüpyosca bir

19) Paris kenti at yarışı müşterek bahisleri (P.M.U.) başlangıcı 1930'a uzanan bir Fransız kuruluşudur. Kırklı yıllarda bunun Birleşik Devletler'de bir karşılığı yoktu. Gerçi, bookmaker'lar (piyangocular. bahisçiler) bahis işini üstlenebiliyorlardı ama bu* nu el alımdan yapıyorlardı. Bir New Yorklu'nun ceketinde &ınyan bileti bulunması neredeyse Paris metrosu bileti bulunması denli olmayacak bir şeydir. Vian'ın oyuncu bir yaklaşımla çeviride zoraki karşılık bulma işini ileri götürdüğü düşünülebilir.

meyhanesinde bulunmuş bu Melezin sahiden kan hücumundan ölüp ölmediğiyle kim ilgilenirdi ki?

Aynasızlar ilgilenmezdi, herhalde.

Odaya göz gezdirdim. Hiçbir şey değişmemişti. Richard'ın giysilerini düzelttim. Cepleri karıştırırken fazla bozmamaya dikkat etmiştim. iyi etmişim, çünkü artık Richard beton blok gibi sert ve soğuktu.

Hızla çıktım. Arkamdan bir kapı açılıyor gibi geldi. Döndüm. Hiçbir şey yoktu. Omuzlarımı silkip yukarı çıktım. Salonu geçip kendimi dışarıda buldum.

Saat. Bir saat geçmişti. Tamam. Geldiğim yolun tersine dogru yürüdüm ve metroya girdim.

Vakit yitirmeden sinemaya gittim. Acil çıkışta bir görevli yoktu. Üzerinde “Girilmez” yazılı kapıyı ittim. Burada da nemlice bir koridor. Ötekini anımsadım.

Vicdan azabı duymuyordum.

Salona açılan kapının koyu renk camından bakum. Önünde kimse yoktu.

O kapıyı da ittim. Birden oyuncuların sesleri tarafından çevrelenince irkildim. Yer göstericinin el feneri yandı ve adam hızla bana yaklaştı.

Çok kötü bir şey ama, ne yapalım. Özrüm hazırdı.

“Ne yapıyorsunuz?”

Biletimi uzattım.

"Tuvalet?”

“Buradan degil, efendim,” dedi kesilmiş biletime bakıp geri verirken. “Şurası.”

“Sagol,” dedim.

İki dakika sonra yerime dönmüştüm. Oraya birisi oturmuştu ama, önündeki koltuk boştu. Oraya oturdum ve kızın omzuna dokundum.

“Merhaba,” dedim.

Elimi kavrarken bir hayaletmişim gibi hafif bir çığlık attı.

“Dan!" diye mırıldandı. “Korkuttun beni.”

Hemen elimi bıraktı ve filme daldı.

İşler gittikçe iyiye gidiyordu.

Fakat bir saat önce Richard'ın sıktığı bileğimi kavraması hoşuma gitmemişti.

Ne yapalım.

Bunları düşünmemek daha iyi.

İşler önceden düşündüğüm gibi yürüdü. Ertesi günün gazetelerinde birkaç satırlık bir haber. Sonra, hiçbir şey yok.

Sheila’nın yanına döndüğümde yeni uyumuştu. Kendi durumumda bir iyileşme olmadığını anladım.

O gün öğleden sonra Nick'in yerinde de bir değişiklik yoktu. Denemeye kalkmamıştım bile.

Kendimi toplamaya, bir açıklama bulmaya çalışıyordum ama, üstesinden gelemeyeceğim denli zor bir şeydi.

Neden o kızlarla beceremiyordum? Karımla? Dünkü söz kulaklarımda çınladı.

“Ya da bir zenci kadınla. Dediklerine göre, onlar...”

O iki Siyah kadınla temas, bir Siyah olduğum duygusunu benliğimin en derin yerinden çekip ortaya çıkardığı için mi? Yanında atalarımızdan kalma bütün o ürküleri, zencinin Beyaz kadınlar karşısında duyduğu korkuyu getiren duyguyu?

Kompleks dedikleri bu işte. Bu, olabilir. Fakat bana, ne dün ne bugün Siyahmışım gibi gelmiyordu. Kendimi her zamanki gibi Beyaz hissediyordum.

Şu halde? içgüdüsel kompleks yok muydu? Ya da, belki vardı.

Arıyor, arıyordum. Ellerimle vücudumu yokluyor, eksikliğimin

kanıtını bulmaya çalışıyordum.

Fakat, isteye isteye, yanlış yönde arıyordum. Evet, isteye isteye, çünkü, aslında, istediğim şeyi biliyordum ve sonunda onu kendime itiraf etmiştim. Sheila ile denemiş, sonuç alamamıştım. Bir başka Beyaz kadınla denemiş, yine sonuç alamamıştım.

Şimdi bana bir Siyah kadın gerekiyordu. işte o kadar. Başımı vuracak ve kapının açılıp açılmadığını görecektim.

Bir gece önceki gibi, gizlice, gürültü çıkarmadan kalktım.

Saat belki sabaha karşı üçe geliyordu. Henüz kapatmamış gece kulübü istediğim kadar bulabilirdim.

Melezler bulacaktım.

Çok koyu renk tenli bir tane istiyordum. Terleyen bir kadın. Ve

yağlı.

Alelacele giyindim ve kapıyı çekip çıktım. Sheila uyanmadan dönmek niyetindeydim.

Ancak üç sokak ötede bir taksi bulabildim. Adama Harlem yakınlarında bir adres söyledim. Orada bir Beyazın benim aradığımı bulması pek kolay değildir. Fakat ben de beş yıldır boşuna Nick'in orada fedailik etmiyordum.

Deri değiştirmek isteyen Beyazlar o denli kıt değildir.

Kötü görünüşlü bir yerdi. Birçok benzeri bulunan kıtıpiyos bir bar. Girdim. içeride kalabalık yoktu. Üç dört kadın, beş altı erkek, bir de ceketi kirli bir barmen. Bir *highball*[2]" istedim, Barmen içkimi verdi ve paramın üzerini uzatırken bana doğru eğildiğinde, alçak sesle sordum: “Boşta kız var mı?”

Adam kuşkuyla baktı.

“Aslan lkey gönderdi," dedim.

“Tamam,” dedi. İçi rahat etmişti.

Kara suratı gevşedi. Eğilip şişeleri sağa sola çekti ve kalktı. Az çok hırpalanmış bir kartvizit uzattı.

"Buradan iki sokak ötededir,” dedi. *“‘Benijackgönderdi,'* dersiniz.” “Sağol," dedim.

Adama bol bir bahşiş bırakıp çıktım. iki sokak ötesi. Beş dakikalık yol. Girdim. Oldukça iyi görünümlü bir binaydı. Hol hafifçe aydınlatılmıştı; görevli de telefon santralinin arkasında uyuyordu. Altı kat ormandım. Barmenin verdiği karttaki kurşunkalemle yazılmış nota uyarak zili iki kez çaldım. Otuz yaşlarında bir kadın açtı. iyi giyinmiş, fazlasıyla takıp takıştırmıştı. Melez mi yoksa sadece Meksikalı mı olduğunu bilebilmek için pek hinoğlu olmak gerekir-

20) İngilizce ‘tam gaz' anlamına gelen bu sözcük bir alkollü içkiyle bir karbonatlı içkinin kanşımım adlandmnak için kullanılır. (ç.n.) '

di. Ben işte onu bilebilecek denli hinoğluydum.

“Buyurun,” dedi, Jack’in adını verip kartviziti uzattığımda.

Kapıyı kapadı ve kumaş perde indirdi. Arkasından yürüdüm. Başka bir kapı açıp agır bir kumaş perde kaldırdı. Girdiğim oda pek kötü döşenmemişti.

Deri bir koltuğa oturdum.

“Çok koyu tenli bir kadın mı istiyorsunuz?” diye sordu.

“Epeyce koyu,” dedim.

Bakışlarından biraz sıkılıyordum.

“Pek sıska olmasın, degil mi?” dedi.

Hafifçe gülümsüyordu.

“Seçmek mümkün mü?” diye sordum.

“Elbette,” diye yanıtladı. “Size iki tane göndereyim.”

Başka bir kapıdan çıktı, beklemeye başladım. Yüregim olağandan hızlı atıyordu.

Neredeyse çıkar çıkmaz, önü sıra koyu kara tenli şişman bir kız ve çok daha açık renkte, kusursuz düzenli çizgilere sahip, ince uzun bir Melez kızı sokarak döndü. Birincisi yirmi beşinde olabilirdi; öteki taş çatlasa on altısından çok göstermiyordu.

“Bu Rosie," dedi kadın. “Bu da jo,” diye ekledi sag elini kızlardan küçüğünün omzuna koyarak.

Rosie'nin sırtında yakası çok açık bir giysi vardı ve kara derisi odanın yarı karanlığında pırıldıyordu. Dudakları boyalı kalın ağzıyla gülüyordu. Öteki, kıpırdamaksızın, beni inceliyordu.

Kadın karar veremediğimi anlamıştı,

“ikisini de alabilirsiniz,” dedi.

Cüzdanımı çıkardım. Kadın yaklaştı. ödemeyi yaptım.

“Rosie, Beyefendiyi götürün.”

Kızların peşinden yürüdüm, üçüncü bir odaya girdik. Bir köşedeki büyük yatak ve üzerinde kumaştan bir tepelik bulunan lavabo bir yana bırakılırsa içerisi bomboştu. Yerde koyu renk bir halı seriliydi. Küçük ve pembe bir lambanın aydınlattığı oda çok loştu.

Rosie hemen soyunmuş, yataga uzanıyordu. içime bir kuşku girdi. Jo'ya baktım. Kuşkumda haklıymışım; gülmeye başladım.

“Sen gidebilirsin," dedim. “Ben oğlanlardan hoşlanmam."

Güldü; hiç sıkılmamıştı. Rosie de gülmeye başladı.

“Senin patron beni aldattı," dedim.

“Bırakın, kalsın,” dedi Rosie.

Ceketimi çıkardım. jo giysisini açtı ve ayaklarının dibine düşürdü. Çırılçıplak, hiç utanmadan orada öyle kaldı.

“Bırakın kalsın,” diye yineledi Rosie kıkırdayarak. “Pişman olmazsınız.”

“Öyle dalgalan sevmem,” dedim.

“Hiç denedin mi?” diye sordu Jo.

“Gelin,” dedi Rosie. "Aldırmayın. Biliyor musunuz, ben Fransız usulü sevişmeyi bilirim.”

“Ben de," dedim.

Üstümde kalanların tümünü çıkardım. Artık yapabileceklerim konusunda bir korku duymuyordum. Fakat, gerçekten, o oğlanı odada istemiyordum. Ya da, o durumda, başka bir çözüm...

Tedirgin olmam için bir neden bulunmadığını artık görüyordum. Aslında biraz kuşkuluydum. Yeniden erkek olmak için bir Siyah kadına gereksinim duyuyormuşum, pekala. Fakat, şimdi kendi kendime karşı açık yürekle davranmak istiyordum.

Rosie ile yatmamak. Sonucu biliyordum.

Hiç kuşkusuz, ona bakmakla, ikisine bakmakla yetinsem kendimi Sheila karşısında savunabilirim. Sheila benim için vazgeçilmezdi. Bu konuda kılı kırk yarmaya gerek yok.

Rosie beni bekliyordu. Yatağa gittim ve kenarına oturdum.

“Gel buraya,” dedim Jo'ya.

Hemen yaklaştı. Rosie'ye baktım. Bekliyor, sabırsızlanıyordu.

“Hadi, Jo,” dedim. “Bakıyorum size."

“Siz de gelin,” dedi Rosie.

“Ben size bakıyorum," dedim yine.

Genç oglan, hiç sıkılmadan kıza yaklaştı; kız da açılan bacakları, çukurlaşan karnıyla kendini veriyordu. Yavaşça ama duraksamadan kıza sahip oldu benim önümde. Sanki şaşmaz bir dinsel tören yürütülüyordu. Rosie'nin bacakları gerildi. Az. çok büyülenmiş gibiydim. Kadının kokusunu duyuyor, gözlerimle de erkegin kas hareketlerini izliyordum. Biraz sonra Rosie, Jo'yu itti. jo kızın yanında yatar konumda kaldı. Bana bakıyordu.

“Gel," dedi, Rosie. “Aynı zamanda.”

“Olmaz,” dedim.

Sıkılmaksızın jo’yu okşuyordu.

"Niçin?” dedi. “Hasta degilim. Jo da degil.”

“Ondan degil,” dedim. “Bir şeyi doğrulamak istiyordum. Dogru-ladım. Bu bana yeter.”

Bir sıçrayışta diz çöktü ve beni yakalamaya atıldı. Bir an, aç gözlü ağzının sıcak ve kavrayıcı temasını duydum, fakat kıvırcık saçlarını kavrayıp kendimi sıyırdım. Kalktım. Direnmekte güçlük çekiyordum. Gözlerim kamaşmış gibiydi. Bu kızı öylesine istiyordum ki, tüm vücudum acı çekiyordu. Rosie'nin de -ben nasıl onu istiyorsam- bana gereksinim duyduğu besbelliydi.

Şiddetle jo’nun üzerine atıldı ve ikisinin hızlı soluk almasından ve birbirine sarılmış vücutlarının hafif gürültüsünden başka bir şey duymaz oldum.

Üzeri tepelikli lavaboya gittim. Eğilip musluk suyunu başımdan aşağı akıttım. Birkaç dakika suyun altında, umutsuz ve soluk soluğa kaldım. Biraz dinginleşmiş olarak döndüm ve ağır ağır giyindim.

Jo da Rosie de artık bana dikkat etmiyordu. Kapıyı açıp çıktım.

Sokakta, soluk aldım. Saatime baktım. Sabahın beşi olmuş, geçiyordu.

Evime yollandım.

Sheila hala aynı konumda uyuyordu. Besbelli, benim çıkıp gitmemden beri kıpırdamamıştı.

Yanma süzüldüm ve daha uyanmaya vakit bulamadan içine girdim. Gözlerini açmadı ama, ellerini ensemden kilitleyip sabırsızlıkla, benden önce davranarak, kendini okşamalanma bıraktı.

Sonra, dudaklarında hafif bir gülümsemeyle, durulmuş ve yorgun olarak kendini sıyırdı. Vücudumu vücuduna dayamış olarak kaldım; sıkıntılı bir duygu içindeydim, çünkü yaptığımı yineleye-meyecektim.

“Dan...” dedi uykulu bir sesle.

“Evet,” diye yanıtladım. “Dün akşam ve bu akşam olan şey için beni bağışla.”

“Dan, gerçekten sıkıntılarını mı düşünüyordun?"

“Sana yemin ederim,” dedim. “Galiba bir çıkar yol buldum.”

“Tuhaf...” diye mırıldandı. “Sende o etkiyi uyandırmam tuhaf bir şey”

Gerçekten de, tuhaftı. Ben tahmin edemezdim.

“Biraz fazla çalışmadan,” dedim. “Geçti şimdi.”

Rosie ilejo'yu, orada o kocaman yatakta düşündüm ve biraz güç buldum. Fakat Sheila neredeyse uyuyordu.

“Hayır. .. Dan... Rica ederim... Canım çıktı.”

“Neden?” diye şaşarak sordum. “Bu kadar az bir şeyden sonra mı?” Yüzünü kollarıyla örttü.

“Dan... bağışla bem.”

“Ne?” dedim.

“Öyle yorgunum ki... Dan ... Ben... Bilmem ki nasıl söylesem sana...”

“Başka birini mi buldun?” diye sordum kısaca kuru bir sesle. Gözlerini iyice açtı.

“Daha neler, Dan! Yoo, hayır, öyle degil. Dan, sana söylemeyi göze alamıyorum. Ben... ben kendi başıma .. .“

“Tasam degil yaptığın,” dedim. “Madem ki başka bir herif yok ortada... ”

“Başkası degil, Dan... Ay... Dan, bendim, ben. Kendi başıma...” Gülmeye başladım. Biraz sinirlenmiştim.

“Sadece oysa,” dedim.

“Kızdın mı, Dan?”

“Yok canım,” dedim üzerine basa basa. “Alt tarafı, benim yüzümden oldu.”

“Kızdın. Bana kızıyorsun.”

Başını koltukaltıma gömdü.

“Dan, beni öyle bırakma. Sen bana gereklisin, Dan. Sana gereksinimim var.”

“Pek o kadar gerekli değilmişim,” dedim hafifçe hoşnutsuz bir sesle.

“Hayır, Dan. Tek başına, biliyor musun, hiç de hoş degil. Yorucu ve tatsız. Dan, sen beni bir hafta bıraksan, galiba sakinleşmek için ilaç almam gerekir ya da, o zaman, başka bir adamla yatmak zorunda kalının.”

“İşte bu hoş,” dedim.

Gülmeye başlamıştım. Hoş sonuç, gerçekten. Ben Richard'ı o ak-şanı nedeniyle öldürmüştüm. Meger, bir hastalansam, New York'tan ayrılmak zorunda kalsam, Sheila da beni bırakacakmış. Bir şey ortaya çıksa -kuşkusuz çıkacağı yok- ama o ilk gün beni Ric-hard'a götüren herif. Ya Ann ve Sally. Peki oranın patronu.

Birden, *cinayet işleyenin kafası garip çalışıyormuş*, diye düşündüm. insan peşinden hep vicdan azabı kovalıyor sanırmış. Gözüne korkunç şeyler görünürmüş.

Laf. lnsan yaptığının sonuçlarını düşünmeye kendini zorlarken ne sıkıntılar çekiyormuş.

Gerçekten, bütün bu olan biten karşısında tümden kayıtsız kalıyordum. Önemli olan tek şey, Sheila'nın az önce bana söylediğiydi.

Demek ki, iki gün uzaklaşayım, o zaman... Peki, beni onun yanında bulunduran neydi? Niçin içimde o boşluk duygusu uyan-maksızın ondan uzaklaşamıyordum? Onu yeniden bulma gereksinimi. Onun bana ait olduğunu bilme gereksinimi. Onu görmesem bile istersem görebileceğimi bilme gereksinimi.

Aşk bu mudur?

Ciddi işmiş.

kuşkusuz, yapacak bir şey yok.

Bu sonuca varmak. Fiziksel olarak istemekte zorluk çektiğim bir kadın.. Bu nokta öylesine açık bir biçimde kafama dank etmişti ki, görmezden gelemezdim. Erkeksiz edemeyen bir kadın; o kertede ki, iki gün yanında bulunmama densizliğini etsem yerime başkasını ya da başka şey koyuyor.

Evet, anladım ki, yine de buymuş işte. insana acı veren buymuş.

Sheila'yı başka biriyle gözümde canlandırmam yetiyordu. Ya da kendi başına. Peki. Ne yapalım.

Tann, Richard, senden kurtulmamı kısmet etmiş. Sheila elimde kalıyor, sana da *canın cehenneme,* diyorum.

iyi akşamlar, Dan.

Bir alışveriş için Nick'in yerinden birkaç dakikalığına çıkmıştım. Sokaktaki gazete satıcıları ikinci baskı satıyorlardı.

Büyük başlıkları bir şey anlamadan okudum:

BEYAZLAR ARASINA KARIŞMIŞ BİR ZENCİ KARDEŞİNİ ÖLDÜRDÜ -KURBANIN METRES! SUÇLUYOR- POLİS DAN’! ARIYOR

Ann hızla telefon kulübesinin kapısını kapatıp sokağa çıktı. Dizlerinin bağı çözülüyor gibi gelmişti. Dikkati çekmemek için ellerinin titremesini bastırmaya çalışıyordu.

Acele adımlarla yürüyüp soldaki sokağa saptı. Bir sokak daha aştıktan sonra Sheila’nın kendisine randevu verdiği kahveyi gördü.

İçeri girip oturdu; dikkati fazla çekmeden girebileceği bir yerdi.

Satıcıların ikinci baskıyı bağırışlarını duydu. Gazeteciler hiç vakit yitirmemişlerdi. Polis de öyle.

Kapı açıldı ve sanşın, hoş bir kadın göründü. Telefonda söylediği gibi başında lacivert bir fötr şapka vardı. Çarçabuk çevresine bakındı ve Ann'a yaklaştı.

“Bayan Parker misiniz?" dedi Ann.

"Evet," dedi Sheila.

“Size söyleyeceğim *bazı şeyler var. Burada kalabilir miyiz?”*

"Niçin olmasın?" diye kısa kesti Sheila.

“Söylemesi zor.”

Sheila, karşısındakine baktı ve çantasını aldı. Genç Melez kadının yüzüne bir gölge düştü.

- “Para istemiyorum. Sadece Richard için. ’’

1

Yunan mitolojisinde bedensel sevgiyi simgeleyen Anadolu kökenli bir tann. (ç.n.)

2

Köpek öldürmekle başlanır.

3

J'irai cracher sur vos tombes, Scorpion Yayınlan. fiatı: yüz otuz beş papelden yüzde on düşülecek.

4

Maninikli yazar Joseph Zobel’den (doğ. 1915) söz ediyor. Zobel, Sullivan"m ilk kitabına karşı Les Letıres *françaises* dergisinde *(25* Temmuz *\941,* s. 4) “Les Negres et l’obscenite en littĞrature" (»zenciler ve yazında edepsizlik) başlıklı çok eleştirel bir makale yayımlamıştı. Şöyle yazıyordu: “]'irai cracher sur vos tombes ne Zenci romanı ne Amerikan romanıdır. Ne pomodur ne müstehcendir. [Yapılan şeyl yalandır, aldatmadır. halkın yüzüne gülmedir." Kuşku yok ki, Vian makaledeki tepeden bakar havadan hiç hoşlanmamıştı. Halbuki makale aldatmacanın değerini vermiyor değildi: "'Bay Boris Vian Fransız ve her halde, Beyazmış; bugünün Fransız yazın ürünü içindeki ağır ve aşağılık değersizlik payının farkına vannamıŞSa, o da onun bileceği şey;..” Joseph Zobet, ileride filmi de çekilecek olan La Rue Cases-Negres (»zenci kulübeleri sokağı, 1950) romanıyla geniş okur kitlesi önünde ün ^^^roışur.

5

Almanca vb.., vb..

6

Fransız yazar (dog. 1910); birçok kitap yazmıştır, bunlann hepsi bir günce oluşturul Anlatan, Jacques, bu güncede düşünsel ve cinsel yaşamından söz ederken edepsizliğin sımrlannda dolaşır. Zihinsel ve fiziksel tam bir denge bulmakla övünür. Erotizmi, Sullivan'ın yaratısıyla karşılaştınldıgında pek sade suya kalır.

7

Büyük sanayi kemi Decroit (Michigan) 21 Haziran 1943 günü kanlı bir ayaklanmaya sahne olmuştu. Vali Harıy F. Kelly olağanüstü durum ilan etmiş ve orduya başvurmuştu. Başkan Roosevelt'in kırklı yıllann başından beri iş piyasasında her türlü ırk, inanç ve renk aynmcılığmı yok etme amacıyla gösterdiği tüm çabalara (Fair Employment Practices Commıtıee, 1941) karşın, gerçek uygulama bambaşkaydı ve Beyazların çogunlugu ırk bakımından üstünlüklerini sürdürüyor ve bundan ötü.ni. hiç cezalandırmıyorlardı.

“Para istemiyorum. Sadece Richard için. ”

“Richard. Ha, evet! Şu saçma hikaye. Dan’ın uydurma kardeşi."

“Hikaye değil,” dedi Ann. “İş işten geçmeden evinizi terk edin. Saklanın. Dan sizi de öldürecektir.”

“Olmayacak şeyler söylüyorsunuz," diye mınldandı Sheila.

“Dan'ı kardeşini öldürürken gördüm,” dedi Ann. “Dan'ın damarlann-da Siyah kan var. Kendisi Siyah. Richard’ın gelip size bunu söylemesinden korkuyordu. Size o denli bağlıydı ki, buna izin veremezdi. Korkusunu yok etmek için Richard'ı öldürdü. Fakat ben onu odadan çıkarken gördüm. Richard benim erkeğimdi”

Kesik kesik ve bitkin bir sesle konuşmuştu. Sheila dehşetten büyümüş gözlerle ve inanmadan bakıyordu.

“Saçma,” dedi. “Başka biridir. Dan Siyah değil ki.”

“Siyah,” dedi Ann. “Dörtte bir Siyah kan taşıyor. En az dörtte bir.”
"Saçma," dedi Sheila, “öyle olsa görülürdü.”

“Görülmeyebileceğini pekala bilirsiniz,” dedi Ann.

“Fakat, Dan adam öldüremez,” dedi Sheila. “Hele kardeşini hiç.” “Onun mesleği insanlan yumruklayıp yere sermek,” dedi Ann acı bir sesle. “Yaptığı şey onu hiç etkilememiştir. Benim erkeğimse öldü. Öcünü alacağım erkeğimin.”

Kalktı. Son derecede heyecanlıydı.

“Bana hikaye anlatıyorsunuz,” dedi Sheila. “Olacak şey değil.”

“Bir gazete alın,” dedi Ann. “Yazıyor orada. Polis kanıtlan karşılaştırmaya başladı bile.”

“Dan'ı tutuklamışlar mı?” diye sordu birden yüZıi solan Sheila.

“Şu sırada tutukluyorlardır herhalde.”

“Niçin gazeteye basmadan önce tutuklamamışlar?”

“Çalıştığı yerin patronu polise para yedirmiştir,” dedi Ann. “Böyle rezaletler çıksın istemezler. İşi paydos edip çıkmasını beklerler.”

Dan *hemen bir beş sent* uzattı ve *satıcının elinden gazeteyi çekip aldı. Ann'm resmini basmışlar ve olayı yazmışlardı. Kendisinin resmi yoktu. O da bir şeydi.*

Sağa baktı Sola. *Gelen geçenler. Zararsız bir hava. Ağır ağır bir taksi geliyordu. Kendi hizasına gelinceye kadarbekledi, sonra hızla elini kaldınp birkaç saniyede kendini içeri* attı. *İki kişinin kaldınmdan inip kendisine doğru baktıklannı arka camdan fark etti.*

“Daha hızlı," diye şoförü sıkıştırdı.

“Nereye gidiyoruz?" diye sordu adam.

“Şuradan dön."

Şoför döndü ve motor homurdandı.

“Sağdaki ilk sokağa sap," dedi Dan.

Ceplerini kanştırdı, iki tane bir dolarlık kağıt para çıkardı.

“Durma. Dönemeçte yavaşla ”

Adam, denileni yaptı. Dan kapıyı açtı.

“Dümdüz sür."

Kaldırıma atladı. Tam karşıda bir metro istasyonu vardı. Sokağı geçip istasyona daldı.

Bir polis arabası uzun bir fren gıcırtısıyla köşeyi döndü.

Dan omuzlannı silkti, acele etmeden istasyondan çıktı ve geldiği-

nin tersi yönde uzaklaştı.

İş, gerektiğinden fazla saklanmamaktaydı.

Sheila'dan uzaklaşmaması gerekiyordu.

Yürürken düşünüyordu.

Bir gün önce evinde kaldığı kız. Kahve yapmıştı. Hiç soru sormadan orada bulunmasını kabullenmişti. Şimdi de onu darda bırakmazdı.

Yön değiştirdi. En iyisi*, doğrudan doğruya oraya gitmekti. Kız belki evindeydi.*

Genellikle, Nick'in yerine akşam ona doğru gelirdi.

Hızlı yürüyor, tanımadığı çehrelerle karşılaşıyordu. Kalabalığın içinde yitikti. Düşüncesini ana sorun ii.Zerinde odaklaştırmaya çalışıyordu.

Polislerden kurtulmak.

Fakat belki onlardan kurtulmanın en iyi yolu hiç yokmuşlar gibi davranmaktı.

Holde eldivenlerini çıkarmakta olan Muriel zilin bir kez ve kısacık çalındığını *duyunca irkildi. Döndü ve az önce girdiği kapıya gitti. Emniyet zincirini açıp topuzu çevirdi.*

Dan hızlı ve kaçamak bir hareketle içeri süzüldü ve cilalı kapı kanadını itti.

“Günaydın," dedi. “Dönmen amma uzun sürdü."

“Beni bekliyor muydun?"

“Aşağıdaydım," diye mınldandı Dan, “saat beş buçuktan beri." “Bak, sen beni evde öyle boş mu oturuyorum sanıyorsun?

Ojkeli görünüyordu.

“Senin yanında kalmam gerek," dedi Dan soğuk bir sesle.

“Çıldırdın mı, Dan? Buraya... bana birçok kişi gelir. Seni alıkoya-mam.

“Dün pekala alıkoyacaktın.”

Kız sertçe yanıtladı:

“Pek yararlandın da..."

“Sen *yararlandın ya," dedi yaklaşıp kadının kolunu kavrarken. Kızın yüzü soldu.*

"Sıkma kolumu öyle, kaba adam! Farkında mısın ki..." Debeleniyordu, karşılığında o da adamın kolunu bükerek kendini

sıyırdı. Gözlerine yaş dolmuştu.

“Ah, Dan... Sen fiziksel gücününfarkında değilsin.”

Adam kollarını indirdi, başını eğdi.

“Dinle beni, Muriel. Polis peşimde.”

“Ne yaptın ki?”

“Birini öldürdüm. Kardeşimi. Gazeteyi oku."

Muriel'in ağzı açık kaldı.

“Sen misin o?”

Adam bir şey söylemeden başını salladı.

“Dinle, Muriel,” dedi sonra birden. “Bunun önemi yok. Senin evinde kalmam gerek. Bu *mahalleden uzaklaşamam.”*

“Neden?”

“Karımdan ötürü. Bu *mahallede kalmam gerek "*

Kız omuzlarını silkti.

“Beni burada peşimde polislerle düşünebiliyor musun? Dinle, Dan, nazik adamsındır ama, buradan çıkıp gideceksin, sonra istersen bana..."

Bir an durdu, sonra konuşmasını sürdürdü.

“Git. Hadi. Çabuk ol. Evimde polis istemem. Kodes nedir, bilirim ben.”

Adam bir şey anlamadan kıza baktı.

“Muriel... Kalmam gerek... Karım gidecektir...”

“Karını rahat bırak. Hem, zenci olduğunu ona söyledin mi önceden?"

Dan'ın yüzü *sertleşti. Güçlükle soluk alıyordu.*

"Bir daha bunu söyleme,” dedi. “Tavsiye etmem sana."

Muriel geri çekildi. Dan, gergin, olduğu yerde duruyordu.

Kız, birden odasına girip kapıyı kapadı. Erkek de koştu ama, anahtar kilitte dönmüştü bile.

Kapıdan bir çatırdı sesi geldi. Öte *yanda kızın eşyayı çektiğini duydu. Kapıya bir şey çarptı, sonra bir şey patladı ve kapının bir yerinden bir parça tahta sıyrılıp ufak bir delik açıldı.*

Dan durdu. Kapının aldığı yaraya bakıyordu. Öte yandan Muri-el'in sesi yükseldi.

“Çık, git. Git yoksa polise telefon ediyorum.”

Adam kızın telefonu kaldırdığını duydu.

Ağır ağır, yüzünü çevirmeden geriledi. Elleri kapının topuzuna rastladı. Kendini sahanlıkta buldu. Dudakları kıpırdıyor, karışık, anlaşılmaz sözcükler mırıldanıyordu.

“Sheila," dedi sonunda.

Asansörü çağıracaktı ki, fikrini değiştirip merdivene yürüdü. Kendi kendine konuşmaya devam ediyordu.

“Onu görmem gerek. Bilmem gerek.”

Merdiveni indi. Sokağa yaklaştıkça adımlarını daha güvenli atıyordu. Alelacele bir göz attı; dışarıda kendisini bekleyen yoktu. Dikkat çekmeden çıktı.

Birkaç metre yürüyüp ceplerini karıştırdı. Kalan parasını saydı, otuz iki dolar kadardı; parasız sayılırdı.

Geri döndü; kararlıydı; az önce çıktığı binaya yeniden girdi. Kasılmış parmaklarının altında merdivenin trabzanı esniyordu. Kapı hala açıktı. Muriel kıpırdamaya cesaret edememişti. Hiç gürültü etmeden içeri girip kapıyı şiddetle çarparak kapadı. Soluğunu tutarak odanın kapısına yaklaştı.

Bekledi.

Sheila uyurgezer gibi yürüyordu. Bir gazete satıcısı gördü ve beş sent bulmak için çantasını açmak istediğinde zaten kapamamış olduğunu fark etti.

Henüz mürekkebi kurumamış kağıda adeta ürkerek baktı. Az önce görüştüğü kızın resmini basmışlardı; cinayet, muhabirlerin zahmete katlandıklannda bulabildikleri aynntıların tümüyle anlatılıyordu.

Evine gitmemeye karar verdi. Herhalde orada kendisini bekleyeceklerdi.

Döndü. Yürürken biryandan da gazetesini okuyan adam durdu.

Sheila herife doğru gitti.

“Polis misiniz?” dedi.

Adam hayır demedi. Gülümseyerek elini cebine soktu ve kimliğini gösterdi.

“Komiser Cooper,” dedi. “Benim için zevkti,” dedi özür diler gibi.

Böyle çarçabuk fark edilmesinden ötürü biraz utanıyor gibiydi. Gençti; sevimsiz değildi.

“Kaçacağa benzemiyordunuz,” diye ekledi. “Olağan bir uygulama. Zenci kadının peşinden gidilmişti de...”

“Evimde polis var mı?" diye sordu Sheila. “Bakın, hayır demeyin. Ben bunu istemem. Evime gitmek istemiyorum. Kaçmaya da hiç niyetim yok ve...”

Biraz duraksadı.

“Ve Dan'ın başına ne gelirse gelsin, hiç aldırmam," diye kararlı bir sesle sürdürdü sözünü. “Evime telefon etmek istiyorum. Edebilir miyim?"

Adama gülümsedi. Hoş kadındı ama, epeyce bayağı bir görünümü vardı. Geniş kalçalıydı ve elbette sarışındı.

“Tabii," dedi beriki, “benimyanımda ederseniz.”

Adamı idare etmek zor olmayacaktı.

En yakındaki telefon kulübesine kadar gittiler; adam dışarıda kaldı. Kadının söyleyeceklerini işitemeyecek bir uzaklıkta bekledi.

Kadın güldü, omuzlarını silkti. Kapıyı araladı.

“Yaklaşın,” dedi, “saklayacak bir şeyim yok benim. Anlıyor musunuz? Bu işte aldatılmış biri varsa, o benim, siz değilsiniz, benim!"

Adam kapının yanında kaldı, sıkıntılı bir görünümü vardı.

“Sadece bakıcıya çocuğu anneme götürmesini söyleyeceğim, o kadar. Sonra, sizinle karakola gelirim; herhalde bir avukata gereksinimim olacaktır. Sanırım, bana bir avukat gösterirler. Bir katille evli kalmak istemem."

Cooper onayladı.

“Dıırıın da ben arayayım," dedi. “Sizdeler şimdi. Ben ararsam, bakıcının evden çıkmasına izin verirler. Hiçbir şeyi kırıp dökmeme/erini, alıp götürmemelerini de söylerim. Böylesi daha iyi olur.”

Sheila kulübedeki yerini adama bıraktı; numarayı da verdi.

“Size teşekkür ederim ’ dedi pek anlamlı olmasına çalıştığı bir sesle.

Adam kızardı çünkü kadın doğrudan gözlerinin içine bakıyordu. iyi giyinmişti ve genellikle sokaktan toplamaya alışkın olduğu o fahişelergi-bi değildi. Kocası da bir katil ve bir Siyahtı. Tuhaf kadın. Olan acaba onun yüzünden miydi? Telefonu açtılar. Birkaç sözcükle işi bağladı.

“Acaba,” dedi çekinerek.

“Acaba ne?”

“Kocanızın geçmişte işlediği bir suç var mı? Kardeşini öldürmeden önce yasadışı bir şey yaptığını biliyor musunuz?"

“Hayır, “ dedi Sheila. “Niçin sordunuz?"

“Sordum, çünkü iyi bir avukatla bu işin içinden sıynlabilir. Sadece kadın ve barmenin ifadeleri var. Yalnız bu kadan elektrikli sandalyeye götürmeye yeter ama, öldürülen adam şantaj yapmaya çalışıyorsa... Bakın, bu işte zihnimizi kurcalayan bir şey var. Kocanız basbayağı bir Beyaz."

“Ne olmuş?” dedi Sheila.

“Olan şu ki, durum can sıkıcı,” dedi Cooper. "Aslında, iyi bir avukatın neler bulabileceği hiç belli olmaz. Bilmem ki... Annesi babasını aldatmıştır; sahiden Beyazdır. İnsanlar, Siyahlann çizgiyi aşabildiklerine yani Beyazlara

kanşabildiklerine o kadar inanıyorlar ki, onların içini rahat ettirmek gerek. Demek istiyorum ki, burada, New York'ta, durum aynı gözle görülmüyor. Irk aynmı o denli keskin değil ama, Güneyde büyük patırtı çıkacaktır.”

“Anlıyorum " dedi Sheila.

“O halde, onu mahkum ettirecek bir şey, başka bir şey biliyorsanız. • ■“

“Benden ne istediğinizin farkında mısınız?”

“Biraz önce, onun başına gelecek şeyi hiç umursamadığınızı söylüyordunuz," dedi Cooper.

“Elbette," diye mırıldandı Sheila, “ama, ne de olsa, onunla birlikte beş yıl geçirdim. Bir çocuğumuz var.”

Birden olan bitenin bilincine vardı ve şaşkınlıkla Cooper'a baktı.

“Söylesenize,” dedi, “onıı tutuklayacaklar, yargılayıp öldürecekler, degil mi?"

“Bilmiyorum,” dedi Cooper sıkıntı içinde.

“Tannm!" dedi Sheila. “Her şeyi elinde tutan Tannm!’

Muriel, tedirgin, dinliyordu. Polise telefon etmemiş, ahizeyi cihazın üzerinden kaldırmadan sarsmakla yetinmişti. Az önce kullandığı küçük tabancaya tedirginlikle bakıyordu. Elinde o olsa da kendini güvende hissetmiyordu.

Kapının sertçe vurduğunu duydu, sonra hiçbir şey olmadı, sessizlik. Dan kaçmış olmalıydı. Bir gece önce kendini ona okşatırken onun gidip de kardeşini öldürecek olduğunu düşünmek kızagarip bir duygu veriyordu. Kendisine o sırada adamın ne yaptığını anımsamak istemiyordu. Hoş bir şey olup olmadığına karar veremiyordu.

Dan herhalde gitmişti. Emin olmak istiyordu.

Ahizeyi kaldırdı, sessizce yerine koydu ve emniyetin numarasını çevirdi. Sonra sanki kendisine birisi yanıt veriyormuş gibi konuştu. Adresi verdi, yeri tarif etti. “Sağolun" dedi ve telefonu yine sarstı.

Kapı çatırdadı ve birden açıldı. Arkasına yığılmış olan masayla iki sandalye gülünç bir biçimde yıkıldı. Muriel tabancayı Dan’a çevirecek vahit bulamamıştı. Dan kızı olanca ağırlığıyla eziyor, bir yandan da sert ve soğuk bir elle ağzını kapatıyordu. Kız gözlerini kapadı; tepkisizce kendini bıraktı.

“Sus," diye soğuk bir sesle mırıldandı Dan. “Sus yoksa seni boğarım. Elimi ağzından çekeceğim; en ufak bir harekette bulunursan seni

boğanm. Uzun sürmez ha, inan bana."

Kız tıkanıklığın gevşediğini hissetti. Dudaklan ve dişleri acıyordu; boynunu Dan'ın öteki eli çürütmüş olmalıydı. Artık çok korkmuyordu. Belki adam onu öldürmek istiyordu.

“Paran nerede?" diye kısık bir sesle sordu.

“Burada param yok," dedi Muriel yavaşça. “Neredeyse hiçbir şey yok," diye ekledi adamın yüzünün değiştiğini görünce.

“Paran nerede?"

“Topu topu elli dolanm var."

“Kıtır atıyorsun," dedi Dan.

Aynı soğuk, heyecansız sesle konuşuyordu.

“Sanayemin ederim, Dan."

“Çantan nerede?"

“Çantamda değil, Dan. Çantamda ancak on, on iki dolar vardır.”

Ağlamaya başladı.

“Dan, benim neredeyse hiç param yok. Ne yapabilirim ki?“

“Ver o parayı bana. Çabuk ol."

Sendeleyerek kalktı, küçük tabancayı almaya davrandı. Dan'ın yumruğu sıkıldı ve kızın sağ memesine indi. Kız bağıracaktı ama, adamın eli dudaklarını ezmeye başlamıştı bile. Hemen arkasından adam elini çekti. Kızın ağzına kan tadı gelmişti. Boyalı gözlerinin pı-nannda yaşlar belirdi.

“Çabuk ol,” dedi Dan bir kez daha.

Kız kıpırdamadı. Söyleneni yapmaktan onu alıkoyan bir şey vardı. Kaslarını gevşeten, vücudunu yumuşatıp hareketten, tepkiden, savunmadan yoksun bırakan bir şey.

Dan, sert bir hareketle kızın giysisinin üstünü çekip aldı ve onu soymaya başladı. Muriel adamın ellerini tutmaya çalıştı.

“Nereden olursa işeyarar, bilir misin, iyi bir sigara yanığı?"

“Dan! Yalvarırım sana!.."

Kızı bıraktı.

“Şu parayı ver bana. Bir kez daha söyleyeceğim, son kez."

Muriel yenilmişti; komodine gitti. Birinci çekmeceyi açtı. Dan gözleriyle izliyordu. Hafif, ipekli bir şeyler kanştırdı ve Dan’a bir tomar para uzattı. Adam, hiçbir şey söylemeden tomarı cebine tıkıştırdı.

“Polise telefon etmemişsin," dedi birden. “Etsen şimdiye kadar burada olurlardı. ”

“Etmedim."

“Biliyordum,” dedi. “Dinliyordum; iyi rol de kesemiyorsun."

Kız yeniden ağlamaya başladı.

“Dan... Ben... Dün öylesine iyi bulmuştum ki... Canım yanıyor. Canımı acıttın. Kesin, bir yerimden çıkar bu.”

“Ne kadar var?" diye yanıtladı Dan kılını kıpırdatmadan.

“iki yüz dolar. Bütün *olanım bitenim bu, Dan. Sana yemin ederim.”*

Göğsünü tutuyor ve hıçkırıyordu.

“Bırak beni, Dan. Çık, git. Daha başka bir şey yapamam. Tüm paramı aldın."

“Dün kalmamı istiyordun ama," dedi Dan.

Başını sallıyordu.

“Ben de,” diye sürdürdü sonra. “Dün sende kalayım, *deseydim, kabul ederdin.”*

Duraksamıştı.

“Dürüst davransam bugün de diin yaptığımı yapanm. İki yüz dolarının karşılığı kadar veririm sana. Fakat, içimden gelmiyor. Dün, bakalım ne olacak, *diye yapmıştım. Sadece o nedenle. Dün, hiçbir işime yaramadı."*

“Sus, Dan. Çok kabasın.”

Adam başını salladı. Hafifçe şaşırmış gibiydi.

“Hepiniz de bunu söylüyorsunuz. Sen, Nick'in müşterileri, gazeteler... Ben işimi namusluca yapıyorum. Kardeşim öyle yapmadıysa, benim suçum değil ki... Sen öyle yapmadıysan da benim suçum değil. Dıin benden para alman gerekirdi. Senden bir şey isteyebileceğim sanısını vermemeliydin bana. Bu para bana gerekli. Senin evinde kalıp da She-ila’nın ne yaptığını öğrenebilseydim... Ama istemedin. Bu yaptığımı yapmak zorundayım. Aynı şey bir kez daha olsa, yine yapardım ’

Muriel adama bakıyordu; sesinin alçak ve tekdüze tonundan ürkmüştü.

“Nasıl Beyaz olduğumu soracaklar bana," diye sürdürdü. “Sorguya çekecekler. Ağzımı burnumu kıracaklar. Sıfıra indirecekler beni. Bu sırada Sheila ne yapar? Kabul edersin ki, onu gözümün önünde tutmak zorundayım. "

Gözlerini kaldırdı.

“Ben çıkıncapolise telefon etmeyeceksin. En az iki saat bekleyeceksin."

Kız adamın gözlerinin içine bakmak istedi ama o, başını çevirmek zorunda kaldı.

“Yapacağım şey için beni bağışla," dedi.

Muriel, soluk soluğa ona bakıyordu. Adam, vurmak üzere elini kaldırdı, kızın ağzından kulak tırmalayıcı bir çığlık yükseldi. Dan’m düğümlü yumruğu çenesine inince kız tam anlamıyla yerden sıçradı. Vücudu hafif bir iniltiyle yatağa düştü.

Dan yumruğuna baktı. Eklemlerinden biri hızla şişiyordu. Şaşkınlık içinde bu kez Muriel'e baktı. Kız uyur gibiydi. Artık kıpırdamıyordu. Boynu öyle rahatsız bir biçimde kıvrılmıştı ki, gören keşke yerini değiştirse, *diye düşünürdü.*

Kulak kabarttı. Dışarıda hiçbir şey duyulmuyordu. Muriel'in çığlığı kimsenin dikkatini çekmemişti.

Kızın üzerine eğildi, ağır elini sutyenin ince ve parlak kumaşının üzerine koydu. Ölmüştü.

“İstemiyordum,” diye mınldandı. “Sadece ben uzaklaşıncaya kadar susmasını istiyordum.”

Kıpırdamayan vücuda baktı. Yaşarken çok güzel bir kızdı.

Arkasını döndü ve komodinin üzerindeki el çantasını gördü. On iki dolar ve bir miktar bozuk para. Onları da aldı ve her iki kapıyı dikkatle kapayarak çıktı. Dış kapıyı kilitleyip anahtarı cebine koydu.

“Durumu pek parlak değil," dedi Cooper. “Hakkında aldığımız son bilgiler şöyle: Bir kadını öldürmüş. Kendisinin çalıştığı yere *gelip* giden *orta malı kadınlardan biri. Parasını alıp götürmüş. Cesedin duruş biçimine ve üzerindeki bazı izlere bakılırsa ırzına geçmek için öldürmüş olabilir. Kesin bilgiyi doktorlar verecektir. Sonra bir taksiye binip Brooklyn'e doğru* gitmiş. *Ondan sonra, izini yitirmişler. Üç gündür anyorlar ama, ne olduğunu hiç bilmiyorlar."*

“Sonsuza dek otelde kalamam ben “ dedi Sheila. “Bu olan bitenden sonra evime dönmeye gelince, düşüncesine bile dayanamıyorum. Bir bardak daha içer misiniz?"

Adam kendi bardağına viski koydu, Sheila bir sigara yaktı.

“Yaşamak istiyorum,“ dedi. “Dan'ı çok seviyordum. Fakat bu adam, benim sevdiğim Dan değil artık. Nasıl bu korkunç şeyleri yapabildiğine şaşıyorum."

“Damarlannda zenci kanı var• dedi Cooper. “Bu, ne de olsa, birçok şeyi açıklar."

“Buna, şu anda bile inanamıyorum," dedi Sheila. “ilk söylediklerinde öyle afalladım ki, inandım. Fakat şimdi, bir kez daha düşününce, inanmıyorum."

"Ama," dedi Cooper, “nüfus kayıtlan çok kesin."

“Tümden şaşırmış durumdayım,” dedi Sheila. “Ne yapacağımı, kiminle dertleşeceğimi bilemiyorum. Her şeye karşın, hâlâ Dan'ı, bütün bunlardan önceki Dan'ı düşünüyorum.”

Cooper, elini salladı.

“Boş verin," dedi. “O sayfayı çevirin. O, geçmişte kaldı. Geçmişe takılıp kalamazsınız”

“Onu biliyorum,” dedi Sheila. “Sanki ikimiz birlikte davranırdık."

Bir an durdu.

“Bana pek zor geliyor,” diye bağladı sözünü. “Kafama da vücuduma da.”

“Zaman bir çözüm getirecektir,” dedi Cooper.

“Bilmiyorum," dedi Sheila. “Umuyorum."

Erkek kalktı.

“Diin korkunç geçti," dedi kadın. "Bir bitse şu *iş. Gazetecilerin bulunması gerçekten gerekiyor mu?"*

“Herhalde," dedi Cooper.

Uzun bir sessizlik oldu. Adam bir şey söylemek istiyor da çekiniyor gibiydi.

“Bir akşam sizi bir yere götürebilir miyim,” dedi sanımda. Bunu söylerken kızarmıştı.

“Nezaketinizden böyle söylüyorsunuz,” dedi kadın ne anlama geldiği belli olmayan bir gülüşle.

“Hayır," dedi Cooper kesin bir sesle. “Benim için büyük bir zevk olur.“

Sheila içini çekti.

“Ne tuhaf,” dedi. “Polisleri böyle sizin gibi düşünmezdim.”

“Bunu bir övgii olarak alıyorum,” dedi Cooper yine kızararak. “Kusura bakmayın, gitmem gerek. Görevdeyim”

“Bana telefon edersiniz," dedi kadın.

Dan *bekliyordu. Melez otel sahibine günde otuz dolar ödediği küçük ve kirli odadan üç gündür çıkmamıştı.*

Burası da, Nick'in yerinde öğrenilmiş adreslerden biriydi. Bir sarhoşun ağzından kaçırdığı bir adres. Karyola gıcırdıyordu ve sertti. Otelcinin banyo *dediği aralıkta karafatmalar dolaşıyordu.*

Yatağın üzerine, sandalyenin üzerine, aşağı yukan her yere gazeteler yığılmıştı.

Dan patronu bekliyordu. Evin içinden gelen gürültülere dikkatle kulak kabartıyordu; bir yandan da gözü odanın tek penceresine yapışmış, sokağı gözlüyordu.

Alnı ter içinde, gömleğinin yakası kirliydi. Tıraşı uzamış, yanak-lan çökmüştü.

Ancak saat beşte geldi. Pencereden gördüm, yalnızdı. Bu igrenç herife kendimi yakalatmak niyetinde degildim. Merdivende ayak seslerini duydum, sonra birinci kattaki odasına girdi.

Sheila'yı düşünüyordum. Bana Sheila gerekliydi.

Başka ne düşünmeliydim? Hiçbir şey yapamadan yanında kaldığım geceyi ve az kalsın aynı şey yinelenecek gibi olan o ikinci geceyi düşünüp acı acı güldüm.

Bütün bunlar Richard'ın yüzünden olmuştu. Yaşamımın tüm gidişi onun yüzünden altüst olmuştu.

Alt katımda patronla karısının tartıştıklarını işitiyordum. Adam konuşuyor, kadın da ara sıra az çok sen bir tavırla onun sözünü kesiyordu. Kadının pes ve kalın bir sesi vardı. O da kocası gibi Melezdi ama leni çok daha koyu renkti. O kadını düşündükçe Sheila'ya duyduğum gereksinim artıyordu.

Richard'ı öldürmekten duyduğum rahatlığa karşın sakınımlı davranmalı, her şeyin durmasını beklemeliydim. Her ne olursa olsun, sorun yatışıncaya kadar saklanmak zorundaydım, sonra Shei-la'yı bulacak, onunla başka bir ülkeye gidecektim . Önce kendim gidebilir, ona yanıma gelmesini yazabilirdim, fakat uzun süre bekleyemezdim. Elimde aşagı yukarı doksan beş dolar kalmıştı ama, er-

tesi gün otelden ayrılacaküm. Şu ya da bu biçimde verdiklerimi geri almak zorundaydım.

Aşağıda kapı gıcırdadı ve kadın bir şey söyledi. Sesi merdivende çınladı. Ağır adımlarla yukarı çıkmaya başladı.

Bana geliyordu. Kapıyı vurmadan açtı.

“Gazetede bir şey daha var,” dedi gazeteyi uzaktan göstererek. “Çıkıp gitmelisiniz buradan.”

“Neden polise haber, vermediniz?” dedim.

Tedirgin gözlerle bana baktı.

“Çıkıp gitmelisiniz,” dedi yine. “Bir şey demedik, çünkü hepsi aç köpekler gibi sizin peşinizdeydi. Kötü bir adam da olsanız, bir kardeşimize böyle davranmamız gerekirdi; fakat artık yapamayız.”

“Niçin?” diye sordum. “Sür git aynı şeyi yapacağımdan mı kor" kuyorsunuz?”

“Korkmuyoruz,” dedi kadın, “ama gitmeniz gerekiyor.”

“Yarına kadar paranızı ödedim.”

“Durum değişti," dedi. “Bazıları kardeşinizin sizi tehdit ettiğini söylüyor. Fakat öldürdüğünüz kadın sizi tehdit etmemiş ki... Kadını öldürüp ırzına geçtikten sonra parasını da alıp gitmişsiniz.”

Gülmeye başladım. Öldürmüş ve ırzına geçmişim. Öyle ya... Zenci. olduğuma göre...

“Bakın,” dedim, “bu ülkede Siyahlar hakkında neler yazılır, bilirsiniz. Ben onu öldürmedim. Susturmak için bir yumruk attım.”

Tedirgince baktı bana.

“Üç gündür buradayım,” dedim. “En ufak bir olasılık olsaydı, üç gündür sizleri çoktan bulurlardı.”

“Ciddi araştırmalara başlıyorlarmış,” dedi.

Sinirlenmeye başlıyordum. Sanki kendisine anlatabileceğim şeyin herhangi bir laftan daha fazla önemi yokmuş gibi, heyecanlanmadan konuşuyordu.

“Peki,” dedim. “Yarın akşam, daha önceden konuştuğumuz gibi, çıkıp gideceğim. Elbette, hiçbir girişimde bulunmamanızı öğütlerim.”

Sesimi biraz fazla yükseltmiş olacagım ki, kocasının da yukan çıkağını duydum.

“Bu berbat odaya günde otuz doları az buluyor olmalısınız?”

“Oda degil," diye mınldandı. “Tehlikede olan sizin yıışamınız ve bizim özgürlüğümüz. Benim adam sizi almak istemiyordu”

Adam da o anda içeri girdi. Gözlerini kaçırıyordu. Kansınm bir adım arkasında durdu.

“Gösterin bana şu gazeteyi,” dedim.

“Beni dinleyin,” dedi, “elimizden gelen her şeyi yaptık, ama tüm mahallelerde kıpırdanmaya başladılar. Durum hiç belli degil. Kesinlikle degil. Bak, birader, bizim otelden çıkıp gitmen gerekiyor.”

Onlara doğru bir adım attım. Kadın kıpırdamadı ama, adam hafifçe geriledi.

“Şu gazeteyi görmek istiyorum,” dedim.

Hemen o anda, o anda görmeliydim. O gazetede karımdan söz ediyor olmalıydılar. Patron bir adım öne çıktı ve gazeteyi kansının elinden çekip alarak kapıya doğru fırlattı.

“Çıkıp gidin buradan, istediğiniz gazeteyi alırsınız. Bakın, birader, size yarının oda kirasını geri vermeye hazırım.”

Hamlemi hesapladım. Adam benden nasıl bir hareket gelecegini henüz kestirememişti. Geriye sıçramaya çalıştı ama, yakalamıştım bile. Odanın içine doğru çektim ve bir tekmeyle kapıyı kapadım.

“Ver bana şu gazeteyi.”

Karısı kıpırdamıyor, inip kalkan göğsünü iki yumruğuyla bastı-nyor, yuvalarından dışan uğramış gözleriyle bana bakıyordu.

“Ver,” dedim yine, kadına bakarak.

Gazeteyi yerden alıp)Jana uzattı. Alıp cebime tıkıştırdım.

“Şu perdelerin ipini çıkar.”

Kadın, gık demeden dediğimi yapıp, saç örgüsü ince kordonu çıkardı. Adam kıpırdamıyordu. Korkudan ödü patlamıştı. Sol yumruğumu burnuna dayadım.

“Bak,” dedim, “gör, bir kadını öldürmek dedikleri şey neymiş.”

Çenesi hafifçe çatırdadı, vücudu kollarımın arasında gevşedi. Fazla güçlü vurmamıştım. Bu kez emindim. Yüreği düzenli vuruyordu.

“Korkma,” dedim kadına.

“Korkmuyorum,” dedi, “ben yapmam gerekeni yaptım."

Ellerini bağlayıp adamı yatağın altına tıkıştırdım.

“Şu gazeteyi okur okumaz çıkıp gideceğim,” dedim.

Sakindim, artık işin dışında gibiydim. Ellerim titremeden gazeteyi açtım. Sorgulamaları vermişlerdi. Beni tehlikeli bir deli olarak tanıtıyorlardı. Siyah olduğum pek söylenmiyordu.

Sonra, Sheila’dan söz ediyorlardı. Bir avukata vekalet vermişti, boşanma davası açıyordu.

Orasını iki kez okudum. Kendisi hakkında hemen hiçbir şey demiyorlardı. Resmini bile basmamışlardı. Yazıların basılmasını engelleyen biri vardı.

Uzun bir süre durup düşünmüş olacağım. Kadın kıpırdamıyordu. Yatağın altındaki kocası da hareketsizdi.

Kadın yaklaştı.

“Gitmeden önce bir şey yemek ister misiniz?"

Sheila. O iki gece. Ann, Sally, Rosie. Dört gündür bir kadına dokunmamıştım. Muriel'in cesedi ve üzerindeki naylon kombinezon gözümün önüne geldi.

“Yok,” dedim, “yiyemem.”

Kendisine nasıl baktığımı gördü ve bir şey demedi. Orada duruyor, göğsü hızlı hızlı inip kalkıyordu.

Demir karyolada, üzerimdekileri çıkarmadan, kadından alacağımı aldım. Beni engellemek için hiçbir şey yapmamıştı. Şaşılası bir kösnüllüğün pençesindeydim; kadın uyuşukluğundan sıyrıldığında sanki aradan bir yüzyıl geçmiş gibi geldi bana. Bacaklarının arası yumuşak ve yakıcıydı; kaynayan bir pınara benziyordu. Elleri benim tedirgin ve gergin vücudumda dolaşırken vücudu ağır ağır hareket ediyordu. Sonra beni vücuduna bastırıp sıktı. Etimi etine sokmak istiyor gibiydi. tnilderken hemen hiç gürültü çıkarmayan, bir şey anlamayan bir hayvanın yakınmasını andırıyordu.

Uzun süre kadının yanında uzanmış yatım. Sıyrılıp uzaklaşmak için herhangi bir davranışta bulunmuyordu. Entarisini çok yukarılara sıyırmış, öyle pek bir şey düşünmeden sert ve çıplak kamını okşu-yordum. Sonra, yatağın altındaki herifıduydum. inildemeye, kıpırdamaya başlamıştı. Kalktım, üstümü başımı biraz düzelttim. Kordonun gevşeyip gevşemediğine baktım. Sorun yok gibi görünüyordu. Kadın da doğruldu.

“Şimdi gitmeniz gerek," dedi. “Gitmelisiniz."

“Bak," dedim, “nereye gideyim istiyorsun?”

“Burayı nasıl buldunuzsa,” diye mırıldandı, “başka bir yer de bulursunuz.”

“Beni arıyorlar," dedim. “Tüm kentte anyorlar beni. Dışarı adımımı 'atsam, tanıyan biri çıkabilir."

“Sizi burada tutamam,” dedi alçak sesle.

Adam yatağın altında daha fazla kıpırdamaya başlamıştı.

“Bunu nereye koyabiliriz?” diye sordum.

Kadın bir şey demeden bana baktı, fakat yüzümde okuduğu şeyi yeterli bulmuş olacak ki, yavaşça dönüp kapıyı açtı ve önüme düşüp merdivenlerden inmeye başladı. Birinci kata indik. Kimse yoktu. Bina çok sessizdi.

Kadın beni küçük bir odaya soktu ve ikinci bir kapı gösterdi, sonra gidip o kapıyı açtı. Epeyce kirli, zavallı bir mutfağa girdik. Büyük bir bulaşık teknesi, onun altında bir dolap, dolapta da bir yıgın pislik, eski fırçalar, konserve kutuları, tahta bezleri vardı.

Bezlerden birini alıp agız tıkacı yaptım ve bağladım. Pek fazla sıkmadım. Adamı oradaki öte berinin üzerine sençe uzatum. Kanat aralıklarının yeterince hava geçireceğini anlayınca dolabın kapısını kapadım.

Adamın kıpırdadıgını duydum. Az çok rahat edebileceği bir konum arıyor olmalıydı.

Mutfakta ayakta duran kadın, yine eskisi gibi hareketsizdi.

“Dinle,” dedim. “İşitiyor musun beni?”

Başını eğdi.

“Sana söyleyeceğim yere gideceksin. Bayan Parker’in hala orada olup olmadığını soracaksın. Sheila Parker. Karım."

Bir kez daha olumlayarak başını egdi.

“Nerede olduğunu, oradan gidip gitmediğini, bebegin nerede olduğunu öğrenmeye çalışacaksın."

“Oğlunuz mu?” diye sordu.

Ben de bir şey söylemeden başımı eğdim; boğazımın sıkıldığını duyumsuyordum.

Bir sessizlik oldu.

“Ondan sonra gideceğim," dedim. “Fakat... öğrenmek istiyorum."

Kadına adresi söyledim; birkaç ek bilgi verdim. Sessizce mutfaktan çıktı; öteki kapıyı kapadığını duydum. Çevreme bakındım. Bir yerde bir kalıp sabunla bir ustura gördüm. İçinde yüzümün tümünü göremeyeceğim denli ufak bir aynanın karşısında alelacele bir tıraş oldum. Buzdolabında bir şeyler buldum.

Fena halde acıkmıştım.

Kadın döndüğünde ortalık kapkaranlık olmuştu. Ben onun yatak odasına yerleşmiş, ara sıra kalkıp benimki dolapta sıkılıyor mu, diye bakıyordum.

Kadının geldiğini görünce neredeyse mutlu oldum ama, içimde öyle korkunç bir yürek sıkıntısı vardı ki, bana söyleyeceklerinden korkuyordum.

İçeri girdi. Öteki odadan ayak seslerini duydum. Mutfağa baktı; sonra yatak odasına geldi ve beni orada görünce hiç şaşmadı.

“Gitmiş,” dedi. “Wekome Oteli'nde kalıyormuş. Pek uzakta değilmiş. Çocuk anneannesindeymiş. Sağlığı iyi. Herhalde iki üç güne kadar eve dönmek niyetindeymiş. Belki de daha önce.”

“Kendisiyle konuştun mu?"

“Otel çalışanları söylediler."

“Nereden biliyorlarmış?"

Yüzünde neşesiz bir gülüş belirdi.

“Onların kulağı vardır. Bu söylediklerimi polislerden biriyle konuşmuş. Cooper'mış adı. Otelde herkes adamla alay ediyordu. Kız gibi kızarıyormuş. Küçük bir otel.” '

“Sıkı mı gözetiliyor?” diye sordum.

“Birkaç polis var,” dedi. “Fakat öyle aman aman değil. iş, gazetelerde büyük olay diye gösteriliyor. Aslına bakarsan, bir zenci, bir de orospu öldürülmüş. Polisi de başkalarını da pek tasalandıracak bir şey degil. Kızı öldürüp de ırzına geçmek, gazetelerde bir etki yapar. Mahkemede de yapacaktır ama, kimseyi heyecanlandırmaz."

“Niçin mahkeme lafı ediyorsun?” diye sordum sertçe.

“O kadın yüzünden aptallık edeceksiniz," dedi. “Uzaklaşacak, saklanacak vaktiniz vardı ama, ağlarını atmalarına izin verdiniz. Şimdi gelip aga takılmanızı bekleyeceklerdir.”

Alaylı güldüm.

“Çok beklerler,” dedim, “mahkemeye çıkmamı. Beklesinler, zararı yok.”

Ağır agır soyunmaya başladı.

“Ne yapıyorsun?” diye sordum.

“Yatıyorum," dedi ve durdu. “Galiba, başka yerde yatsam içiniz rahat etmez. Sizi ele vermek niyetinde değilim. Sanmam ki, tehlikeli olasınız."

Önümden geçip yatağa uzandı.

“Üstünü örtebilirsin," dedim. “Bir kez daha yapmaya niyetim yok.”

Yanıt vermedi ve örtülerin altına kaydı. Gidip perdeleri kapadım ve elektriği açtım. Oda birden midemi bulandırdı. Kokusu da. Kusmamak için kendimi zor tuttum. Alkol almam gerekiyordu.

Yandaki odaya geçtim. Herhalde orayı yazıhane diye kullanıyorlardı. Bir dolapta içki buldum. Ucuz marka bir romdu.

Şişe yarılanmıştı. Kalanı beni uyuturdu.

Merdivene açılan kapıyı kapayıp anahtarı cebime koydum.

Keşke bir silahım olsaydı.

Yatak odasına döndüm. Masanın yanına bir sandalye çekip oturdum ve içtim. Kötüydü.

Sheila'yı görebilmek için tek yol kalıyordu: Oteline gitmek. O ayrılmadan önce. Kalktım. Gidip mutfaktaki dolabı yokladım. Döl 13

nerken pencerenin yanından geçtim ve dışarıya bakmak için perdeyi kaldırdım. Bir araba köşeyi dönüyordu; bir an görebildim. Polis arabasıydı.

İçinden inen olup olmadığını anlamaya çalıştım. inseler kapının önünde olurlardı. Yüzümü cama yapıştırdım.

Aşagı kapının vurulduğunu duydum. Arkasından zilin sesi geldi.

Bir anda merdivene koştum. Arkamdan kapıyı kapadım; anahtarı iki kez çevirip cebime attım. Hızla yukarı çıkıp birkaç dakikada binanın son katına ulaştım. Tavan arasında bir tepe penceresi buldum ve çatıya çıktım. An yitirmemem gerekiyordu. Kuşkusuz, beni odamda kıstırmayı umuyorlardı.

Çabuk davranır buradan kurtulursam Sheila'nın oteline uğrayabilirdim.

Çatıda yandaki binaya kadar emekledim; orası diğerinden en az dört kat daha yüksekti. Elimden geldiğince hızlı gidiyordum ama, eğim de çok fazlaydı.

Altımda birtakım gidip gelmeler olduğunu fark ettim ve soğukkanlılığımı yitirmemek için dişlerimi sıktım. Otelin iç avlusuna ve komşu binanın kenarına varmıştım.

Tutunabilecek hiçbir şey yoktu. Yavaş yavaş, gürültü çıkarmadan başımı uzattım.

Aşağıda dört adam bekliyordu. Polistiler. Kasketlerinden tanıdım. Bakmıyorlardı.

Bir oluk ve duvara çakılı bir yapı merdiveni arasında seçim yapmam gerekiyordu. Merdiven öyle bir durumdaydı ki, onu kullanmayı göze alamıyordum.

Fakat oluktan tırmanmak da olacak gibi degildi. Merdivenin U biçimindeki ilk basamağını kavradım. Pas çürütmüştü, elimde kaldı.

Kurtulmanın yolunu bulmuştum. Böyle serbest kalan yerden yararlanıp U’nun içine, basamakların arkasına girdim. Böylece sırtım duvara dönük tırmanabilecektim. Fakat basamaklann kafesi içinde

mahpustum. Olabildiğince hızlı çıktım yukan.

Otelde, iki kapıyı kırarken vakit yitirmiş olmalıydılar.

On birinci basamak da neredeyse elimde kalıyordu; dirseklerim ve dizlerimle tutundum.

Son bir çabayla komşu binanın tepesine vardım. Oldugum yerde dönüp ellerimin üzerinde yükseldim. O anda burnumun dibinde bir şey şiddetle bir yere çarptı ve sag elimin üzerine taş parçacıklan yagdı.

Beklemedim ve olanca hızla çatının üzerinde ilerledim. Egim dikti ama ayakta durabildim. Ve gümüşümsü metalin üzerinde koştum, evet koştum. Ne saga ne sola bakıyordum. Gözlerim bir sonraki çatıya dikilmişti. Adamları ekmem gerekiyordu, elden geldiğince tez ekmem.

Bir sonraki bina, üzerinde bulunduğumla aynı düzeydeydi. Koşmayı sürdürdüm. Beceriksiz bir koşuydu. Vücudum dengesini yitirmemek için dehşete ugramış olarak kasılıp duruyordu.

Dördüncü bina iki metre aşağıda kalıyordu ama, bunun daha da dar açılı olan egimi beni boşluğun dibinde durdurdu. Döndüm ve ellerimde asılarak, iki ayagımla duvan kazıyarak tepesine kendimi attım. Emekleyerek bir bacaya kadar ilerledim ve orada epeyce geniş bir aydınlık camı gördüm.

Çatıya sülük gibi yapışarak camın yanına gittim. içeriyi iyice inceledim.

Hiç kimse yoktu.

Sag elimi yenime saklayıp bir vuruşta camı kırdım; elimden geldiğince çabuk olarak açıklıgı büyütüp içeri süzüldüm.

Bir yüklükte birtakım giysiler vardı. Hemen gri bir ceket aldım ve kendi laciverdimi ceplerini boşaltıp bıraktım. Gri bana az çok uygundu. Şapkamı da bırakıp başka bir şapka aldım ve kapıya gittim. Dışarıdan kapalıydı. Sürgüyü çekince açıldı. Çıktım.

Sahanlıkta kimse yoktu. Dışandan anlaşılmayan sesler geliyordu. Kulak verdim ve anladım ki, insanlann yansı dışarıda ve insan

avını yani benim avlanmamı gözetliyorlar.

Sessizce indim. Kalabalığa karıştığımda kimse bana dikkat etmedi; ben de yavaş yavaş topluluktan uzaklaştım.

Bir sonraki sokağa saptım.

Gri ceketin cebinde sigara vardı. Bir tanesini ne olur ne olmaz diye yaktım.

Evleri aramaları gece boyu sürerdi.

Sheila’yı şöyle kısa bir süre görmem için bol vakit vardı.

Belim, kaslarım ağrıyordu ama, kendimi özgür, hiç olmadığım kertede özgür hissediyordum. Elime yakın patlayan kurşunu anımsadım ve elime baktım. Kurumuş kandan belli olan küçük bir sıyrık vardı. Ufacık yarayı emdim ve o an aklıma geldi ki bana bir tabanca gerekliydi. .

Elden düşme bir tane alacak kadar param kalmıştı. Bir rehinciden alabilirdim.

Bizim eve yakın bir rehinci tanıyordum. Sheila'nın şimdi kaldığı yere de yakın. Bir alay parası olan bir ihtiyar.

Metroya binip binmemekte kararsızdım. Ama taksi o kadar tehlikeli olmazdı.

Geçen ilk taksiyi çağırdım, adama adresi verdim. Gerçek, doğru adresi. Çekinmeye gerek yoktu artık. Sahici tehlike varken çekinmeli. Büyük bir tehlike. Bir taksi şoförü tehlikeli değildir.

İndim ve parayı verdim. Bir de baktım ki, dükkan kapalı. iş ona kalsın. İhtiyar, dükkanın arkasındaki. odada yatıp kalkardı. Öteki yandan girmek yeterdi.

Binaya girip kapısını çaldım. Biraz sonra koşarak geldi ve dışarıya bakmak için kapıyı araladı; kapı zinciri uzuncaydı, ayağımı aralıktan soktum. Aynı anda da adamı yıpranmış kostümünden yakaladım. Bu arada tehdit de ediyordum.

“Aç,” dedim, “yoksa beynini dağıtırım. Çabuk ol; sana kötülük etmeyeceğim.”

Elleri titreyerek zinciri kaldırdı. Güç altında soluklanmasını duyuyordum.

İçeri girdim.

“Selam,” dedim. Bu arada giysisini bırakmıştım. “Beni tanıdınız mı?”

“Bilmem ki. . .” diye korkuyla kekeledi.

“Evet,” dedim. “Dan. Bir tabanca satın almak istiyorum. Mermi de...’’

“Zaten var ya tabancanız,” diye mırıldandı.

“Hiç de yok,” dedim.

Az önce üzerine silah gibi tuttuğum anahtarı uzattım.

“Buyurun,” dedim. “Bir anı. Elinizi de çabuk tutun.”

“Ama,” dedi, “size tabanca satarsam beni hapse atarlar."

“Uzun sürmez,” dedim. “Biraz numara yaparlar. Haydi, çabuk.”

Tezgahının altında bir çekmece açtı. Çeşitli modellerde tabancalar vardı. Büyük bir tane seçtim ve şarjörüne baktım. Boştu.

“Kurşun,” dedim.

Küçük bir kutu uzattı. Şarjörü doldurdum. Geri kalan kurşunları cebime koydum. Tabanca ise cebe konamayacak denli ağırdı. Kemerime sokacaktım. Fakat sonra fikir değiştirip öyle pek önemsemeden silahı ihtiyara çevirdim.

“Belki biraz nakit paran vardır?” dedim.

Yanıt vermedi. Ellerini havaya kaldırdı. Ağzı, bir tavşanın ağzı gibi kıpırdıyordu.

“Hayır, hayır,” dedim. “indir ellerini. Aramızda güven var. Pekala biliyorsun ki, ben ellerimle öldürüyorum.”

Ellerini indirdi ve ceplerini karıştırdı. Şişkin bir eski cüzdan çıkarıp bana uzattı.

“Sadece para,” dedim. “Senetleri istemem.”

Ağlamaya başladı. Çok para vardı.

“Günün hasadı mı?” dedim. “İşler yuruyor. Ne kadar rehine koysalar, o kadar da satın alıyor insanlar; sen de iki yönden kazanıyorsun.”

Kağıt paraları kapıp ceketimin cebine tıkıştırdım.

“Belki benim bedenime uygun bir kostüm bulunur sende? Şöyle, bir hanımın hoşuna gidecek bir şey.”

Tek sözcük etmeden dükkanın öteki ucuna gitti ve askıdaki giysileri gösterdi. Beyaz çizgili kahverengi bir kostüm aldım; fazla göze çarpan bir şey değildi ama, üstümdekinden yeterince farklıydı.

Adamın arkasında ayakta duruyordum; 38’in“ kabzasıyla kafasına nazikçe vurdum. Yerde kalakaldı. Acele etmeden üstümü değişip dükkanın arkasındaki konut bölümüne geçtim ve biraz yıkanıp temizlendim. Kendimi çok daha iyi hissediyordum.

Dükkana döndüm; telefonu görünce hayıflanarak içimi çektim. Sheila’ya garda randevu verip de onunla öylece çıkıp gitmek nasıl da kolay olacaktı.

Gazetedeki yazıyı anımsadım. Boşanma davası. Bu, vardı. Sonra, otelin telefonunun herhalde az çok dinlendiği de yazılıydı.

İçimi çektim. ihtiyar hala yerdeydi. Böyle bir şeye gittikçe duyarsızlaşıyordum. iki gündür adam öldürmüştüm ama, beş yıldır da insanları yere seriyordum; ikisinin arasındaki ayrım pek büyük değildi.

Zaten, yerdeki şu adam da ölmüş değildi. Bundan emin olmam için dükkanı ateşe vermek yeterdi. Ayrıca, mahallenin dikkatini, gitmek istediğim otelden biraz farklı bir şeyin üzerine çekmiş olurdu. İtfaiyecilerle aynasızlar da biraz idman yapmış olurdu.

Lambalık gaz buldum. Olmaz mı? Burada her şeyden vardı. Yanabilecek ne kadar eski püskü şey, eşya, giysi, kağıt, tahta, lastik tekerlek toplayabildimse dükkanın ona yerine yığdım. Üzerine gaz döktüm.

Bir kibrit çakıp yığının üzerine attım. Önce söner gibi oldu, sonra birden puf diye bir sesle ateş yüzüme üfürdü. Hemen dükkanın

21) Emniyette ve orduda çok kullanılan Smith and Wesson marka, 38 kalibrelik tabanca.

arkasına, oradan koridora geçtim ve sessizce dışan çıktım. Ateş homurdanmaya, öfkeyle çatırdamaya başlamıştı. Binadan ayrıldım ve aynı sokakta arkamı dönmeden yürüdüm.

Otelin önüne vardığımda büyük yangın arabaları bir cehennem gürültüsü içinde geçiyordu. Birden kendimi çok yorgun hissettim. Sonra her şey çok çabuk olup bitti. İnsanlar kapılara, pencerelere çıktı, meraklılar yanan yere doğru gitmeye başladı. İtfaiyeye çok çabuk haber verilmiş olmalıydı.

Otel gelgeç yolculardan çok, sürekli kalanların bulunduğu bir yerdi. Pek büyük değildi. Rahat bir yere benziyordu. Kapı önünde iki delikanlı belirmişti. Bana dikkat etmediler. Aşağıda bir restoran vardı. Camlı kapıyı ittim. Bir süre döner kapı kanadının karnım ve kalçamdaki baskısını duydum.

Hemen tuvalete geçtim. oradan da merdiveni çıkarak koridora girdim. Herhalde koridor hole açılıyordu.

Barların, lokantaların ve daha başka halka açık yerlerin genel konumunu yeterince bildiğim için yanılmazdım.

Asansörcü çocuk kapısının önünde esniyordu. Bir on dolarlık uzattım.

“Beni çabuk Bayan Parker'in odasına çıkar, sonra tekrar in ve çiçek al,” dedim. “Kıpırda, bakalım.”

Parayı hemen cebine sokup kapılarını açtı. Yüzüme pek bakmamıştı bile.

“Sarışın bayan mı?” diye sordu emin olmak için.

“Evet,” dedim. "Sarışın bayan. Akrabası olurum.”

Alay yollu sırıttı.

Yaşlı *adam hala soluk alıp veriyordu. Vücudunıın sağ yanı korkunç derecede yanmıştı, kömürleşmiş giysileri kanlı etlerine yapışmıştı. Sağ eli ne anlama geldiği anlaşılmaz devinimleryapıyor, ağzından birbirini tutmaz sözcükler dökülüyordu.*

İki adam ihtiyan dikkatle kaldırdı ve kararmış, üzerinden sular akan, hâlâ tüten eşya parçalarını aşarak kendilerine molozlann arasında bir yol açtılar.

Ateş binanın yukarı katlarını sarmıştı; motorların homurtusu alevlerin çatırtısıyla yarışıyordu.

Sedyecileryaşlı adamı ambulansayerleştirdiler. Adam bir tanesinin yenini kavradı.

“Polis/’ dedi hafif bir sesle, “bir polis memuru...”

“Peki," dedi sedyeci. “Telaşlanmayın. Şimdi gelirler.”

Kaşları kararmış gözler birden açıldı ve karşısındakine dikildi. Sedyeci, ihtiyarın kırmızı, patlamış, kanayan gözkapaklannı, yüzündeki acılı kasılmayı görmemek için başını çevirdi.

“Dan,” *dedi ihtiyar,* “Dan *Parker... O... Yangını...”*

Sedyeci fırlayıp *yere* atladı *ve hareket etmeye hazırlanan ambulans şoförüne bağırdı.*

“Dıu . •;iîme!”

Bir polis memuruna doğru koştu. Polislerin koyduğu sınırın arkasında birikmiş halk merakla bakıyordu.

“Baksanıza!" dedi sedyeci. “Size iş çıktı. Çabıık gelin ."

Polis adamın peşinden gitti.

“İşin içinde Dan Parker varmış," dedi sedyeci soluk soluğa. “İhtiyar söylüyor bunu. Mahalleli bunun için biraz kafadan kontak *diyor ama... Yine de..."*

Polis memuru yaralıya yaklaştı. Birkaç metre ötede bir duvar parçası korkunç bir gürültüyle yıkıldı.

“Dan Parker yaptı diyormuşsunuz, öyle mi?” dedi.

Yaşlı adamın gözleri yeniden kapanmıştı. Başıyla belli belirsiz bir işaret yaptı.

“Bir 38 *aldı,” dedi mırıldanır gibi. “Bir de takım elbise.* Çizgili *kahverengi. Bir kadını görecekmiş. Paramı da aldı. Paramı geri versinler. Dan Parker yaptı. Paramın tümiiydü.”*

Memur dikkatle not alıyordu.

“Nereye gidiyordu?" diye sordıı. “Bilmiyor musunuz?"

“Bana vurdu,” dedi ihtiyar. “Başıma. Param... Kahverengi bir takım ... Bir kadını görecekmiş."

“Hangi kadını?" diye sorusunu yineledi memıır.

Yaşlı adamın başı sağdan sola devrildi.

“Bakın," dedi sedyeci, “adamı götürmemiz gerekiyor. Yoksa bıırada can verecek."

“Ben sizi orada bulurum," dedi memıır.

Ağır ambulans homurdanarak yola koyuldu.

Crane yumruğunu masaya indirdi.

“Herifi göz göre göre kaçırdılar,” dedi. “Yapılabilecek bir şey yok. Çıkış yolunu göremiyorum. !lk üç binayı tepeden tırnağa aradılar. Dördüncü de neredeyse bitiyor ve elbette, adamı bulamayacaklar.” Durdu. Telefon çalıyordu. Dinledi; kısa, tek heceli yanıtlar verdi ve telefonu kapadı.

“Bitirmişler,” dedi. “Hiçbir şey bulamamışlar. Ceketi ve şapkası dördüncü binanın tepesinde bir odadaymış. Herif merdivenlerden inmekten başka bir şey yapmamış. Mükemmel doğrusu!”

Bir kez daha yumruğunu masaya indirdi, dosyalar sarsıldı.

“Şimdi bana ne masal okuyacaksın bakayım?” dedi. “Bu herif senden benden daha kara derili değilmiş, öyle mi?“

Cooper başını salladı; rahat değildi.

“Ben... Bunlar bizim karşı çıkamayacağımız birtakım kanıtlar," dedi. “Bir katışıklık oldu.”

“Takar mıyım ben? Neden karıştınlmış efendim? Neye benzedik şimdi biz? Daha iş başlamadan uyanacaktık, beceremedik! Şimdi bak sen, ne gürültü çıkacak! Eskisinden beter olacak, bir sonrakinde de kaçıracağız. Ne oldu

şimdi? Gazetelerin ağzına sakız olduk dört gündür. Enine boyuna yazıyorlar. Şu *Beyazlarla Siyahlar arası boşanma evlilik*

işine *yapışmışlar. Gördün* mü *bizi nerelere getirdiniz? Herif Beyazmış! Peki, kuzum, niçin Beyazmış? Her şeyden önce onu söyle."*

“Benim kusurum değil,” dedi Cooper. “En başta ben üzülüyorum. Adam soğukkanlılığını yitirdi. İkinci cinayet, bütün bunlar olmayabilirdi. Aslında kellesini kurtarıyordu, hattâ iyi bir. avukat beraat bile sağlayabilirdi. Öteki herif, o Richard, şantajcıymış: Fakat Dan kendisinin Siyah olduğunu aklına koymuş ve size anlattığım o rastlantı olmasa, kimse onun Beyaz olduğunu bilmeyecekti.”

“Vay canına yandığımın," diye kükredi Crane.

Bir sessizlik oldu. Yine telefon çaldı.

“Evet?" diye ahizeye bağırdı Crane olanca sesiyle.

Birkaç saniye dinledi.

“Nerede?" diye sordu bağırarak. “Karının olduğu yere mi yakın?”

Cooper kızardı ve başka yana baktı. Crane ahizeyi yerine koydu ve ayağa kalktı.

“Koş!" dedi. “Dan, karısının kaldığı otele beş dakika uzaklıkta bir rehincinin dükkanını kundaklamış. İhtiyarı bayıltmış, kahverengi ve beyaz çizgileri olan bir takım elbisegiyip kaçmış. Hadisene! Ne bekliyorsun? İstediğin kadar adam al yanına.”

Cooper ayağa kalkıp çıktı. Crane kapıya kadar peşinden gitti.

“Dikkat et de artık başka kimseyi öldürmesin. Hattâ önce davranıp ateş etmeniz daha iyi olur.”

Cooper amirine dik dik baktı ama sonra gözlerini indirdi. Crane alay ediyordu.

“Çok daha rahat çalışırsın.”

Beriki bir şey diyecekti, kendini tuttu ve koridorda gözden kayboldu. Crane bir tekme vurup kapısını kapattı, gidip masasına oturdu.

Dan eşikte durdu, arkasında asansörün kapısı kapandı. Sağına soluna baktı ve hiçbir şey düşünmeden, belinde bir çıkıntı yapan tabancanın kabzasını bastırmaya çalıştı.

Sheila'nın oda numarasını otelci kadın söylemişti. Üçüncü kapı oluyordu. Arkasına kaçamak bakışlarfırlatarak, yavaşça, son derece dikkatle kapının topuzunu çevirip kanadı kendine çekti. Kapı direniyordu. Daha sıkı çekmeye başladı, neredeyse soğukkanlılığını yitiriyordu ki, birden kapının öteki yönde açıldığını anladı. içeri girdi.

Sıradan bir odaydı. Pencerelerde uzun perdeler vardı. Gözleri, hiç düşünmeksizin, bu ayrıntıyı olası bir saklanma yeri olarak kaydetti. Pencere açıktı ve kent ışıklar içindeydi.

Biryatak, iki koltuk, bir masa ve gömme bir dolap. Küçük bir kapı. Herhalde banyonun kapısı olacak.

Dan kulak kabarttı. Hiçbirgürültü gelmiyordu. Odada kimse yoktu. Banyoda da: Sessizce yaklaştı ve koridordan ayak sesleri geldiğini duydu. Vakityoktıı. Kendini pencereye doğnı attı ve perdelerden birinin arkasına gizlendi.

Sheila içeri girdi. Dan or.:ı göremiyordu. Açık kapıdan asansör kapısının gürültüsünü ve asansörcünün Sheila'ya seslenişini duydu. Çocuk çiçekleri verdi. Sheila teşekkür etti. Kapı kapandı. Çocuk kadının soru-

suna karşılık olarak çiçekleri gönderenin kahverengi kostümlü, uzun boylu, cüsseli biri olduğunu söylemişti. Sheila kim oldıığunu çıkaramı-yordu. O kişi Sheila'yı yakından tanıyor olmalıydı ama kadın buna şaşırmış görünmüyordu.

Odanın içinde gidip gelmeye başlamıştı. Banyonun kapısını açtı. Dan su çiçekliğe dolarken, çiçeklik masaya konulurken çıkan sesi işitti. Sheila

ayakkabılannı atıp terlik giymiş olmalıydı.

Bir sessizlik oldu, Dan ise kendini göstermeye cesaret edemiyordu. Kansını korkutmaktan çekinmeye başlamıştı. Bitip tükenmez bir bekleme yaşargibiydi. Uzaklarda bir polis arabasının sireni duyuldu, hızla yaklaştı. Dan dikkatle arkasını döndü ve pencereden bakınca arabayı ve motosikletli polisleri gördü.

Araba otelin önünde durdu. Dan'ın yüreği daha güçlü atıyordu ama daha hızlı değil. Korkmuyordu.

Sheila'nın varlığıyla kendini güvende hissediyordu. Orada uzun süre kalmak istiyordu. Hiçbir şey olmamıştı. Bunlaryitip gidecek, o perdesinin arkasından çıkacaktı. Sheila kendini onun kucağına bırakacak, eskiden yaptığı gibi kendini ona verecekti.

Koridorda asansörcü çocuğun ve Cooper'ın sesleri yükseldi.

Cooper içeri girdi ve kapıyı kapattı.

“Kocanız otelde," dedi hiçbir giriş yapmadan. “Bu yakınlarda bir dükkanda birini öldürmüş. Buraya da o dükkandan çaldığı bir kostümle gelmiş. Asansörcü *resminden tanıdı. Odanızda değil mi?"*

Sheila hafif bir çığlık atmıştı. Titreyen bir sesle yanıt verdi.

“Hayır!.. Burada değil!.. Korkunç bir şey. Bay Cooper, rica ederim, beni buradan götürün. Korkunç bir şey. Ben... Ben onın burada olduğı-nu bilmeden banyoya girdim."

Cooper hemen banyoya seğirtti. Duşun lastik perdesini araladı.

“Olsaydı görürdünüz," dedi. “Kendini gösterirdi. Otelde bir yerde saklanmıştır. Siz burada kalın, bir yere kıpırdamayın. Ben, bizim çocuklarla binayı iyice aranm."

“Korkudan... Korkudan öleceğim,” diye kekeliyordu Sheila.

“Sanmam ki, sizin için bir tehlike oluştursun. Sabredin. Bütün bunlar birazdan bitecek."

“O halde yanımda kalın," diye içini çekti Sheila.

“Yapamam," dedi Cooper. “Geçen her dakika onun kaçmasına yardımcı olabilir. ”

Adam kadının yanındaydı ve kadını omuzlanndan tuttuğunu Dan anladı.

fHaydi, haydi," diyordu Cooper. “içinizi rahat ettirecek bir şey söyleyeceğim. Kocanız Siyah değilmiş. Bunu ispatlayacak belgeler buldum. Üç kez adam öldürdü; orası doğru, fakat iyi bir avukat hafifçe bir cezaya çarpılmasını sağlayabilir. Herhalde elektrikli sandalyeden kurtulacaktır. Bu, kuşkulannızı giderdi mi?"

“Siyah değil miymiş?"dedi Sheila. “Fakat... Fakat, o zaman... Kardeşini öldürmemiş mi?"

“Kardeşi değilmiş," dedi Cooper. “Bir şantajcıyı öldürmüş. Sonra soğukkanlılığını yitirmiş. Onu cinayete itenin koşullar olduğu ileri sürülerek kurtanlabilir."

Bir an durdu.

“Bu, sizin boşanmanızı engellemeyecektir," dedi. “Tersine kolaylaştıracaktır.”

Birden arkasını döndü. Pencereden hafif bir gürültü gelmişti. Tabancasını çekti, sokaktan gelen bağırışlar duydu. Pencereye koştu.

Kıpırdayamıyordum. O aynasız içeri girince ben perdemin arkasında kalmıştım. Bana doğru bir adım atsa ona ateş etmek zorunda kalacaktım, ateş etmek de istemiyordum. Sadece bekleyecektim.

Belki beni bulamadan çekip giderlerdi. Sheila çok korkmuşa benziyordu. Herhalde aynasızın koluna, eskiden bana asıldığı gibi asılmış olmalıydı. Onu görmek istiyordum. Onu görmek için ne isteseler vermeye razıydım. Şimdi adam burada olduğuna, kendisi yalnız olmadığına göre, perdeyi

aralamayı göze alabilirdim. Fakat, adam polisti ve beni arıyordu. Herhalde binayı sarıyorlardı. Sarılma yeniden başlıyordu. Nereye gitsem artık çevremi saracaklardı; ağaca tırmanmış yaban kedisiymişim gibi gözlerini dikip inmemi bekleyeceklerdi.

Ne dediklerini dinlemiyor, sadece seslerini işitiyordum; sonra o aynasızın sözleri kızgın demir gibi kafamı dağladı. Beyazmışım, öyle dedi. Ondan sonra gözümde her şey kayboldu; ne yaptığım o zaman kafama dank etti. O kadar uzun süre korkmuştum, hep peşimde olduklarını sanmıştım. Yıllarca adamların ağzını burnunu kırmıştım; öyle ki sonunda kendi kendimden tiksinir olmuştum. Onların yanında kendimi rahat hissetmeme, kendimi onlara benzer buluşuma şaşardım. Siyah bir arkadaşın bir gün okulda bana verdi-

gi yanıtı anımsadım. Ben, Beyazlığımla övünerek ona *“Siyah olmak nasıl bir etki yapıyor,"* diye sormuştum. Anımsıyorum, şaşmış, utanmış, incinmiş bir durumdaydı. Neredeyse ağlayacaktı. *"Bir etki yapmıyor, Dan, biliyorsun işte,”* demişti. Bir yumruk atmıştım. Dudağı kanamıştı. Bir şey anlamadan gözlerini açıyordu. llk önceleri, bana bir Beyaza yaptıkları gibi davranmaya başladıklarında o kadar korkmuştum ki ... Gidip orada çalışmakla da büyük bir yüreklilik göstermiş oluyordum. Bana hiçbir şey de sormadılar. Her şey azar azar oldu. Yine de onlardan öç almak istiyordum. *Bir kokuları vardır,* derler Beyazlar. Benim kokum yok diye övünüyordum. Fakat insan kendi kokusunu duyamaz ki. .. Güçlü olduğum için beni saydılar. Beyaz olmakla övündüğüm gibi, güçlü olmakla da övünüyordum. Ama Richard çıka geldi. Çocukluğumu onunla geçirmiştim. Gerçekten kardeşimdi. O anda öyle sanıyordum. Sonra onu öldürdüm. Onun kardeşim olduğunu sanıyordum ve onu öldürdüm. Sheila da herhalde öyle sanıyordu. Sheila ile evlendiğim zaman nasıl da övünmüştüm. Bir öç almış oluyordum. Ona sahip olduğumda öç alıyordum. Sonra, yavaş yavaş Beyaz oldum. Rengin silinmesi yıllar aldı. Bir Siyah olduğumu yeniden sanmam içinse Richard’ın çıkıp gelmesi yetti. O iki kız, Ann ve Sally; fakat damarlarımda Siyah kan olduğuna inanmasaydım iktidardan kesilmezdim; hem Richard'ı öldürmek gerekiyordu. Halbuki polise haber verseydim, belgeleri bulurlar, Beyaz olduğumu ispatlarlardı; Richard da çıkıp giderdi.

Richard’ı boşu boşuna öldürdüm. Kemikleri ellerimin altında çatırdadı. Kızı da tek yumrukta öldürdüm. Rehinci de ölmüş. O da boşu boşuna, aptalca. Herhalde yanarak ölmüştür. Onları boş yere öldürdüm. Sheila’yı da yitirdim. Oteli kuşattılar.

Adam *bu durum işleri kolaylaştırır,* dedi. İşleri kolaylaştırmanın başka yolları da var.

Dan bir düşten uyanır gibiydi. Bacağını ağır ve geri dönülmez bir hareketle pencerenin pervazından dışarı çıkardı, pencere kasasından geçebilmek için eğildi. Kendisinden uzakta, aşağıda, sokakta birbirlerine çok yakın duran insanların kalabalığını gördü. Onlara çarpmayayım diye içgüdüsel olarak kasıldı. Vücudu beceriksiz bir kurbağa gibi havada döndü ve inip sokağın asfaltında ezildi.

Polis cesedi götürmeden fotografçı asistanı Max Klein meslek yaşamının en önemli resmini çekecek zaman bulabildi. Birkaç gün sonra Li-fe'ta“ basıldı. Çok güzel birfotograftı.

22) *Ufe* 1936 yılında New York'ta yayımlanmaya başlamış önemli bir aylık dergidir. Dünyaya açılan bir pencere olan bu yayın organı, tüm ülkelerde her alanı ele alır ve bol resimleriyle öne çıkar. Fotografçı Max Klein yazarın uydurduğu bir ad olmalı.

KÖPEKLER, KÖSNÜLLÜK VE ÖLÜM

Hakkımdan geldiler. Yann sandalyeye oturuyorum. Yine de şunu yazacağım, açıklamak istiyorum. Jüri anlamadı. Sonra, Şıı,lvar artık ölü; sana inanmayacaklarını bile bile konuşmak da kolay değil. Kadın kendini arabadan çekip çıkarabilseydi. Gelip de anlatabilseydi. Neyse artık onu konuşmayalım, yapacak bir şey yok. Bu dünyada yapacak şey kalmadı.

Taksi şoförlüğünün kötü yanı, insanın edindiği alışkanlıklar. Bütün gün direksiyon salladın mı, elbette her mahalleyi tanıyorsun. Bazılarını ötekilere yeğlersin. Örneğin, öyle arkadaş bilirim ki, kafasını kessen Brooklyn'e müşteri götürmeyi kabul etmez. Ben, pekala götürürüm. Götürürdüm, demek istiyorum, çünkü artık öyle bir şey yapmayacağım. Bende bir

alışkanlıktı: Hemen her gece, saat bire doğru Three Deuces’a“ uğrardım. Bir seferinde zil zurna sarhoş

23) Three Deuces, New York’un caz başkenti olmasında Onyx ile birlikte büyük rol oynamış bir yerdir. Otuzlu yıllar boyunca, 5’nci ve 6’nct Caddeler arasındaki 52'nci Sokak -Swing Street- üzerinde önceleri Beyaz caz müzisyenlerinin devam ettigi küçük kulüpler açılmıştı. Kırklı yıllara gelindiğinde, Three Deuces cazm gelişmesini ufak be-bop topluluklarıyla sürdürdü. Charlie Parker da orada çalmıştır Oeuvres Compleıes Vl, s. 126).
,

Bu ad iskambil oyununda ”üç ikili" anlamına gelir ve Vian buna simgesel bir yorum vermek istemiş olabilir.

bir yolcu almıştım. Adam kendisiyle birlikte kulübe girmemi istedi. Çıktığımda, orada ne biçim karılar bulunduğunu öğrenmiştim. O zamandan beri, aman, zırva, siz anlayın artık.

Her gece, bire beş kala, biri beş geçe orada olurdum. Kız orada olurdu. Three Deuces'a çoğu zaman şarkıcı kadınlar getirtirlerdi; bunun da kim olduğunu biliyordum. Şalvar diyorlardı adına, çünkü çoğu zaman etek değil de pantalon giyerdi"- Gazetelerde sevicidir dedikleri de oldu. Hep aynı iki adamla çıkıyordu, biri piyanisti, öteki kontrbasçısı. Piyanistin arabasına binip gidiyorlardı. Başka yerlere uğruyor, sonra Deuces’a dönüp geceyi orada bitiriyorlarmış. Bunu sonra öğrendim.

Orada uzun süre kaldığım hiç olmazdı. Taksimi hep dolu işaretiyle bekletemezdim. Uzun süre park da edemezdim. Ayrıca, orada her zaman başka yerlerdekinden çok müşteri çıkardı. Fakat, o sözünü ettiğim akşam, bir ağız dalaşı ettiler, ciddi bir şeydi. Kız yumruğunu piyanistin suratının ortasına indirdi. Acayip sert vururdu. Aynasız gibi serdi yere adamı. Herif zomdu ama, sarımın ayık da olsa düşerdi. Fakat, öyle sarhoş oldugu için yerde kaldı, öteki de, kendine getireceğim diye adamın kafasını koparacak gibi tokatlar atıp duruyordu. İşin sonunu görmedim, çünkü kız geldi, arabanın kapısını açıp yanıma, katlanır koltuğa oturdu. Sonra bir çakmak çakıp yüzümü inceledi.

“Tepeyi yakayım, ister misiniz?” diye sordum.

“Hayır,” dedi ve çakmağını söndürdü. Hareket ettim. Hiçbir şey söylemediğini elli metre gidip York Caddesine saptıktan sonra fark ettim ve adresi sordum.

“Dümdüz.”

Bana göre hava hoştu, nasıl olsa, taksimetre işliyordu. Ben de dümdüz gazladım. O saatlerde kulüplerin bulunduğu mahalleler

24) Metinde kullanılan slacks sözcüğü, gerçekten, hem kadınlar hem erkekler tarafından giyilen rahatça bir pantalona verilen addır.

kalabalık olur fakat, merkezden çıktın mı biter. Sokaklar boştur. İnanılmaz ama, saat biri geçti mi, banliyöden beter olur. Birkaç araba, ara sıra da yaya biri...

Böyle yanıma oturmasından sonra o kızdan normal bir şey bekleyemezdim. Yandan görüyordum. Siyah saçları omuzlarına iniyordu, teni öylesine açık renkti ki, kızJıastaymış gibi duruyordu. Dudağına sürdüğü ruj, neredeyse siyahtı, bundan ötürü agzı gölge altında bir deliği andırıyordu. Araba hâlâ gidiyordu. Kız konuşmaya karar verdi.

“Bana yerinizi verin.”

Arabayı durdurdum. Karşı çıkmamaya kararlıydım. Arkadaşını nasıl yere serdiğini görmüştüm. Bu numara bir karıyla cedelleşmek istemezdim. İnmek üzereydim ki, koluma asıldı.

“Zahmet etme. Senin üzerinden geçerim. Çekil.”

Kucağıma oturdu ve soluma kaydı. Dondurulmuş sığır eti gibi sımsıkıydı ama, ısı derecesi aynı değil.

Bana bir şeyler olduğunun farkına varınca alaya başladı ama, içinde kötülük yoktu. Hoşnutça bir durumu vardı. Kadın marşa basınca sandım ki benim yaşlı makinenin vites kutusu patlayıverecek. Oturduğumuz yere yirmişer santim gömülmüşüz, o denli sert kalkmıştı.

Harlem Deresi'ni geçmiş Bronx'a yaklaşıyorduk ve kadın her şeyi yıkacak gibi arabaya yükleniyordu. Askerliğimi yaparken Fransa'da arabanın canına okuyan sürücüler görmüştüm, ama bu pan-talonlu karının dörtte biri kadar hırpalamıyorlardı. Fransızlar sadece tehlikeli oluyorlar. Bu kadının kendisi bir felaket. Ben hâlâ bir şey demiyordum.

Peki, anladım, alay ediyorsunuzdur çünkü boyum bosum, kaslarımla bir karının hakkından gelebileceğimi sanıyorsunuz. Kadının ağzını, arabadaki suratını görseydiniz, sizler de yapamazdınız. Olü gibi beyaz bir beniz ve o kara delik. Yan gözle bakıyor, hiçbir şey demiyor, aynı zamanda da gözetimi bırakmıyordum. Arabanın önünde iki kişi oturduğumuzu bir polisin görmesini istemiyordum.

Dediğim gibi, New York gibi bir kentin böyle mahallelerinde, bir saatten sonra ne kadar az insan olduğunu düşünemezsiniz. Kadın önüne çıkan sokağa dalıyordu; peş peşe binalar boyunca ilerli-yor,.bir kediye bile rastlamıyorduk. Sonra, bir ya da iki kişi, bir sarhoş, ■ bazen bir kadın, işinden dönen insanlar görüyorduk. Gecenin birinden, ikisinden önce kapamayan, hattâ hiç kapanmayan dükkanlar vardır. Kadın, ne zaman sağ kaldırımda birini görse direksiyonu kırıyor, kaldırıma sürünürcesine yaklaşıyor, adama olabildiğince yakın olduğu noktada biraz yavaşlıyor, sonra tam adamı geçerken gazlıyordu. Hâlâ bir şey söylememiştim ama, dördüncü kez aynı şeyi yaptığında, sordum.

“Niçin yapıyorsunuz bunu?"

“Herhalde hoşuma gittiği için.”

Bir şey söylemedim. Bana baktı. Arabayı sürerken bana bakmasını istemiyordum, düşünmeksizin elimi direksiyona uzattım. Hiç haber vermeden sağ yumruğunu elime indiriverdi. At tekmesi gibi bir şeydi. Bir küfür ettim, yine alay etti.

“Motorun gürültüsünü duyup da sıçramıyorlar mı, öyle matrak oluyor ki."

Caddenin bir yanından ötekine giden köpeği gördüğü kesindi; ben de frene dayanabileyim diye sarılacak bir şey arıyordum ki, kadın yavaşlayacağına hızlandı ve arabanın önündeki boğuk sesi işittim, çarpmayı duydum.

“Vay canına,” dedim. “Fazla ileri gittiniz. Böyle bir köpek. Arabanın canına okumuştur. “

“Kes ulan... ”

Kafası bulanık gibiydi. Gözlerinin nereye baktığı belli olmuyor, araba da pek düz gitmiyordu. İki sokak daha geçtikten sonra kaldırıma toslayıp durdu.

inmek, radyatörün çubuklarının ezilip ezilmediğine bakmak istiyordum ki, kadın kolumu yakaladı. At gibi solunuyordu.

“Sen neden yapılmışsın, ■ ha?” dedi.

O andaki yüzü... Yüzünü unutamıyorum. Bir kadını sen kendin o duruma sokmuşsan, yüzünü öyle görmek, haydi neyse... Fakat sen o şeyi düşünmekten fersah fersah uzaktayken birden kadını böyle görmen... Artık kıpırdamıyor, olanca gücüyle bileğimi sıkıyordu. ' Dudak uçları biraz ıslanmıştı. Dışarıya baktım. Nerede olduğumuzu bilmiyordum. Kimseler yoktu. İnsan genellikle arabada işi pek sonuna kadar götüremez ama, öyle bile olsa, bu seferkini unutmayacağım. Hattâ yarın herifler kafamı kazırken bile aklımdan çıkmayacak.

Biraz sonra, kadını sağa geçirdim, direksiyonu kavradım; neredeyse hemen sonra bana arabayı durdurttu. Az çok bir çeki düzen ' vermişti kendine. Bir yandan da agza alınmaz küfürler etmişti. Arabadan inip arkaya geçti. Sonra şarkı söylemeye gideceği gece kulübünün adresini verdi. Nerede bulunduğumu çıkarmaya çalıştım. Sanki bir ay hastanede yatmış gibi sersemdim. Yine de onun arkasından indiğimde ayakta durabildim. Arabanın önünü görmek istiyordum. Bir şey yoktu. Sadece bir kan lekesi. Hızın yarattığı rüzgarla uzamış bir leke. Herhangi bir leke de olabilirdi.

En kolayı, geri dönüp aynı yolu yapmaktı.

Dikiz aynasından kadını görüyordum; o da camdan dışarıyı gözlüyordu. Kaldırımdaki siyah leşi fark ettiğimde, yine kadının soluğunun hızlandığını duydum. Köpek biraz kıpırdıyordu. Araba, belini kırmış olmalıydı; kenara kadar sürünmüştü. içimden kusmak geliyordu, güçsüzdüm. Arkamda kadın

gülmeye başladı. Midemin bulandığını görüyordu. Alçak sesle bana küfür etmeye başladı. Korkunç şeyler söylüyordu, onu alabilirmişim, sokakta aynı şeyi yapabilirmişim.

Sizler, arkadaşlar, siz neden yapılmışsınız bilmem ama, ben kadını şarkı söyleyeceği yere götürdüğümde, dışarıda durup onu bek-leyemedim, ânında döndüm... Eve dönmeliydim. Yatmam gerekiyordu. Yalnız yaşamak her zaman hoş bir şey değildir ama, o akşam iyi ki yalnızdım. Soyunmadım bile, evde ne varsa, bir şeyler içtim ve hemen kendimi yatağa attım; bitkindim. Canına yandığımın; son derecede bitkindim.

Sonra, ertesi akşam, yine oraya gittim. Doğrudan kulübün önüne çekip bekledim. Taksimetrenin *serbest* işaretini indirip kaldırımda birkaç adım atmaya indim. Oraları pek kalabalık oluyor. Orada kalamazdım. Yine de bekledim. Çıktı, yine aynı saatteydi. Saat gibiydi bu kadın. Hemen beni gördü. Tanıdı. lki herif her zamanki gibi bunun peşinden yürüyordu. Alay etti, her zaman yaptığı gibi. Nasıl anlatabilirim size bunu, bilmem. O kadını öyle görünce, ayaklarım yerden kesilmiş gibi oluyordum. Arabanın kapısını o açtı, üçü birden içeri girdiler. Soluğum kesildi; böylesini beklemiyordum. Salak, dedim kendi kendime. Böyle bir kız, baştan sona kapristir. Bir akşam geçer akçesindir, ertesi akşam taksi şoförü. Herhangi bi-risindir.

Ne demezsin. Herhangi biri. Pek kötü sürüyordum. Tam önümden giden kocaman bir arabanın kıçına bindiriyordum az kalsın. Homurdanıyordum da elbette. Berbattım işte. Arkamda, üçü matrak geçiyorlardı. Kadın, o erkek sesiyle fıkralar anlatıyordu. Sesi, vay anam, sanki gırtlağını tersten tarayıp da çıkarıyordu o sesi; dinlerken iyice kafayı çekmiş gibi oluyordu tam.

Ben arabayı durdurur durdurmaz, önce kadın indi; heriflerin ikisi de ödemeye bile girişmedi. Onlar içeri girdi; kadın kapıya eğilip bebekmişim gibi yanağımı okşadı; ' ben de parasını aldım. Kadınla bir macera yaşamak istemiyordum. Bir şey söyleyecektim. Ne söyleyeceğimi bulmaya çalışıyordum. O daha önce konuştu.

“Beni bekler misin?" dedi.

“Nerede?”

“Burada. On beş dakikaya kadar çıkanın.”

“Yalnız mı?”

Vay canına. Amma da ileri gitmiştim. Söylememiş olmayı isterdim. Geri alamadım o sözü. Tırnaklarıyla yanağımı yakaladı.

“Bak, hele şuna!” dedi.

Yine alay ediyordu. Farkında değildim. Neredeyse tutar tutmaz bıraktı. Elimi yanağıma götürdüm: Kanıyordu.

“Bir şey değil," dedi. “Ben çıktığımda durmuş olur kan. Bekliyorsun, değil mi? Burada.”

Kulübe girdi. Dikiz aynasından görmeye çalıştım. Yanağımda yanmay biçiminde üç iz kalmıştı; bir de onların karşısında daha büyük bir iz. Başparmağınki. Fazla kanamıyordu. Bir şey hissetmiyordum.

Bekledim, işte. O akşam hiçbir şey öldürmedik. Kesat bir gündü. Benim elime de bir şey geçmedi.

Sanırım, o işi yapmaya başlayalı çok zaman olmamıştı. Çok konuşmuyordu ve hakkında hiçbir şey bilmiyordum. Artık gündüzleri kısıkta yanıyordum. bekleme durumundaydım ve akşam olunca ihtiyar arabama atlayıp onu almaya gidiyordum. Artık yanıma oturmuyordu. Böyle bir şey için cezaya yakalanmak fazla aptallık olurdu. Ben iniyordum, o benim yerime biniyordu. Haftada en az iki ya da üç kez bir köpek veya kedinin hakkından geliyorduk.

Sanırım, görüşmeye başladığımızın ikinci ayına doğru. başka şey istemeye başladı.

Dolaşmalanmız onda artık ilk günlerdeki etkiyi yapmıyordu. Kafasında, sanırım, daha büyük bir av hayvanı arama düşüncesi doğmuştu. Size başka bir şey söyleyemem ama, ben bunu olağan buluyordum. Biliyorum, bana sen *bir* canavarsın, diyeceksiniz. O kadını tanımadınız siz. Bir köpek öldürmek ya da bir çocuk öldürmek, o kadın için ikisini de yapardım. İşte,

on beş yaşında bir kızı öldürdük; arkadaşıyla. çocuk denizciydi, dolaşıyorlarmış. Bayram yerinden dönüyordu. Fakat, sırasıyla anlatayım.

Şalvar o akşam müthişti. Arabaya biner binmez bir şeyler arandığını anlamıştım. Anladım ki, gerekirse bütün gece dolanacaktık, ille bir şey bulmamız gerekiyordu.

Vay canına, işler kötü başlıyordu. Dümdüz Queensborough Köprüsü'ne çıktım, oradan çevre yoluna girdim. O zamana kadar hiç bu kadar çok araba, bu kadar da az yaya görmemiştim. Elbette, diyeceksiniz, otoyollar öyle olur. Fakat ben o akşam bunu hissetmiyordum. Kilometrelerce gittik. Çepeçevre dönüp kendimizi yeniden Coney Island'da“ bulduk. Birkaç dakika önce direksiyona Şalvar geçmişti. Ben arkadaydım ve virajlarda bir yere tutunuyordum. Kadının deli gibi bir görünümü vardı. Bekliyordum. Her zamanki gibi. Dedim ya, kısıkta yanıyordum, beklemedeydim. Kadın arkaya, yanıma geldiği an, uyanıyordum. Canına yandığımın. Düşünmek bile istemiyorum.

Çok basit oldu. 24’ncü Batıdan 23'üncüye geçerken zigzag çizmeye başladı ve o zaman onları gördü. Eğleniyorlardı. Oğlan kaldırımda, kız ise, daha da kısa görünmek için, sokakta yan yana yürüyorlardı. Delikanlı uzun boylu, yakışıklıydı. Kız, arkadan gencecikti; sarı saçları, kısa bir elbisesi vardı. Ortalık pek aydınlık değildi. Şalvar'ın direksiyondaki ellerine baktım. Kaltak, araba sürmesini iyi biliyordu. İkisine birden daldırdı ve kızın kalçasını aldı. O zaman geberiyormuşum gibi geldi bana. Dönüp arkama bakabildim. Kız yerde hareketsiz bir yığındı; oğlan ulur gibi bağırarak peşimizden koşuyordu. Sonra bir yerden yeşil bir arabanın çıktığını gördüm, polisin eski arabalarından biriydi.

25) Brooklyn'in güney ucunda bulunan Coney Island, daha uzak yerlere gidemeyen New Yorklulann ünlü bir yazlığıdır. Plajlan ve okyanus kıyısı boyunca koruda gezinti olanaklarıyla, tam bir deniz tatili yeri olan burada bir de adı kanncalan, çarpışan otomobilleriyle eglence ve gösteri merkezi vardır. Hmtâ, öykünün yazıldığı vıllarda 75 metrelik bir de paraşüt kulübesi bulunmaktaydı.

Şalvar ne yapıyordu, bilmiyorum. Artık bir şeyin farkında değildi. Fakat, artık duramazdık da. Oradan kaçmak gerekiyordu.

“Daha hızlı!” diye avazım çıktıgınca bağırdım kadına.

Bir saniye bana baktı. Az kalsın kaldırıma çıkıyorduk.

“Gazla, gazla!”

O an nasıl bir fırsatı kaçırdığımı biliyorum. Artık sadece kadının sırtını görüyordum ama, önden nasıldı biliyorum. işte bu yüzden taktığım yok; anlarsınız. İşte bunun için herifler yarın kafamı kazıyacaklar. isterlerse, matrak olsun diye, bir kahkül bırakabilirler ya da polisin arabası gibi yeşile boyayabilirler. Umurumdaydı, anlıyorsunuz ya.

Şalvar sürüyordu habire. Becerebildi ve kendimizi Surf Ave-nue’de bulduk. Eski araba korkutucu bir gürültü çıkarıyordu. Polis arabası herhalde peşimizdeydi.

Otoyola çıkan bir rampa ağzına geldik. Kırmızı ışığa rastlamadık. Yaşasın. Benim elimde başka bir araba olacaktı ki. .. Her şey birbirine karışıyordu. Beriki de peşimizden tırmanıyordu. Salyangoz yarışı. Heyecanlanmazsın da ne yaparsın?

Şalvar, elinden geleni ardına koymuyordu. Gözlerim hep sırımdaydı. Ne istediğini biliyordum; aynı şeye benim de içim içimi yiyordu. Bir kez daha *Gazla!* diye kükredim. Devam etti, sonra bir saniye arkasına döndü. Başka biri bir başka şeritten geliyordu. Bizimki onu görmedi. O, bizim sağımıza geliyordu ve saatte en az 75 yapıyordu. Ağacı gördüm, dertop oldum, ama kadın kıpırdamadı. Beni çıkardıklarında hayvanlar gibi böğürüyordum, fakat Şalvar hâlâ kıpırdamıyordu. Direksiyon gögsüne saplanmıştı. Beyaz ellerine asılıp da zar zor çıkardılar. Çehresi kadar beyaz ellerine. Ağzından biraz köpük geliyordu. Gözleri açıktı. Ben de ters dönen ayagım yüzünden kıpırdayamıyordum ama, onu benim yanıma getirmelerini istedim. Gözlerini işte o zaman gördüm. Sonra kendisini gördüm. Her yeri kanlar içindeydi. Yüzünden başka her yerinden kan fışkırıyordu.

Kürk mantosunu sıyırınca gördüler ki, üzerinde o şalvar gibi bol pantalonundan başka bir şey yoktu. Yolu aydınlatan sodyum buharlı lambaların ışığında kalçalannın beyaz eti herhangi bir anlam taşımıyordu. Fermuarı, ağaca tosladığımızda zaten açıktı.